EDWARD KNAPCZYK

OPOWIEŚCI O ZNACZKACH POCZTOWYCH Z XIX WIEKU

Boguszów-Gorce 2020

Znaczki pocztowe z XIX wieku

****

Pierwszy znaczek pocztowy, który zastąpił dawne opłaty listowe pojawił się w Wielkiej Brytanii w roku 1840. Był to słynny „Penny Black". Wzorem dla pierwszego znaczka był medal z portretem młodej królowej Wiktorii, wybity w 1837 roku. Twórcą medalu był William Wyon, natomiast na potrzeby rytowników skopiował go grafik Henry Courbould. 6 maja 1840 roku wprowadzono go do obiegu. Miał nominał 1 pensa i był koloru czarnego. Z tych dwóch powodów otrzymał nazwę Penny Black (czarna jednopensówka). Zabezpieczeniem przed fałszerstwem miało być zastosowanie papieru ze znakiem wodnym i umieszczenie na znaczku trudnych do sfałszowania ornamentów.

Wielka Brytania była wówczas u szczytu potęgi – była najbardziej uprzemysłowionym krajem świata. Pomysł z opłacaniem przesyłek pocztowych za pomocą drukowanych obrazków o różnej wartości chwycił i zaczął być z powodzeniem stosowany także przez poczty innych krajów. Wkrótce używanie znaczków pocztowych do opłat za przesyłki pocztowe stało się powszechne – przyjęte na wszystkich kontynentach, w całym ówczesnym świecie. Zaprezentowane przykłady powinny potwierdzić to zdanie.

Początkowo numerowałem kolejne znaczki (numeracja była jedynie porządkowa i dotyczyła wyłącznie moich zbiorów) lecz postanowiłem ją usunąć – a to z tego powodu, że choć minęło już dobrze ponad sto lat od tamtych czasów, wciąż odnajdują się kolejne znaczki pochodzące z drugiej połowy XIX wieku.

Przy okazji prezentowania tych znaczków pozwoliłem sobie na krótkie komentarze dotyczące historii państw emitujących znaczki pocztowe lub losów ludzi pokazanych na tych znaczkach. Najczęściej są to ówcześni władcy tych państw, monarchowie lub ich bohaterowie narodowi. Choć nie tylko; znajdą się tu także starożytni bogowie, herby państwowe oraz personifikacje takich pojęć jak: handel, pokój, a czasem po prostu stylizowane cyfry oznaczające wielkość opłat pocztowych. A jaka różnorodność walut i systemów monetarnych!.

Świat pokazany na tych znaczkach to świat minionego, trochę zapomnianego a przecież niezwykle ciekawego, XIX wieku. Ten świat zniknie ostatecznie dopiero po I wojnie światowej.

****

****

1854 Cesarstwo Francuskie (Empire Francaise)

Prezentowany znaczek pocztowy jest jednym z najstarszych znaczków pocztowych Francji i świata. Pochodzi z roku 1854, czyli wydany został w drugim roku istnienia II Cesarstwa Francuskiego. Na znaczku przedstawiony został cesarz Francuzów Napoleon III, właściwie Karol Ludwik Napoleon Bonaparte, który był bratankiem Napoleona Bonaparte. Po rewolucji lutowej w 1848 roku został wybrany do Zgromadzenia Prawodawczego, a w grudniu został wybrany prezydentem II Republiki. Prezydentem Francji był w latach 1848-1852. W grudniu 1851 roku w drodze zamachu stanu uchylił konstytucję i rozwiązał Zgromadzenie Prawodawcze. 2 grudnia 1852 roku, po uchwale Senatu i plebiscycie ludowym, proklamował się dziedzicznym Cesarzem Francuzów *„z łaski Bożej i woli narodu”*, jako Napoleon III. Cesarzem Francuzów (*Empereur des Français*) był w latach 1852-1870. W lipcu 1870 roku rząd francuski (a właściwie to sam cesarz), sprowokowany propozycjami obsadzenia tronu hiszpańskiego przez członka pruskiej dynastii Hohenzollernów, wypowiedział Prusom wojnę. Do września wojska pruskie zdobyły Sedan, biorąc do niewoli 100 tys. żołnierzy francuskich i samego cesarza. Kapitulacja Napoleona III i poddanie przez niego swej armii Prusom, wywołały szok i oburzenie znacznej części Francuzów. W wielkich miastach z Paryżem na czele żądano likwidacji Cesarstwa, przywrócenia rządów republikańskich i kontynuowania wojny z Prusami. 4 września 1870 roku ogłoszono powstanie III Republiki i Rządu Obrony Narodowej, na którego czele stanął umiarkowany republikanin Leon Gambetta. Napoleon III, po ogłoszeniu III Republiki we wrześniu 1870 roku, po zakończeniu wojny z Prusami oraz powrocie z niewoli w Kassel, emigrował do Anglii, gdzie zmarł w 1873 roku po nieudanej operacji na kamicę nerkową.

****

1854/1855 Wielka Brytania (Great Britain)

Znaczki poczty brytyjskiej z lat 1841 - 1857 powielały ten sam wzór, który użyto do wydrukowania pierwszego znaczka pocztowego na świecie.
Na znaczkach przedstawiona została Wiktoria I - od 20 czerwca 1837 roku królowa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii, a od 1 maja 1876 roku także cesarzowa Indii. Królowa Wiktoria to symbol stabilizacji i potęgi Brytanii w XIX wieku. Czas jej panowania nazwano przeszedł do historii pod nazwą “epoki wiktoriańskiej”.

****

****

1855 Hiszpania

1 kwietnia 1855 roku wydrukowano hiszpański znaczek przedstawiający królową Izabelę II z dynastii Burbonów, panującą w latach 1833-1868.

Urodzona 10 października 1830 roku w Madrycie, Izabela była starszą córką króla Hiszpanii – Ferdynanda VII i jego czwartej, ostatniej żony – Marii Krystyny Burbon, księżniczki Obojga Sycylii. Na tronie Hiszpanii zasiadła na mocy sankcji pragmatycznej, którą w konstytucji zapisał jej ojciec, Ferdynand VII, czym odsunął od tronu swego brata, Don Carlosa, hrabiego Molina. Niezadowolony z tego zapisu Don Carlos po śmierci Ferdynanda VII wszczął I wojnę karlistowską. Izabelę poparli konserwatywni liberałowie, którzy w latach 1833-1839 pokonali karlistów, popierających Don Carlosa i objęli rządy w kraju.
Izabela miała zaledwie trzy lata kiedy odziedziczyła koronę. Ze względu na wiek, regencję sprawowała jej matka, Maria Krystyna, jako królowa rządząca. Wojnę karlistowską zakończył traktat z Vegara podpisany w sierpniu 1839 roku. Mimo że traktat ogłosił zwycięstwo obozu królowej Izabeli, w roku 1840 doszło do przewrotu, w wyniku którego władzę przejął generał Baldomero Espartero. W roku 1843 w wyniku zamachu stanu Espartero został obalony i 8 listopada 1843 roku Izabelę ogłoszono dorosłą (miała 13 lat), po czym wstąpiła na tron jako Izabela II.
Kiedy w 1837 roku Hiszpania stała się monarchią konstytucyjną, oficjalny podpis królowej brzmiał *Por la gracia de Dios y la Constitución de la Monarquía española, Reina de las Españas* (czyli po polsku: *Z łaski Boga i konstytucji hiszpańskiej monarchii, Królowa Hiszpanii.*
Kiedy królowa Izabela II skończyła 16 lat pilną sprawą stało się znalezienie odpowiedniego małżonka. Wybór padł na Franciszka de Asís Burbona, hrabiego Kadyksu (1822-1902). Drobny, mówiący falsetem i zniewieściały Franciszek był przezywany *Paquita*, a Izabela stwierdziła, że woli abdykować niż za niego wyjść. Ostatecznie jednak królowa musiała się ugiąć i w Madrycie 10 października 1846 wyszła za mąż za Franciszka. Franciszek został mianowany naczelnym wodzem armii hiszpańskiej i otrzymał tytuł *króla małżonka*. Królowa będzie później opowiadać o swoim rozczarowaniu w noc poślubną, gdy odkryła, że jej małżonek „ma na ciele więcej koronek niż ona". Izabela miała 9 dzieci, z których tylko 5 przeżyło. Najprawdopodobniej Franciszek nie może być uważany za ojca żadnego z nich, choć niektóre uznał za własne. Pomimo zarzucanej jej nieobyczajności, królowa zachowała do końca znaczną popularność wśród narodu.
Okres rządów Izabeli był czasem pałacowych intryg i republikańskich spisków. 28 września 1868 roku wojska królowej zostały ostatecznie pokonane pod Acolą. Rewolucyjna junta proklamowała w Madrycie podstawowe wolności i ogłosiła detronizację Izabeli II, która następnego dnia przekroczyła granicę hiszpańsko-francuską ze słowami „Sądziłam, iż mam w tym kraju więcej poparcia". Znalazła schronienie na zamku w Pau. Miała wówczas trzydzieści osiem lat. Przez jakiś czas mieszkała w Saite-Adresse koło Hawru, później osiadła w Paryżu w pałacu Tuileries, a następnie w Pałacu Basilewskim w towarzystwie swego kochanka Marforiego. Dopiero 27 czerwca 1870 roku podpisała akt abdykacji na rzecz księcia Aosty –Włocha Amadeusza Sabaudzkiego. Amadeusza I pokazano na znaczku z 1873 roku. Podobno podpisując akt szepnęła „Oto pozbyłam się wielkiego ciężaru". Zmarła 9 kwietnia 1904 roku w Paryżu.
****

****

1861-65 Prusy (Preussen)

Znaczek pochodzi z okresu, kiedy Niemcy jeszcze nie zostały zjednoczone w jeden organizm nazwany Cesarstwem Niemieckim (nastąpiło to dopiero po zwycięstwie nad Francją w 1871 roku, pod berłem pierwszego cesarza Wilhelma I Hohenzollerna). W 1861 roku istniało jeszcze królestwo Prus, którym właśnie w tym czasie zaczął władać Wilhelm I. W 1849 roku, kiedy podjęto pierwszą próbę zjednoczenia Niemiec pod berłem króla Prus, jego poprzednik Fryderyk Wilhelm IV odrzucił koronę cesarską.
To premier Prus Otto von Bismarck jest właściwym twórcą Cesarstwa Niemieckiego - został też jego kanclerzem.
W 1866 roku, po wojnie Prus ze Związkiem Niemieckim, któremu przewodniczyła Austria, i po klęsce wojsk austriackich pod Sadową, Prusy będą już zdecydowanie dominować wśród państw niemieckich. Najpierw, w 1867 roku uchwalona zostanie konstytucja Związku Północnoniemieckiego a po wojnie prusko-francuskiej powstanie Cesarstwo Niemieckie.
Ciekawy był system walutowy królestwa Prus: 12 fenigów (pfennig) składało się na 1 srebrny grosz (silbergroschen). Z kolei 60 kreuzerów równało się 30 srebrnym groszom i 1 talarowi (thaler). Prezentowany znaczek ciekawy jest także ze względu na wyraźny, czytelny stempel pocztowy: Dortmund 26.1.66.

****

1862-67 Nowa Południowa Walia (New South Wales)

Na znaczku przedstawiono królową Wielkiej Brytanii – Wiktorię. Do przedstawienia królowej wykorzystano ten sam wizerunek, który znalazł się na pierwszym na świecie znaczku pocztowym, to znaczy na „czarnej jednopensówce” z 1840 roku.
Chociaż Australię odkryli Holendrzy w XVII wieku, to jednak jej nowoczesna historia zaczyna się tak naprawdę dopiero od 1770 roku, kiedy na południowym wybrzeżu kontynentu wylądował James Cook.
Kolonizacja Australii przez Brytyjczyków zaczęła się w 1788 roku od założenia miasta Port Jackson (obecnie Sydney). To był początek pierwszej kolonii, nazwanej Nowa Południowa Walia, położonej w południowo-wschodniej Australii, pierwotnie będącej tylko miejscem deportacji skazańców. Dopiero w 1901 roku powstał Związek Australijski (Commonwealth of Australia), do którego weszły wszystkie dotychczasowe kolonie australijskie.

****

****

1862 - 1871 Stany Zjednoczone Ameryki (USA)

Trzy znaczki prezentowane powyżej są wyjątkowe. Są to jedne z najstarszych znaczków pocztowych Stanów Zjednoczonych Ameryki .
Dwa z nich pochodzą z pierwszego wydania (First Issue), które ukazało się w latach 1862 -71 (Certyficate – 25 centów - Scott #R44 i Inland Exchange- 2,50 $ - Scott#R84), trzeci pochodzi z wydania trzeciego (Third Issue) z lat 1870 -71 (30 centów - Scott #R84).
Dodatkowym, wielkim walorem są czytelne stemple pocztowe na dwóch pierwszych znaczkach. Trzeci znaczek został skasowany przez listonosza, który wpisał datę atramentem.

****

1863 Szwajcaria (Helvetia)

Znaczek wydrukowano w Szwajcarii 1 sierpnia 1863 roku. Przedstawia symboliczną postać siedzącej Helvetii. Pod wpływem haseł rewolucji francuskiej w 1789 r. działacze liberalno-lewicowi, w porozumieniu z rządem francuskim, zainicjowali w 1789 r. powstanie w Vaud. Na skutek powstania została utworzona wówczas Republika Helwecka. Wewnętrzne walki polityczne, rabunki dokonywane przez Francuzów oraz narzucona przez Napoleona I Bonaparte nowa, uzależniająca Szwajcarię od Francji konstytucja oraz zmuszenie Szwajcarów do udziału w wojnach napoleońskich budziły nastroje antyfrancuskie. W 1813 r. rząd Szwajcarii ogłosił neutralność, którą w 1815 r. zagwarantował kongres wiedeński.
W 1817 r. Szwajcaria przystąpiła do Świętego Przymierza, co wzmocniło siły konserwatystów. Spory katolików z protestantami i liberałów z klerykałami doprowadziły w 1847 r. do wojny domowej, w której zwycięstwo odnieśli radykałowie szwajcarscy. W 1848 r. uchwalono nową demokratyczną konstytucję (zatwierdzoną w referendum stosunkiem głosów ok. 170 tys. "za", około 72 tys. "przeciw") –związek państw przekształcił się w państwo związkowe, od 1874 r. zwane republiką federacyjną z siedzibą rządu w Bernie.

****

1864 Wielka Brytania (Great Britain)

Następny znaczek z królowa Wiktorią. Nie jest on jednak identyczny jak te drukowane w latach 1854-1855. W górnych narożnikach nie ma już gwiazdy - krzyża tylko, podobnie jak w dolnych narożnikach, oznaczenia literowe.

****

1865 Imperium Osmańskie (Turcja)

W Imperium Osmańskim już około roku 1860 podjęto próbę reorganizacji poczty i wprowadzenia opłat w postaci znaczków pocztowych. Pierwsze znaczki tureckiego imperium osmańskiego pojawiły się w styczniu 1863 roku. Równocześnie pojawiły się jednak problemy dystrybucyjne, głównie na obszarach gdzie żyli cudzoziemcy nie znający alfabetu arabskiego. Listonosze Imperium Osmańskiego nie mieli żadnych problemów z odczytem lub zapisem adresów w alfabecie arabskim, ale były trudności z adresami zapisanymi w alfabecie łacińskim. Ta sytuacja wymusiła zlecenie części usług pocztowych i ich lokalną dystrybucję greckiemu biznesmenowi o nazwisku Liannos. Po zakończeniu wszystkich formalności w sierpniu 1865 Liannos tworzy lokalną spółkę dystrybucyjną pod nazwą "Liannos et Cie" zajmująca się lokalną dystrybucją poczty w Instambule. Spółka podpisała kontrakt na 6 lat, począwszy od grudnia 1865 roku, jednak w dniu 31 marca 1867 roku Liannos ogłosił upadłość.
Opłaty za przesyłki pocztowe ustalane były na podstawie odległości od centrum miasta. Lokalna poczta Liannosa wydała 1 grudnia 1865 roku trzy znaczki z nominałach 5, 20 i 40 paras, drukowane przez firmę Perkins Bacon z Londynu. Umieszczono na nich napisy tureckie i francuskie (Poste lokale).

****

1866 Belgia (Belgique)

W 1790 roku, w wyniku powstania antyaustriackiego utworzono Zjednoczone Stany Belgijskie (przywrócono starożytna nazwę pochodzącą od celtyckich Belgów). W okresie napoleońskim kraj znalazł się pod władzą Francji. Po Kongresie Wiedeńskim, w latach 1815-1830 Belgia wraz z Holandią tworzyła Królestwo Zjednoczonych Niderlandów. Dopiero w 1830 roku, w wyniku rewolucji, Belgia uzyskała niepodległość. W 1831 roku uchwalono konstytucję i powołano na tron Leopolda I z dynastii sasko-koburskiej. Pierwszy król Belgów sztukę wojenną poznawał w armii rosyjskiej – od 1805 roku pozostawał w służbie cesarza rosyjskiego Aleksandra I.

W 1831 roku, dzięki poparciu Anglii i Francji, został obrany królem Belgii. Dzięki temu poparciu uzyskał w 1839 roku uznanie niepodległości Belgii przez Holandię. Znaczek z podobizną pierwszego króla Belgów wydrukowano 1 stycznia 1886 roku.

****

1867 Cesarstwo Francuskie (Empire Francaise)

Znaczek prezentuje oczywiście cesarza Napoleona III – z wieńcem laurowym na skroniach, będącym nagrodą za sukcesy polityczne i gospodarcze Francji pod jego panowaniem – przed klęską w wojnie z Prusami.
We wrześniu 1854 roku Francja, wraz z Wielką Brytanią interweniowały w wojnie rosyjsko-tureckiej po stronie Turcji. Na Półwyspie Krymskim rozegrały się ciężkie walki, z których sprzymierzeni w końcu wyszli zwycięsko. W traktacie pokojowym, zawartym w Paryżu w 1856 roku główne korzyści uzyskała Wielka Brytania, umacniając swą imperialną potęgę w basenie Morza Śródziemnego, Rosja została upokorzona, Imperium tureckie ocalone na dalszych kilkadziesiąt lat, a Francja straciła 100 tys. żołnierzy.
W 1859 roku Napoleon III poprowadził 100 tys. armię na pomoc Królestwu Sardynii (Piemontu), zaatakowanemu przez wojska austriackie. Zostały one pobite przez Francuzów pod Magentą i Solferino w Lombardii. Klęska Austrii wywołała na terenie Włoch szereg powstań narodowościowych – wszystkie dotąd odrębne państewka, przyłączyły się wraz z Królestwem Obojga Sycylii, ale bez Państwa Kościelnego, do Królestwa Sardynii (czyli Piemontu), co w efekcie doprowadziło do wskrzeszenia jednolitego państwa włoskiego. Po wojnie włoskiej Francja nie miała już żadnych sukcesów w swej zagranicznej polityce w Europie.

Gdy wybuchło powstanie styczniowe w Polsce, w 1863 roku, Napoleon III nie zrobił nic, mimo pierwotnych obietnic przyjścia z pomocą Polakom, gdyż utrzymywał wtedy dobre stosunki z Rosją. Wolał w tym czasie zdobywać kolonie. W północnej Afryce Francuzi umocnili się w Algierii i opanowali Maroko oraz Tunis. W środkowej Afryce zajęli terytoria Senegalu, Gwinei, Dahomeju, Gabonu i Wybrzeża Kości Słoniowej, natomiast na Oceanie Indyjskim wyspę Madagaskar. W Egipcie francuski inżynier Ferdynand Lesseps zaprojektował i nadzorował budowę Kanału Sueskiego, oddanego do użytku w 1869 roku. Na Bliskim Wschodzie francuski korpus ekspedycyjny zajął Syrię, a w Indochinach terytoria Annamu i Kambodży. W Chinach wspólna wyprawa wojskowa Francji i Anglii umocniła ich przywileje handlowe w tym wielkim państwie. Jedyną porażką w ekspansji zamorskiej II Cesarstwa była przegrana wojna o uzależnienie Meksyku. Prawie przez cały czas istnienia II Cesarstwa francuskiego, gospodarka kraju rozwijała się względnie intensywnie, stymulowana zwłaszcza rozwojem przemysłu. Najbardziej rozbudowały się przemysły tekstylny i ciężki. Burzliwie rozwijał się transport, dzięki budowie w całym kraju linii kolejowych. Także marynarka handlowa Francji stała się potęgą, drugą po angielskiej. Przebudowane i rozbudowane zostały duże miasta: Paryż, Lyon, Marsylia. Otrzymały one oświetlenie gazowe, wodociągi, kanalizację, autobusy konne. Zaczęto stosować konstrukcje stalowe w budownictwie dworców kolejowych, hal targowych, mostów.

****

1867 Cesarstwo Austro-Węgier

Austria była w XIX wieku jedną z głównych potęg europejskich (obok Anglii, Rosji, Prus i Francji). Jednak w II połowie XIX wieku potęga ta zaczęła słabnąć. W konflikcie z Francją i Piemontem w 1859 roku cesarstwo utraciło Lombardię. Odebrano jej także Wenecję. W 1866 roku w bitwie pod Sadową Austria została pobita przez Prusy, które od tej pory zaczęły dominować w całym obszarze niemieckojęzycznym.

Na prezentowanym znaczku przedstawiono głowę Merkurego. Merkury w tamtych czasach był alegorią handlu, zrozumiałą w większości krajów europejskich. Pokazany znaczek nie ma jeszcze wydrukowanej nazwy kraju, z którego pochodzi ani nominału. Znaczki były wycinane z arkusza (tzw. znaczki gazetowe). Używane były w całym cesarstwie austro-węgierskim, także w Polsce, w zaborze austriackim. Polski w tym czasie, mimo zrywu powstańczego w 1863 roku, nadal nie było na mapach świata.

Znaczek z podobizną austriackiego cesarza i węgierskiego króla Franciszka Józefa I drukowany był w olbrzymich nakładach począwszy od czerwca 1867 roku; w użyciu pozostawał do 31.10.1884 roku. Znaczek z wizerunkiem cesarza, z wieńcem laurowym na głowie, zaprojektował A. Scharff, sztych wykonał prof. Tautenhayn. Na znaczku widoczny jest czytelny stempel: „Linz, 9/7, 11-12 Morg., 74.”.
Franciszek Józef z dynastii habsbursko-lotaryńskiej objął tron cesarski Austrii w 1848 roku, po stłumieniu rewolucji w Austrii i na Węgrzech. Był bratankiem i następcą Ferdynanda I, który abdykował w czasie Wiosny Ludów. W 1867 roku został także królem Węgier. Na znaczku wydrukowano tylko jego nominalną wartość (5 kreuzerów); nazwa kraju nie była potrzebną – wystarczyła twarz monarchy.

****

1867-1868 Chile

Chile to państwo rozciągające się nad Pacyfikiem wzdłuż zachodniego wybrzeża Ameryki Południowej, odkryte w 1536 roku przez Diego de Almagro. Aż do 1810 roku była to kolonia hiszpańska.
Znaczek przedstawia odkrywcę Ameryki – Krzysztofa Kolumba (1451-1506), właściwie nazywającego się Cristoforo Colombo, a w Hiszpani nazywanego Cristobal Colon. Ten żeglarz i podróżnik włoski w służbie hiszpańskiej, w 1492 roku, w trakcie swej pierwszej wyprawy dotarł do wysp archipelagu Bahama, do wybrzeży Kuby i Haiti (Santo Domingo). Przekonany, że dotarł do Azji Wschodniej, odbył kolejne trzy wyprawy, w trakcie

których dotarł do szeregu wysp i wschodnich wybrzeży Ameryki Środkowej i Południowej (półwysep Jukatan i delta Orinoko. Nosił tytuł Wielkiego Admirała i wicekróla odkrytych krajów. Jednak na skutek intryg stracił królewską łaskę i godności; zmarł w zapomnieniu. Prezentowany znaczek kosztował 20 centavos (1peso = 100 centavos).

****

1867-1869 Bawaria (Bayern)

Znaczek wydano przed reformą monetarną w 1875 roku, kiedy wprowadzono marki i fenigi (100 fenigów = 1 marka). Do 1875 roku system monetarny był bardziej skomplikowany: 60 kreuzerów (grajcarów) równało się 1 guldenowi lub 1 florenowi. Także 30 srebrnych groszy równe było 1 florenowi.
Znaczek, o wartości nominalnej 3 kreuzerów, pochodzi z czasów kiedy Bawaria była niezależnym królestwem, pozostającym nawet poza utworzonym przez Otto von Bismarcka Związkiem Północnoniemieckim (podobnie jak Wirtembergia i Badenia). Dopiero w 1871 roku Bawaria znalazła się w składzie Rzeszy Niemieckiej (Deutsche Reich), której cesarzem został Wilhelm I (który do tego czasu był królem Prus).

****

1867-1873 Argentyna (Republica Argentina)

Znaczek przedstawia Mariano Moreno, żyjącego w latach 1778-1811. Był przywódcą argentyńskiego ruchu niepodległościowego. W 1810 roku był członkiem junty patriotycznej (Primera Junta), pierwszego niezależnego rządu argentyńskiego.

Był zwolennikiem radykalnych reform i całkowitego oderwania się od Hiszpanii. Znalazł się w mniejszości i został zmuszony do rezygnacji.

W 1810 roku z południowych prowincji byłego hiszpańskiego Wicekrólestwa la Plata utworzone zostało krótko istniejące państwo ze stolicą w Buenos Aires – Zjednoczone Prowincje La Platy (*Provincias Unidas de Rio de la Plata),*nazywane też Zjednoczonymi Prowincjami Ameryki Południowej. Z tego państwa wykształciły się później Argentyna i Urugwaj.

****

****

1868-1869 Związek Północnoniemiecki

Prezentowane znaczki pochodzą z okresu kiedy decydowała się przyszłość Niemiec. Austriackie cesarstwo Habsburgów traciło na znaczeniu, w siłę rosły Prusy Hohezollernów.

Związek Północnoniemiecki (*Norddeutscher Bund)* to związek rozdrobnionych państw niemieckich utworzony pod przewodnictwem Prus 16 kwietnia 1867 roku, po ich zwycięskiej wojnie z Austrią i rozwiązaniu dawnego Związku Niemieckiego.

Na początku był to tylko związek wojskowy, ale od 1 lipca 1867 roku powstało jedno państwo federalne – monarchia konstytucyjna ze stolicą w Berlinie.

Do Związku Północnoniemieckiego weszły 22 państwa niemieckie położone na północ od linii Menu oraz Wielkie Księstwo Poznańskie, jako część Prus. Do Związku nie weszły: Austria, Bawaria, Wirtembergia, Badenia, Luksemburg, Liechtenstein i część Hesji.

W 1867 roku Reichstag uchwalił nową konstytucję opracowaną przez Ottona von Bismarcka, który został kanclerzem Związku. Konstytucja była wstępem do zjednoczenia Niemiec pod egidą Prus. Związek Północnoniemiecki istniał do 18 stycznia 1871 roku.

Przewodniczącym Związku Północnoniemieckiego (czyli prezydentem) był król Prus, który był także naczelnym wodzem armii oraz floty w czasie wojny i pokoju, a przy okazji otrzymał prawo *veta* przy wprowadzaniu zmian w konstytucji Związku.

Decyzje króla Prus jako przewodniczącego Związku wymagały kontrasygnaty kanclerza, z wyjątkiem spraw wojskowych. Kolegialnymi organami Związku były Sejm Rzeszy (Reichstag) i Rada Związku (Bundesrat). Sejm realizował kompetencje ustawodawcze i ratyfikował umowy międzynarodowe. Rada Związku posiadała uprawnienia administracyjne i pełniła funkcję sądu rozjemczego między członkami federacji. Składała się z 43 przedstawicieli (z czego 17 z Prus) mianowanych przez rządy państw wchodzących w skład Związku Północnoniemieckiego.
Prusy, przy pomocy delegatów z państewek północnych, dysponowały zawsze większością w Radzie. Rada powoływała także Prezydium Rady, do którego należała władza wykonawcza. Na czele Prezydium stał kanclerz (pierwszym i jedynym był Otto von Bismarck), który był także premierem rządu pruskiego i ministrem spraw zagranicznych Prus.

Ciekawy jest wyraźny stempel pocztowy z nazwą Thorn – to niemiecka nazwa Torunia.

****

1869 Belgia (Belgique)

Postać pokazana na znaczkach 10 i 25c to drugi król Belgów Leopold II, panujący od 1865 roku, syn pierwszego króla belgijskiego, Leopolda I (który był wujem brytyjskiej królowej Wiktorii).

Ciekawe są także stemple pocztowe – można odczytać nazwy miast, z których wysyłano przesyłki listowe i daty przyjęcia przesyłek przez pocztę. Między innymi można odczytać wyraźne napisy : „LOUVAIN 10 DECE 7-S 1886”, „7 SEPT 2-S 1883” oraz „BRUGES (STATION) 16 MARS 2-S 1893”.

****

1869 Holandia (Nederland)

To mój najstarszy znaczek holenderski. Niezbyt dobrze widać obraz na nim umieszczony – obraz ten przedstawia państwowy herb w wieńcu z liści dębowych i laurowych. Przy tej okazji warto choćby skrótowo przypomnieć najważniejsze fakty z historii tego kraju.
W 1477 roku Holandia, a wraz z nią terytoria obecnej Belgii i Luksemburga, przeszła pod panowanie Habsburgów (od 1556 roku władzę objęła hiszpańska linia tego rodu). W marcu 1572 roku doszło do wybuchu powstania przeciw Hiszpanii. Wynikiem rewolty było podpisanie w dniu 23 stycznia 1579 roku unii utrechckiej. Nowe państwo - Republika Zjednoczonych Prowincji - przybrało charakter kalwiński.

Po zamordowaniu Wilhelma Orańskiego (1584) tytuł namiestnika oraz naczelne dowództwo otrzymał jego syn Maurycy z Nassau, który kontynuował wojnę z Hiszpanią. Holandia odebrała jej liczne kolonie w Indiach, Afryce i Ameryce. 9 kwietnia 1609 roku podpisano dwunastoletni rozejm, po którym rozpoczęła się kolejna wojna. Wreszcie w pokoju westfalskim (1648) Hiszpania uznała niepodległość Zjednoczonych Prowincji.

Od końca XVI w. Prowincje przeżywały rozkwit – do miast holenderskich przeniósł się handel zamorski, powstały nowe kompanie handlowe między innymi takie jak: Holenderska Kompania Wschodnioindyjska i Holenderska Kompania Zachodnioindyjska. Republika Zjednoczonych Prowincji bierze udział wraz z potęgami ówczesnej Europy (Anglią, Francją) w kolonizacji Ameryki Północnej. W Holandii działali też sławni uczeni i artyści: Rembrandt, Grotius, Christiaan Huygens.

Pod koniec XVIII wieku Potęga Holandii znacznie zmalała w wyniku wojen z Hiszpanią, Francją i Anglią. W tym też czasie utracono część zamorskich kolonii, co z kolei przyczyniło się do gospodarczej zapaści. W latach 1806-1810, w wyniku wojen napoleońskich, Niderlandy podporządkowane były Francji jako marionetkowe Królestwo Holandii. W 1810 Holandia została nawet przejściowo wcielona do Francji. Po klęsce Napoleona pod Lipskiem (1813) powstał rząd tymczasowy, który ogłosił niepodległość Holandii. W 1814 roku przyjęto konstytucję, co dało początek liberalnym przemianom.

Na kongresie wiedeńskim w 1815 roku proklamowano utworzenie Królestwa Zjednoczonych Niderlandów, pod berłem Wilhelma I, włączając do niego prowincje południowe, które jednak w 1830 roku wskutek powstania niepodległościowego oderwały się i utworzyły nowe państwo - Belgię, uznaną przez Holandię w 1839 roku. W latach dwudziestych XIX wieku rozpoczął się intensywny rozwój gospodarczy Holandii, rozbudowywano drogi, kanały, pogłębiano porty, w latach 30-tych została otwarta pierwsza linia kolejowa, nastąpił rozwój rolnictwa. Po likwidacji w 1798 roku Kompanii Wschodnioindyjskiej, posiadłości w obecnej Indonezji stały się bezpośrednią własnością Holandii (Holenderskie Indie Wschodnie) i przynosiły królestwu znaczne dochody w przeciwieństwie do posiadłości w Ameryce m in (Antyle Holenderskie, Gujana Holenderska), gdzie zaprzestano handlu niewolnikami oraz znacznie spadły zyski z plantacji trzciny cukrowej. W 1848 została przyjęta nowa, bardziej liberalna konstytucja. W 1890 roku wygasła unia personalna łącząca od 1815 r. Holandię z Luksemburgiem.

****

1870 Portugalia (Portugal)

Na znaczku portugalskim wydrukowanym w listopadzie 1870 roku wytłoczono wizerunek króla Ludwika I z dynastii Bragança, panującego w Portugalii od 11 listopada 1861 roku do 19 października 1889 roku. Wizerunek, niestety, jest słabo widoczny – przykryła go skutecznie wielka pieczęć pocztowa. Więcej informacji o tym królu i jego czasach podano przy opisie portugalskich znaczków z lat 1882-83.

****

****

1870-1886 Indie Holenderskie (Ned. Indie)

Znaczek przedstawia króla Holandii z domu Oranje-Nassau i wielkiego księcia Luksemburga panującego od 1849 roku, W latach 1849-1867 był także księciem Limburgii.
Urodził się 19 lutego 1817 roku w Brukseli, zmarł 23 listopada 1890 roku w Het Loo koło Apeldoorn. Był synem Wilhelma II i jego żony Anny Pawłowny Romanownej – siostry cara Rosji, Aleksandra I.
18 czerwca 1839 roku w Stuttgarcie ożenił się z Zofią Wirtemberską. Para zamieszkała w pałacu Noordeinde Nie było to szczęśliwe małżeństwo. Wilhelm i Zofia mieli 3 dzieci. Zofia zmarła w 1877 roku i Wilhelm postanowił ponownie się ożenić. W styczniu 1879 roku Wilhelm ożenił się z Emmą Waldeck-Pyrmont. Para miała jedno dziecko –córkę Wilhelminę Helenę Paulinę, urodzoną 31 sierpnia 1880 roku, która po śmierci ojca została królową Holandii.

****

1870 - 1882 Stany Zjednoczone Ameryki (USA)

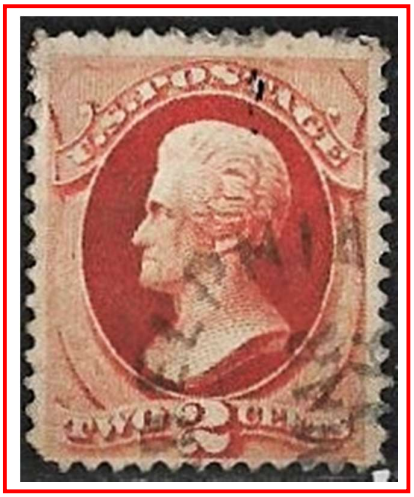

Na znaczku pochodzącym ze Stanów Zjednoczonych Ameryki pokazano siódmego prezydenta USA, Andrew Jacksona, który tę funkcję sprawował w latach 1829-1837.

Jackson miał bardzo burzliwe życie. Poniższe informacje zaczerpnąłem z Wikipedii.
Urodził się w 1767 roku, miał dwóch starszych braci, którzy jednak wcześnie zmarli. Wcześnie zginęli także ich rodzice (najpierw ojciec, później matka, gdy Andrew miał 14 lat). Musiał sam sobie radzić w życiu. Rozpoczął naukę prawa w firmie, w której jednocześnie pracował. Wkrótce zasłynął też jako hulaka i awanturnik. Ponoć uczestniczył w około stu pojedynkach. Najpoważniejszy pojedynek stoczył w1806 roku z Charlesem Dickinsonem, znanym i zręcznym rewolwerowcem. Dickinson pierwszym strzałem trafił Jacksona w pierś. Ten jednak zdołał się wyprostować i strzelić do przeciwnika. Dickinson zmarł, a Jackson był poważnie ranny. Kula umiejscowiła się tak blisko serca, że żaden lekarz nie zdecydował się na operację i Jackson nosił kulę w swoim ciele do końca życia.
Jackson nie miał wyższych studiów. Nigdy nie nauczył się też poprawnie pisać. Nie stało to jednak na przeszkodzie, by Harvard University nadał mu, tak jak każdemu innemu prezydentowi, tytułu doktora *honoris causa*.
Mając 30 lat został senatorem ze stanu Tennessee a już rok później w 1798 roku został zatwierdzony jako sędzia Sądu Najwyższego Tennessee. Po 6 latach zrezygnował z pracy w sądzie przyrzekając, że już nigdy nie zajrzy do ksiąg prawniczych. Podczas wojny brytyjsko-amerykańskiej (1812–1815) służył w Armii USA w stopniu generała majora. Walczył także podczas wojny z Krikami. Politycy waszyngtońscy nie podzielali jego brutalnych metod, ale byli pod wrażeniem jego militarnych sukcesów. Kiedy Jackson narzucił Krikom surowe warunki pokoju, nawet rząd federalny uznał je za nieludzkie i skrytykował układ.

Podczas obrony Nowego Orleanu dowodził armią amerykańską. Broniący Nowego Orleanu Amerykanie, dysponowali 6500 żołnierzami, a Anglicy 7500. Straty wynosiły jednak 71 zabitych po stronie amerykańskiej i 289 po angielskiej. Po zwycięskiej bitwie, Andrew Jackson stał się bohaterem narodowym.
W 1817 roku prezydent James Monroe polecił Jacksonowi zorganizowanie wypraw przeciw Indianom na Florydzie. Indianie, zamieszkujący hiszpańską Florydę przekraczali granicę z amerykańską Florydą Wschodnią. Jackson otrzymał pozwolenie na ściganie ich, nawet na terytorium Hiszpanii. Napisał list do prezydenta, w którym obiecywał zajęcie całej Florydy w ciągu 60 dni. W kwietniu 1818 roku zajął fort wojenny St. Marks i w miejsce flagi hiszpańskiej polecił wywieszenie amerykańskiej. Jednocześnie zajął kilka innych miejscowości, aresztował hiszpańskiego gubernatora Florydy i mianował na ten urząd Amerykanina. W marcu 1822 roku Floryda została przekształcona w Terytorium Florydy, a następnie w 1845 roku została przyłączona do Unii jako 27 stan.

W wyborach prezydenckich w 1828 roku Partia Demokratyczna jako swego kandydata wystawiła Andrew Jacksona, natomiast Narodowi Republikanie – urzędującego prezydenta Johna Quincy Adamsa. W głosowaniu wygrał Jackson. Na uroczystość zaprzysiężenia 7. prezydenta do Waszyngtonu ściągnęły tysiące jego zwolenników, często z najodleglejszych krańców kraju. Wśród nich byli też ludzie z pogranicza, ubrani w skóry i czapki bobrowe. Po zaprzysiężeniu, Andrew Jackson konno pojechał z Kapitolu do Białego Domu, a za nim 20-tysięczny tłum. Ludzie wtargnęli do rezydencji, gdzie przygotowano eleganckie przyjęcie. Zgłodniali rzucili się na jedzenie, wypchnęli prezydenta, stratowali kelnerów. Przewrócono kilka stołów, rozbito porcelanę i szkło. Ślady whisky i innych napojów można było zauważyć na ścianach salonów siedziby głowy państwa. Sam prezydent ponoć opuścił swoją rezydencję przez okno lub tylnymi drzwiami i wrócił do hotelu koło Waszyngtonu. W końcu kelnerzy wystawili w ogrodzie ogromną kadź z ponczem. Spragniony tłum dopadł napoju, a sami kelnerzy szybko zamknęli drzwi i okna Białego Domu. Nieprzychylna Jacksonowi elita amerykańska i prasa, wykorzystywały tę scenę do przekonania Amerykanów, że nastały rządy motłochu.
Andrew Jackson był też pierwszym prezydentem, na którego przeprowadzono zamach. Zamachowiec strzelił do prezydenta z dwóch pistoletów. Choć strzały oddane były z bliska, oba minęły Jacksona. Zamachowcem okazał się człowiek psychicznie chory.

****

1871-1872 Republika Francuska (Republique Francaise)

Na prezentowanych znaczkach przedstawiono głowę bogini Ceres (Cerery) – w mitologii rzymskiej bogini wegetacji i urodzajów (utożsamianej z grecką Demeter). Jej rodzeństwo to: Junona, Westa, Neptun i Pluton. Była jedną z najstarszych oryginalnych rzymskich bogiń. Kult Ceres był popularny wśród plebejuszy. Jej święto „*Cerialia”* (*Ceriales*) obchodzono 12

kwietnia. W trakcie uroczystości ofiarowano bogini pierwsze snopki zbóż. Wybór tej bogini jako symbolu republikańskiej Francji jest znaczący. Trzeba było odbudować znaczenie Francji na arenie międzynarodowej. Szok i oburzenie po sromotnie przegranej wojnie z Prusami doprowadziły do likwidacji Cesarstwa i przywrócenia rządów republikańskich. 4 września 1870 roku ogłoszono powstanie III Republiki i Rządu Obrony Narodowej, na którego czele stanął umiarkowany republikanin Leon Gambetta.

****

1870-1893 Kanada (Canada)

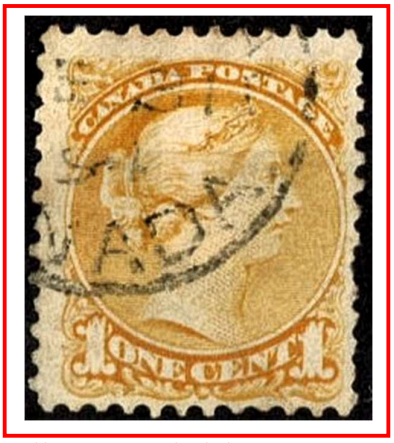

Kanada była kolonią brytyjską do 1868 roku – potem została brytyjskim dominium. Na znaczku przedstawiono głowę (profil) królowej wielkiego Imperium Brytyjskiego – Wiktorii, z dynastii hanowerskiej, najdłużej panującej monarchini europejskiej (1837-1901). Była wnuczką Jerzego III, tron objęła po Wilhelmie IV, który nie pozostawił po sobie następcy. W 1840 roku poślubiła księcia Alberta (z dynastii Sachsen-Coburg-Gotha.

Jej panowanie (tzw. era wiktoriańska) przypadło na okres rozkwitu przemysłowego i wzmożonej ekspansji kolonialnej Wielkiej Brytanii. Brytyjska Kanada oparła się burzliwej ekspansji swego południowego sąsiada - Stanów Zjednoczonych. Przebieg granicy amerykańsko-kanadyjskiej Amerykanie i Brytyjczycy ustalili ostatecznie w 1846 roku. W 1859 roku wprowadzono reformę monetarną. Przed tą datą 12 pensów równało się jednemu szylingowi, po 1859 roku 100 centów = 1 dolar.

****

1872 Rzesza Niemiecka (Deutsches Reich)

Są to pierwsze znaczki emitowane przez Cesarstwo Niemieckie proklamowane w 1871 roku, powstałe na fali euforii po zwycięstwie Prus w wojnie francusko-pruskiej. Cesarzem Niemiec został Wilhelm I – król Prus, kanclerzem główny twórca cesarstwa – Otto von Bismarck. Znaczki: drugi i czwarty nie są identyczne; różnią się wielkością tarczy na piersiach wytłaczanego orła. Interesujące są także stemple z miasta Mainz, z roku 1872 i 1873. Na północy Niemiec do 1875 roku obowiązywał system monetarny, według którego 30 srebrnych groszy (lub po prostu groszy) było równych 1 talarowi. Na południu (jak już o tym wspomniano przy omawianiu znaczka z Bawarii) 60 kreuzerów (krajcarów) równało się 1 guldenowi. W 1875 roku uporządkowano system – odtąd w całym cesarstwie 100 fenigów równało się 1 marce.

****

1873 Hiszpania

To bardzo ciekawy znaczek. Przedstawiono na nim Amadeusza I Sabaudzkiego, króla który panował zaledwie 4 miesiące. Urodził się 30 maja 1845 roku w Turynie, zmarł 18 stycznia 1890 roku także w Turynie.

Amadeusz był drugim synem króla Sardynii (później Włoch), Wiktora Emanuela II i arcyksiężniczki Marii Adelajdy Habsburg.

Był bratem Humberta I, Klotyldy Marii Sabaudzkiej (żony księcia Napoleona Józefa Bonaparte) i Marii Pii Sabaudzkiej (królowej Portugalii). Od 1859 roku służył w armii włoskiej, w 1866 roku walczył u boku brata Humberta w bitwie pod Custozzą w stopniu generała majora.

W tym czasie w Hiszpanii, po detronizacji królowej Izabeli II i wygnaniu Burbonów z kraju (1868), który nadal formalnie był królestwem, nie było monarchy. Kortezy zaproponowały tron niemieckiemu księciu Leopoldowi Hohenzollernowi, na co gwałtownie zareagowała Francja, bojąc się zostać okrążoną przez monarchie Hohenzollernów.
W rzeczywistości pokrewieństwo Leopolda z pruskim królem Wilhelmem I było bardzo odległe i wywodziło się z XIV wieku. Wobec gróźb Napoleona III Leopold wycofał swą kandydaturę. Kortezy wybrały wtedy na króla Amadeusza Sabaudzkiego, który koronę przyjął bardzo niechętnie i dopiero pod naciskiem rządu włoskiego. Koronowany został 16 listopada 1870 roku.

Czas panowania Amadeusza I to jeden z trudniejszych okresów w historii Hiszpanii. W kraju wrzały zamieszki republikańskie i karlistowskie, powstania w Kraju Basków i Katalonii, Kuba żądała niepodległości. Monarchistyczni posłowie w Kortezach błagali go, by dokonał zamachu stanu i wprowadził absolutyzm, na co Amadeusz, popierany przez ojca, nie chciał się zgodzić. Po zamachu na jego życie latem 1872 roku Amadeusz zaczął mieć dosyć Hiszpanii i doszedł do wniosku, że tym krajem nie da się rządzić. 11 lutego 1873 roku ogłosił swą abdykację. Wieczorem tego samego dnia proklamowano w Hiszpanii pierwszą w historii kraju republikę (przetrwała tylko dwa lata, po czym wezwano na tron Alfonsa XII Burbona).

Amadeusz powrócił z żoną Marią Wiktorią (1846-1876) do Włoch, gdzie od ojca otrzymał księstwo Aosty. Tytułu króla, który mu przysługiwał, nie chciał używać. Z Maria Wiktorią miał trzech synów. Po śmierci żony, ożenił się w 1888 roku z własną siostrzenicą – Marią Letycją Bonaparte.
Prezentowany znaczek wydrukowano w Hiszpanii 1 stycznia 1873 roku. W użyciu pozostawał tylko do 10 lipca 1873 roku, kiedy w kraju proklamowano pierwszą republikę.

****

****

1874 Hiszpania

Pierwsza Republika nie utrzymała się długo w Hiszpanii. Już w grudniu 1874 roku brygadier Arsenio Martinez Campos przeprowadził w Hiszpanii zamach stanu. Ogłosił koniec Pierwszej Republiki Hiszpańskiej i zaproponował, aby koronę oddać Burbonom.
Obok pokazano pierwszy znaczek wydany w odnowionym królestwie 1 lipca 1874 roku. Przedstawiono na nim alegorię sprawiedliwości. W obiegu pocztowym znaczek ten pozostawał do 10 sierpnia 1875 roku.

****

1874 Węgry (Magyar Kir. Posta)

Magyar Kir. Posta to Królewska Poczta Węgier. Znaczek wydano już po niepokojach „Wiosny Ludów".

Władcą monarchii austriackiej, właśnie od 1848 roku był Franciszek Józef I z dynastii Habsburgów. Niepokoje na Węgrzech zmusiły go jednak do złagodzenia polityki. Po klęsce Austrii w bitwie z Prusami pod Sadową (1866), Franciszek Józef w 1867 roku zdecydował się przekształcić Austrię w monarchię austrowęgierską o ustroju konstytucyjno-parlamentarnym. W ten sposób powstały cesarsko-królewskie Austro-Węgry.

Franz Josef I, cesarz Austrii i król Węgier, starał się kontynuować politykę wielkomocarstwową – teraz już w przymierzu z Cesarstwem Niemieckim, powstałym w 1870 roku (po pokonaniu Francji), oraz podejmując ekspansję na Bałkanach (Bośnia, Hercegowina).
W 1873 roku zawarł sojusz z cesarzem niemieckim i z carem Rosji. Jednak konflikt interesów na Bałkanach doprowadził do ochłodzenia stosunków z Rosją. W 1879 roku ponownie sprzymierzył się z Niemcami. Od 1878 roku Austro-Węgry okupowały, a w 1908 roku zaanektowały Bośnię i Hercegowinę.
To Franciszek Józef I w 1914 roku wypowiedział wojnę Serbii, rozpoczynając tym samym I wojnę światową, choć pewnie nie zdawał sobie wówczas sprawy z konsekwencji tego czynu.
Na znaczku, nad kopertą z cyfrą 5, przedstawiono koronę świętego Stefana, pierwszego króla Węgrów. Znaczek miał wartość nominalną 5 krajczarów (po niemiecku kreuzer). W tym czasie 100 krajczarów równało się 1 forintowi (a dla Austriaków 1 guldenowi). W roku 1900 na terytorium Węgier wprowadzono nową walutę: 1 korona (Krone) = 100 filler (Heller).

****

1874 Czarnogóra

Czarnogóra z włoskiego nazywana jest też Montenegro. Znaczki z wizerunkiem księcia Mikołaja I zaczęto wydawać w 1874 roku a zakończono drukowanie w 1893 roku (łącznie były 4 wydania, wszystkie drukowane w Państwowej Drukarni w Wiedniu).
Na znaczku przedstawiono Mikołaja I Petrowicza-Niegosza (1841-1921), który od 1860 roku był księciem, a w latach od 1910 do 1918 królem Czarnogóry (Montenegro). Czarnogóra aż do 1874 roku formalnie należała do Turcji, potem została odrębnym księstwem, a od roku 1910 - królestwem.

W czasie swego panowania Mikołaj I podwoił terytorium państwa i uzyskał jego niepodległość (potwierdzoną na Kongresie Berlińskim w 1878 roku). Jeszcze przed I wojną światową, w październiku 1912 roku Czarnogóra podpisała sojusz z Bułgarią i wypowiedziała wojnę Turcji, przystępując do Ligi Bałkańskiej. Po I wojnie światowej, w 1918 roku, Mikołaj I został zdetronizowany. W czasie pierwszej wojny światowej Czarnogóra okupowana była przez wojska austro-węgierskie a po wojnie, w 1919 roku, weszła w skład Królestwa SHS (Serbii, Chorwacji i Słowenii). W czasie drugiej wojny światowej Czarnogórę okupowały wojska włoskie. W 1945 roku weszła w skład Federacyjnej Republiki Jugosławii.

****

1875-1877 Cesarstwo Niemieckie (Deutsches Reich)

Znaczek wydany w cesarskiej Rzeszy Niemieckiej, powstałej w 1871 roku, już po reformie monetarnej przeprowadzonej w 1875 roku, koniecznej dla ujednolicenia waluty wewnątrz Rzeszy, złożonej z czterech królestw, osiemnastu księstw i trzech wolnych miast. Dla przypomnienia: Wcześniej w północnych krajach Rzeszy używano groszy (lub srebrnych groszy) i talarów (30groszy = 1 talar), a w krajach południowych kreuzerów (grajcarów) i guldenów (60 kreuzerów = 1 gulden). Znaczek o wartości 5 fenigów ostemplowano w Bochum 4 grudnia 1887 roku.

****

1875-1879 Rosja

Znaczek pocztowy za 8 kopiejek z godłem Rosji: dwugłowym, białym orłem na czerwonym polu. Znaczek wydany został w czasie panowania cara Aleksandra II (1818-1881), syna Mikołaja I z dynastii Romanowów, panującego od 1855 roku. Aleksander II swe rządy rozpoczął od reform: uwłaszczenia chłopów w1861 roku, reformy samorządowej, sądowniczej i wojskowej – później jednak zwalczał wszelkie radykalne ruchy społeczne. W Polsce po wybuchu powstania styczniowego (1863) nastąpiły represje i prześladowania.
Aleksander II został zabity w zamachu przeprowadzonym przez

organizację rewolucyjną Narodna Wola. Zabił go Polak, anarchista – Ignacy Hryniewiecki. Jeśli chodzi o walutę, to w tym przypadku nie ma problemów: 1 rubel = 100 kopiejek.

****

1875 Wielkie Księstwo Finlandii (Suomi Finland)

Znaczek wydrukowano 6 września 1875 roku w drukarni fińskiego Senatu. W użyciu pozostawał do 31 grudnia 1884 roku.

Do początku XIX wieku Finlandia (podbita przez Szwedów w 1249 roku) znajdowała się w granicach państwa szwedzkiego. W 1807 roku Rosjanie zaatakowali Finlandię, aby zmusić Szwecję do przyłączenia się do ekonomicznej blokady Napoleona skierowanej przeciwko Wielkiej Brytanii. Fińska partyzantka i szwedzkie regularne wojsko przez dwa lata walczyły z Rosjanami ale ostatecznie poniosły klęskę.

W 1809 roku został podpisany traktat, na mocy którego po trwającym 560 lat panowaniu szwedzkim, cała Finlandia przeszła w ręce Rosji. Dla Rosji Finlandia miała znaczenie strategiczne, toteż car Aleksander I Romanow chciał zyskać przychylność jej mieszkańców. Zwołał czterostanowy sejm fiński i zobowiązał się do zachowania praw istniejących w kraju. Rosjanie przyłączyli Wielkie Księstwo Finlandii do swojego imperium i nadali mu szeroką autonomię. Finlandia zachowała system administracji, instytucji sądowych i samorządowych, religię luterańską, granicę celną, prawo cywilne i karne oraz ustrój wcześniejszych ustaw szwedzkich. Monarchię reprezentował fiński generał-gubernator. Głównym organem administracyjnym i sądowym była Rada Gubernialna, w 1816 roku przemianowana na senat.
W 1812 roku Aleksander I Romanow przeniósł stolicę kraju z Turku do Helsinek, a w 1828 roku przeniósł tam także uniwersytet. Niemiecki architekt Carl Engel stworzył projekt nowej stolicy kraju (na wzór St. Petersburga) realizowany przez kilkadziesiąt lat.
Ok. 1820 roku nastąpiło ożywienie fińskiej świadomości narodowej. Zaowocowało to wydaniem w 1835 roku eposu narodowego *Kalevala*. Stopniowo dążono do równouprawnienia języka fińskiego w szkołach i urzędach. Malała rola języka szwedzkiego w życiu publicznym, a po 1886 roku prowadzono akcję zastępowania go w urzędach językiem fińskim. W 1858 roku wprowadzono fiński jako język urzędowy na terenach, gdzie przeważała ludność mówiąca tym językiem, a w 1863 roku na terenie całego kraju. W 1865 roku została wprowadzona marka fińska jako waluta narodowa (1 markka = 100 penniä). Postępowała także liberalizacja życia gospodarczego. Zniesiona została kontrola Kościoła nad edukacją, wybudowano pierwsze banki, linie kolejowe i zakłady przemysłowe. Zaczęła się ukazywać fińska prasa.

****

1875 Hiszpania

Nie do końca jest to znaczek hiszpański. Nie znajdziemy go w katalogach znaczków państw europejskich – a to dlatego, że znaczki z napisem „Ultramar” drukowane były dla hiszpańskich kolonii. Ultramar po hiszpańsku znaczy kraj zamorski. W tym wypadku opis prezentowanego znaczka hiszpańskiej poczty zamorskiej znalazłem we francuskim katalogu „Yvert et Tellier” w rozdziale poświęconym znaczkom Kuby. Kuba była w tym czasie hiszpańską kolonią. Dopiero w 1878 roku otrzymała ograniczoną autonomię. W 1880 roku zniesiono na wyspie niewolnictwo.

W 1895 roku wybuchła wojna o niepodległość lecz Kubańczycy nie nacieszyli się długo niepodległością. W 1898 roku USA wypowiedziały wojnę Hiszpanii, która w jej wyniku musiała między innymi zrzec się Kuby. Hiszpanów zastąpili Amerykanie, którzy na podstawie traktatu paryskiego okupowali wyspę do roku 1901 a i potem, po powstaniu republiki, praktycznie decydowali o jej losach.

****

1875 Dania (Danmark)

Prezentowane znaczki zaczęto drukować 1 stycznia 1875 roku. Nakłady były bardzo duże. Znaczki dwukolorowe pozostawały w użyciu do 31 marca 1907 roku, natomiast znaczek o nominalnej wartości 4 öre używany był aż do końca grudnia 1926 roku.

Początek XIX wieku to w Danii rządy Fryderyka VI Oldenburga (rządził Danią już od 1784 roku). Najważniejszym posunięciem Fryderyka VI panującego do roku 1839 było zniesienie poddaństwa chłopów i nadanie im ziemi w wieczystą dzierżawę. Dla wielu duńskich historyków moment ten wyznacza początek historii nowoczesnego narodu duńskiego. W roku 1814 roku, na mocy dekretów, które wydał kongres wiedeński, odebrano Danii Norwegię, która weszła do unii personalnej ze Szwecją.
Fryderyk VII, przy poparciu Prus, toczył w latach 1848-1850 wojnę (I wojna o Szlezwik) z księstwami Szlezwiku i Holsztynu, zakończoną potwierdzeniem unii obydwu księstw z Danią. Jednak jego następca, Chrystian IX (panujący w latach 1863-1906), po wojnie duńskiej z Austrią i Prusami, stracił w 1864 roku Szlezwik, Holsztyn i Lauenburg. Królestwo obrało wówczas politykę neutralności, koncentrując się na rozwoju gospodarki i oświaty. Wprowadzono też reformy demokratyczne, między innymi rozszerzenie praw wyborczych.

****

1875-1879 Królestwo Wirtembergii

Wirtembergia, po niemiecku *Württemberg,* to kraina historyczna w południowo-zachodniej części Niemiec. Od 1952 roku wchodzi w skład kraju związkowego Badenia-Wirtembergia. Stolicą tego landu jest Stuttgart. Ciekawa jest historia tego kraju.

Wirtembergia była pierwotnie częścią księstwa Szwabii lecz około roku 1080 powstało hrabstwo Wirtembergii utworzone przez Konrada (uznawanego za protoplastę hrabiów Wirtembergii), który zbudował koło Stuttgartu zamek Wirtemberg.

Od 1495 Wirtembergia została księstwem. W 1519 roku księstwo opanowali przejściowo Habsburgowie i w konsekwencji Wirtembergia musiała w 1534 roku uznać zależność lenną od Austrii (zniesioną w 1599 roku). W XVI wieku w księstwie zwyciężyła reformacja. Zniszczona przez wojny XVII i XVIII wieku dopiero po wojnie siedmioletniej Wirtembergia znowu zyskała na znaczeniu.

Odzyskała suwerenność i zrównała się z innymi krajami europejskimi. W 1796 i 1800 roku Wirtembergię okupowały wojska francuskie. W 1803 roku ówczesny władca Wirtembergii -

Fryderyk I otrzymał godność elektora. Po utworzeniu Związku Reńskiego Fryderyk I z woli Napoleona otrzymał w 1806 roku tytuł królewski, w związku z czym występował po jego stronie w trakcie kolejnych kampanii wojennych. Po bitwie pod Lipskiem w 1813 roku Fryderyk I zmienił front. W zamian za zdradę Napoleona ustalił w umowie zawartej w Fuldzie z księciem Metternichem, że zatrzyma tytuł królewski i nabytki terytorialne swego królestwa. Potwierdzono to na Kongresie Wiedeńskim w 1815 roku. W 1828 roku Wirtembergia przystąpiła do unii celnej z Bawarią, a w 1834 do Niemieckiego Związku Celnego. Począwszy od 1871 roku została członkiem Rzeszy Niemieckiej zachowując znaczną autonomię. Właśnie z tego okresu pochodzi prezentowany znaczek pocztowy.
Królestwo Wirtembergii istniało w latach 1806-1918.

Następnie, w latach 1919-1945 Wirtembergia została republiką związkową. W 1945 roku była okupowana przez wojska francuskie i amerykańskie, następnie podzielona między Wirtembergię-Badenię i Wirtembergię-Hohenzollern. W końcu na mocy referendum przeprowadzonego w 1951 roku została w 1952 roku połączona z dawnym obszarem Badenii i Hohenzollernsche Lande w obecny kraj związkowy.

****

1876-1881 Francja (Republique Française)

Te niepozorne znaczki przedstawiają alegoryczne postacie „Pokoju" i „Handlu" trzymające się za ręce na tle kuli ziemskiej. Figury te często umieszczane były także na frontonach domów handlowych – nie tylko we Francji, ale także w szeregu innych krajów europejskich.

Znaczki o nominale 3 centymów (z 1880 roku) i 40 centymów powiększyłem po to, aby postaci, o których mowa, były lepiej widoczne. Znaczki wydano już po przegranej wojnie z Prusami, po upadku Drugiego Cesarstwa (Napoleona III) i po Komunie Paryskiej, w czasach III Republiki. Konstytucję przyjęto ostatecznie w 1875 roku.
Usilnie starano się odbudować utracony prestiż i znaczenie Francji. Utratę Alzacji i części Lotaryngii Francja rekompensowała sobie podbojami kolonialnymi w Afryce i Azji. Mimo tego, w porównaniu z rosnącym w potęgę Cesarstwem Niemieckim, Francja była poważnie osłabiona – stąd i znaczki skromniutkie. Waluta: 1 franc = 100 centimes,

****

1876 Portugalia (Portugal)

Niezbyt ciekawy graficznie, jednobarwny znaczek wartości 2,5 reis (w owalu napisano słownie „dois reis e meio" – dwa i pół reis'a), wydrukowany na cienkim papierze w czasach kiedy Portugalia przestawała już być znaczącą potęgą kolonialną, choć wciąż posiadała jeszcze szereg bogatych, zamorskich posiadłości, przede wszystkim Angolę i Mozambik w Afryce. W tym czasie Portugalia była monarchią parlamentarną – w latach 1861-1889 królem Portugalii był Ludwik I. W Królestwie Portugalii aż do 1912 roku obowiązywał system monetarny, w którym 1 Milreis = 1000 (tysiąc) Reis. Dopiero po 1912 roku wprowadzono nowy system 1:100 (1 Escudo = 100 Centavos).

****

1876 Islandia

W czasie, kiedy przy wymianie korespondencji posługiwano się takimi znaczkami, Islandia należała do Danii (od roku 1380). Skandynawowie rozpoczęli kolonizację wyspy już w IX wieku. W 930 roku utworzono Althing, zgromadzenie krajowe, a w1056 roku ustanowiono na wyspie pierwsze biskupstwo. W 1262 roku wyspę podporządkował sobie król Norwegii Hakon IV. W 1380 roku Islandia wraz z Norwegią przeszły pod panowanie Danii. W 1550 roku duński król Chrystian III wprowadził luteranizm. Autonomię wyspa uzyskała dopiero w roku 1903 a niepodległym państwem została w roku 1918 (jednak przy zachowaniu unii personalnej z Danią). Proklamowanie republiki Islandii nastąpiło dopiero w roku 1944. Szkoda, że znaczek jest uszkodzony. Mimo, iż z tego powodu nie ma on żadnej wartości pieniężnej, ma niewątpliwe wartości poznawcze. Można np. dowiedzieć się, że jednostką monetarną w Islandii była w tym czasie korona, która dzieliła się na 100 Aurarów (ten znaczek kupowano za 10 aurarów.

****

1876 Imperium Osmańskie (Turcja)

Znaczki z charakterystycznymi symbolami Imperium Osmańskiego: gwiazdą i półksiężycem w owalu (przez pomyłkę pierwszy znaczek pokazany jest do góry nogami), drukowane były od kwietnia 1876 roku do maja 1877r.

W tym czasie w potężnym niegdyś Imperium Osmańskim działo się tak dużo, że warto choćby pokrótce opowiedzieć o tych wydarzeniach.

W latach 1861–1876 rządy w Imperium Osmańskim sprawował sułtan Abdülaziz. Fascynowały go osiągnięcia krajów Zachodu. Jednak jego ortodoksyjne przekonania religijne kłóciły się z polityką modernizacji. Pomimo tego próbował wprowadzać pewne reformy.
Za jego rządów zaczęto rozwijać szkolnictwo powszechne, założono nowy uniwersytet oraz ogłoszono pierwszy osmański kodeks prawa cywilnego. Abdülaziz był pierwszym sułtanem osmańskim, który odbył podróż poza granicę swojego kraju. Odwiedził Wielką Brytanię i Francję, starając się zacieśnić więzy łączące Osmanów z zachodnimi mocarstwami.
Jednak kiedy w 1871 roku zmarli czołowi ministrowie sułtana, czuwający nad wprowadzaniem w życie programu reform a Francja, główny sojusznik Osmanów, poniosła upokarzającą klęskę w wojnie z Prusami, międzynarodowa pozycja Abdülaziza została mocno osłabiona. W kraju ciągle dochodziło do lokalnych buntów. Sułtan zrezygnował więc z dalszych reform.

Odsunął od siebie dotychczasowych doradców i zaczął sprawować rządy absolutne. W państwie dominująca rolę odgrywał islam. Kiedy rozwijająca się w Bośni i Hercegowinie rebelia ogarnęła również Bułgarię, sułtan oskarżył Rosję o wspieranie buntowników. Pozycję sułtana dodatkowo skomplikowało powstanie w czerwcu 1865 ruchu młodoosmańskiego, dążącego do obalenia monarchii. Kłopotów przysporzyła mu też klęska nieurodzaju w 1873 roku oraz głęboki kryzys finansowy państwa.

30 maja 1876 roku Abdülaziz został zmuszony do abdykacji. W tym samym roku zmarł – zginął śmiercią samobójczą. Wkrótce pojawiły się pogłoski, a później oskarżenia, że został zamordowany na rozkaz Midhata Paszy, który z tego powodu został trzy lata później skazany na śmierć (lecz po ułaskawieniu wygnany).
W wyniku zamachu stanu władcą imperium został sułtan Murad. Wykształcony, o liberalnych poglądach, ukształtowanych pod głębokim wpływem kultury francuskiej, zbliżył się z aktywnym podówczas ruchem młodoosmańskim, mającym na celu przekształcenie imperium w silne, nowoczesne państwo. Po wiadomości o śmierci i potwierdzonych później pogłoskach o zamordowaniu odsuniętego od władzy kilka dni wcześniej wuja Abd-ul-Aziza, Murad przeszedł załamanie nerwowe i nie był w stanie pełnić funkcji i ogłosić przygotowanej już nowej konstytucji. Po 93 dniach panowania został obalony pod pretekstem choroby psychicznej i uwięziony w pałacu Çiragan, gdzie pozostał aż do śmierci. Władzę przejął jego brat Abd-ul-Hamid II.

Abdülhamid II wstąpił na tron w wyniku przewrotu pałacowego kierowanego przez Midhata Paszę 31 sierpnia 1876, po detronizacji swego brata Murada V, jako obłąkanego. Początkowo, pod wpływem polityków młodoosmańskich i w wyniku opłakanego położenia skarbu (bankructwo państwa w 1875 roku), 23 grudnia 1876 roku nadał państwu konstytucję; wybrano także parlament. Jednak bardzo szybko, pod wpływem terroru stronnictwa konserwatywnego, zniósł konstytucję, rozwiązał parlament (14 stycznia 1878), a liberalnego wielkiego wezyra Midhata Paszę skazał na wygnanie.
Dalsze jego rządy były nieudolne i despotyczne, jednak potrafił walczyć z pałacowymi intrygami, posuwającymi się aż do zamachów na jego życie (grudzień 1878). Zmuszony dramatyczną sytuacją budżetu państwa, musiał wyrazić zgodę na międzynarodową kontrolę finansów imperium osmańskiego.

W 1876 roku wybuchła wojna z Serbią, do której w 1877 dołączyła się Rosja. W rezultacie przegranej wojny przyjął ciężkie warunki pokoju w San Stefano i musiał zgodzić się na poważne uszczuplenie obszaru państwa.

****

1876-1878 Bawaria (Bayern)

Prezentowane znaczki są bardzo podobne do znaczka zaprezentowanego pod datą 1867. Różnią się tylko ząbkowaniem i szczegółami ornamentów. Tam opisano ówczesny system monetarny królestwa Bawarii jednak nie mówiąc nic o historii tej krainy.
Od 1818 roku Bawaria została monarchią konstytucyjną (na podstawie Aktu Konstytucyjnego, *Verfassungs-Urkunde*).
Panujący od 1825 roku król Ludwik I Wittelsbach zmienił oficjalny zapis nazwy państwa z *Baiern* na *Bayern*; litera „y" miała symbolizować tradycję starożytną w przeciwieństwie do potocznego „i". W styczniu 1828 roku Bawaria i Wirtembergia utworzyły Bawarsko-Wirtemberski Związek Celny (*Bayerisch-Würtembergi-scher Zollverein*), a sześć lat później przystąpiły do Niemieckiego Związku Celnego.
Dopiero w 1871 roku po wojnie francusko-pruskiej Bawaria została włączona do utworzonego wówczas Cesarstwa Niemieckiego, lecz z zachowaniem znacznej odrębności. Bawaria miała własną pocztę, kolej i armię w czasie pokoju, prowadziła też własną politykę zagraniczną. Odrębność ta została zlikwidowana dopiero po I wojnie światowej w 1918 roku. W tym samym roku, na fali niepokojów w całej Europie doszło też do krótkotrwałego powołania Bawarskiej Republiki Rad. W 1920 roku do Bawarii przyłączono Coburg. Po II wojnie światowej w 1949 roku Bawaria weszła w skład Republiki Federalnej Niemiec.

****

1876 Holandia (Nederland)

Królestwo Niderlandów tworzą cztery kraje. Od 16 marca 1815 roku jest ono monarchią konstytucyjną, czyli na czele państwa stoi monarcha. Król Niderlandów mianuje szefa rządu, wywodzącego się najczęściej ze zwycięskiego ugrupowania. Do zadań króla, oprócz reprezentowania państwa na zewnątrz, należy wygłaszanie corocznego orędzia, w którym przedstawia główne cele i zamierzenia rządu na najbliższy rok (nie ma on jednak prawa samodzielnie dokonywać w nich zmian). Premier kieruje polityką wewnętrzną i zagraniczną państwa. Rolę władzy ustawodawczej odgrywa dwuizbowy parlament – Stany Generalne.
Do 10 października 2010 roku Królestwo Niderlandów składało się z Holandii, Antyli Holenderskich i Aruby. Tego dnia nastąpiła likwidacja Antyli. Od tego momentu Curaçao i Sint Maarten stały się krajami składowymi królestwa, a Bonaire, Saba i Sint Eustatius gminami zamorskimi kraju Holandia.

Znaczek pokazany powyżej, wydrukowany w olbrzymim nakładzie 422 miliony 541 tysięcy sztuk, pozostawał w użyciu aż do 31 grudnia 1899 roku.

****

1878 Chile

Znaczki o nominałach 2 i 5 centavos (100 centavos = 1 peso) przedstawiają Krzysztofa Kolumba w takiej samej pozie jak na znaczku z 1867 roku), tylko z dodatkowymi ornamentami i w innym kolorze.

Ciekawostką są wyraźne stemple pocztowe pozwalające odczytać na pierwszym znaczku: „Santiago, Chile", oraz datę 96 (1896) a na drugim datę „15 MAR 95".

W trakcie swej pierwszej wyprawy (1492-1493), płynąc trzema statkami : „Santa Maria", „Pinta" i „Nina", Kolumb odkrył Morze Sargassowe i dotarł do wysp archipelagu Bahama, do wybrzeży Kuby i Haiti (Santo Domingo). Przekonany, że dotarł do Azji Wschodniej, odbył kolejne trzy wyprawy, w trakcie których dotarł do szeregu kolejnych wysp i do wschodnich wybrzeży Ameryki Środkowej i Południowej. W drugiej wyprawie (1493-1496) odkrył Dominikę, Marie Galante, Gwadelupę, Antiguę, Puerto Rico i Jamajkę. W trzeciej wyprawie (1498-1500) 1 sierpnia 1498 roku dotarł do stałego lądu – delty Orinoko i odkrył Trynidad. Wreszcie czwarta wyprawa dokonana w latach 1502-1504 opłynęła wschodnie wybrzeże półwyspu Jukatan i Ameryki Środkowej. Kolumb niedługo cieszył się tytułami Wielkiego Admirała i wicekróla odkrytych krajów. Intrygi na dworze doprowadziły do utraty królewskiej łaski i godności; zmarł w zapomnieniu. Zmarł w przekonaniu, że dotarł do Azji Wschodniej.

W czasie, kiedy wydano prezentowane znaczki, w Chile rządziła koalicja liberałów i radykałów. W następnym, 1879 roku, rozpocznie się wojna o saletrę i dostęp do Pacyfiku z Peru i Boliwią (zakończona w 1884r), z której zwycięsko wyjdzie Chile.

****

1878/1879 Hiszpania

Znaczki widoczne powyżej przedstawiają hiszpańskiego króla Alfonsa XII z dynastii Burbonów. Urodził się 28 listopada 1857 w Madrycie jako czwarte dziecko królowej Izabeli II Hiszpańskiej i Fanciszka de Asís, hrabiego Kadyksu. Dzieciństwo spędził na dworze u boku rodziców. Jego edukacja ograniczała się do nauki szermierki i religii. W wieku jedenastu lat,

po wybuchu republikańskiej rewolucji w 1868 roku, udał się wraz z matką na wygnanie. Mieszkał w Paryżu, a następnie w Londynie. Uczęszczał do Kolegium Stanisława w Paryżu, potem pobierał lekcje u prywatnych korepetytorów w Genewie. Studiował w Terezjańskiej Akademii Wojskowej w Wiedniu. Podczas pobytu w Anglii wstąpił jako elew do Royal Military Academy w Sand-hurst.

W grudniu 1874 r. brygadier Arsenio Martínez Campos przeprowadził w Hiszpanii zamach stanu. Wkrótce potem ogłosił koniec Pierwszej Republiki Hiszpańskiej i zaproponował, aby koronę oddać Burbonom. 29 grudnia 1874 roku Kortezy ofiarowały koronę księciu Alfonsowi. Alfons XII nie był przygotowany do prowadzenia spraw państwowych. Wraz z objęciem przez niego tronu rozpoczął się nowy okres w historii Hiszpanii, nazwany okresem Restauracji. Król poparł projekt konstytucji zakładający, że system polityczny w okresie hiszpańskiej Restauracji opierać się będzie na istnieniu dwóch partii, które naprzemiennie będą sprawować władzę. Każda z partii stawiała sobie za cel obronę monarchii i konstytucji oraz idei scentralizowanego państwa. Alfons XII odziedziczył trudne problemy w polityce zagranicznej. Do rozwiązania pozostawała sprawa Maroka. Nastąpił wzrost napięć w stosunkach z Francją. Król uchodził za germanofila. Podczas wizyty w Niemczech występował u boku cesarza Wilhelma I. Obiecał cesarzowi pomoc Hiszpanii na wypadek konfliktu między Francją a Niemcami.

Król bardzo lubił polować. W lipcu 1884 roku podczas polowania na kozice w Asturii po raz pierwszy wymiotował krwią. Zdiagnozowano gruźlicę. Choroba rozwinęła się. Alfons XII zmarł 25 listopada 1885 roku w pałacu El Pardo. Miał 28 lat.
Pierwszy znaczek z wizerunkiem króla wydrukowany został 1 lipca 1878 roku i pozostawał w użyciu do 31 maja 1879 roku, dwa kolejne wydano 1 maja 1879 roku i używane były do 30 września 1889 roku.
****

1879 Włochy (Italia)

Bardzo ciekawe znaczki włoskie, wydane zaledwie po 19 latach od utworzenia państwa włoskiego. Przedstawia króla Humberta I (Umberto I), panującego w latach 1878-1900, syna pierwszego króla włoskiego Wiktora Emanuela II, któremu z pomocą Garibaldiego i Cavoura, oraz w sojuszu z Francją, udało się w 1861 roku zjednoczyć Włochy.
Umberto I urodził się w Turynie w 1844 roku.

Na tron wstąpił w roku 1878. W kwestiach wewnętrznych jego rządy były oparte na systemie konstytucyjno-parlamentarnym. W sprawach zagranicznych popierał politykę zbliżenia z Niemcami, prowadzoną przez premiera Francesco Crispiego. W czasie jego panowania, w 1882 roku, po rozpadzie Świętego Przymierza, Włochy zawarły z Niemcami i Austro-Węgrami trójprzymierze, które miało chronić Włochy przed francuską polityką kolonialną w Afryce.
W 1887 roku premier Crispi odnowił trójprzymierze z Niemcami i Austro –Węgrami, i zapoczątkował włoską ekspansję kolonialną. W 1881 r. Włosi zajęli Erytreę

i Somalię. Premier został zdymisjonowany po klęsce pod Aduą w 1896 roku, gdzie armia włoska przegrała sromotnie z wojskami etiopskimi. Abisyński (czyli etiop-ski) władca, cesarz Menelik, zmusił Włochów do rezygnacji z próby podporządkowania sobie Abisynii, i do wycofania się aż do nadbrzeżnej Erytrei.
Król Humbert I zginął tragicznie – został zamordowany przez anarchistę w roku 1900, w Monza. Następcą Humberta I był Wiktor Emanuel III. Nominał znaczka zapisano słownie „centesimi venti", i „centesimi cinque" czyli 20 i 5 centesimi (1 Lira = 100 centesimi).

****

1879 Bośnia i Hercegowina

Trudno domyślić się, że prezentowane obok znaczki pochodzą z Bośni i Hercegowiny. To jednak pewne. Na znaczku przedstawiono dwugłowego orła z herbem – takie znaczki wydrukowano 1 lipca 1879 roku, kiedy kraj ten od roku (od 1878 roku) pozostawał pod okupacją cesarsko-królewskich Austro-Węgier.
W 1908 roku Bośnia i Hercegowina zostały oficjalnie włączone do Austro-Węgier i zostały wspólnym krajem koronnym (kondominium) części austriackiej i węgierskiej.

****

1880 Hong-Kong

Na znaczku brytyjskiej kolonii położonej u wybrzeży Chin przedstawiono największą władczynię tamtych czasów – brytyjską królową Wiktorię I, żyjącą w latach 1819-1901. 20 czerwca 1837 roku została królową Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii, a 1 maja 1876 r. również cesarzową Indii.
Wiktoria, pochodząca z dynastii hanowerskiej, była najdłużej panującą monarchinią europejską (1837-1901). Wnuczka Jerzego III, objęła tron po Wilhelmie IV, który nie pozostawił po sobie następcy. Jej ojciec, młodszy brat Jerzego IV i Wilhelma IV, zmarł kiedy miała osiem miesięcy.
Surowa i żądna władzy matka odseparowała ją od wszelkich wpływów. Jej wykształceniem kierował niemiecki guwerner. Swoje miejsce w kolejce do tronu poznała dopiero gdy miała 11 lat. Wilhelm IV zmarł gdy ukończyła 18 lat i mogła już zasiąść na tronie samodzielnie – matka nie musiała być regentką młodej królowej. Szybko wyzwoliła się spod wpływu matki i wcieliła się w rolę królowej Anglii. Już w pierwszych kilkunastu latach panowania, opierając się na radach i wskazówkach premiera lorda W. Melbourne'a, swojego wuja Leopolda I (kró-la Belgii), oraz księcia Alberta, szybko przywróciła prestiż monarchii. W 1840 r. poślubiła wspomnianego księcia Alberta z dynastii Sachsen-

Coburg-Gotha, który do końca swego życia był oddanym mężem i ojcem oraz najbliższym doradcą królowej.
****

1880-1890 Imperium Osmańskie (Turcja)

W czasie kiedy drukowano te znaczki, po przegranej wojnie z Serbią i Rosją, mimo złagodzenia warunków pokojowych na kongresie berlińskim (1878) Imperium Osmańskie było już mocno osłabione. Rzezie Ormian w latach 1894-1898 wywołały oburzenie na całym świecie i nadanie sułtanowi Abdülhamidowi II przydomka "krwawego" lub "czerwonego". W rezultacie powstania na Krecie i rzezi Greków na tej wyspie (1895-1896) wybuchła wojna z Grecją, w której Turcy odnieśli zwycięstwo w 1897r.
****

1881 Wielka Brytania

Na wszystkich prezentowanych znaczkach przedstawiona jest Wiktoria I (1819-1901), jak już wspomniano wyżej, królowa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii, a od 1876 roku także cesarzowa Indii – symbol stabilizacji i potęgi Wielkiej Brytanii w XIX wieku.
W czasie jej panowania przywódca konserwatystów, premier B. Disraeli, doprowadził do rozbudowy imperium kolonialnego. Jego następca W. Gladstone, przywódca liberałów, prowadził politykę sprzyjającą związkom zawodowym i wspierającą wolny handel.
Pierwszy z prezentowanych znaczków wydrukowano 12 lipca 1881 roku. Wbrew pozorom trzeci znaczek wydrukowany 12 grudnia 1881 roku (stempel jest z maja 1894 roku) - nie ma identycznego rysunku. Znaczki różnią się ilością perełek we wzorku umieszczonym w ich narożnikach.

****

1882 Bułgaria

Kiedy średniowieczna Bułgaria ok. 1363 roku rozpadła się na 2 państwa — Tyrnowskie i Widyńskie wkrótce stała się łupem rosnącej w potęgę Turcji. Oba państwa bułgarskie zostały podbite przez Turcję w latach 1393 i 1396, i weszły w skład europejskich posiadłości Osmanów (Rumelia). Turcy wytępili rycerstwo bułgarskie, a ziemię rozdali w lenno własnym urzędnikom i wojskowym. Wybuchające liczne powstania (największe 1598, 1686 i 1737), były krwawo tłumione przez Turków. Dążenia wolnościowe Bułgarów, którzy liczyli na pomoc Rosji opiekującej się od 1774 prawosławiem w Bułgarii, przybrały na sile na początku XIX wieku. W drugiej połowie XIX w. rozwijał się antyturecki ruch partyzancki.
W 1876 roku wybuchło wielkie powstanie, tłumienie go przybrało charakter rzezi, która wywołała oburzenie w Europie i stała się jedną z przyczyn wojny rosyjsko-tureckiej prowadzonej w latach 1877–78. Traktat w San Stefano (1878) utworzył państwo bułgarskie (sięgające Morza Egejskiego), zredukowane jednak szybko przez kongres berliński (1878) do małego kraju (obejmującego dzisiejszą północną Bułgarię) — w dodatku lenna Turcji. Południowa Bułgaria pozostała prowincją turecką (Rumelia Wschodnia). Władcą nowo powstałego księstwa został heski książę Aleksander I Battenberg, obalony przez prorosyjską armię w 1886 roku. W 1885 roku w wyniku powstania, do Bułgarii została przyłączona Rumelia Wschodnia.

****

1882,1883 Portugalia

Na znaczku portugalskim przedstawiono króla Ludwika I z dynastii Bragança panującego od 11 listopada 1861 r. do 19 października 1889 roku. Jego poprzednikiem na tronie Portugalii był Piotr V a następcą Ludwik Filip.
Ludwik I urodził się 31 października 1838 roku w Lizbonie, zmarł 19 października 1889 roku w Cascais. Jego żoną była Maria Pia Sabaudzka, córka Wiktora Emanuela II – króla Włoch, z którą mieli dwójkę dzieci, dwóch synów : Karola I Dyplomatę – przyszłego króla Portugalii i Alfonsa – diuka Porto.
Ludwik I, po portugalsku nazywany Luís Filipe Maria Fernando Pedro de Alcântara António Miguel Rafael Gabriel Gonzaga Xavier Francisco de Assis João Augusto Júlio Valfando de Bragança – od 1861 roku został królem Portugalii. Był drugim synem Marii II, królowej Portugalii z dynastii Bragança oraz Ferdynanda, księcia Sachsen-Coburg-Gotha.
Znaczek o nominalnej wartości 5 reis (cinco reis) wydrukowano 1 marca 1883 roku a znaczek wartości 25 reis jeszcze wcześniej – 1 lutego 1882 roku.

****

1883 Wielka Brytania

Kolejne znaczki z mojej kolekcji przedstawiające władczynię Imperium Brytyjskiego – królową Wiktorię, od której imienia nazwę wzięła nie tylko cała epoka lecz także tzw. „moralność wiktoriańska”. Tutaj ciekawostką są bardzo wyraźne i czytelne stemple pocztowe z Londynu i Birmingham, które jednak w znacznym stopniu przykrywają wizerunek królowej przedstawiony na tych znaczkach. Nawiasem mówiąc królową przedstawiano na znaczkach zawsze jako osobę stosunkowo młodą, choć w czasie gdy wydawano te znaczki miała już 64 lata. W tym czasie, w 1884 roku w Wielkiej Brytanii weszła w życie reforma wyborcza, która doprowadziła do ustanowienia niemal powszechnego prawa wyborczego.

****

1884 Dania (Danmark)

Na znaczkach duńskich (następna strona) przedstawiono jedynie herb królewski (trzy lwy na tarczy) i nominał (wartość) znaczka. Stemple, niestety, niezbyt czytelne, chociaż na znaczku o nominalnej wartości 20 öre widać datę: 4.5.08.

W tym czasie Dania zajmowała już terytorium zbliżone do dzisiejszego – Półwysep Jutlandzki, liczne otaczające go wyspy oraz Islandię. Po wojnie z Prusami i Austrią, w 1864 roku Dania straciła na rzecz Prus księstwa Szlezwig, Holsztyn i Lauenburg. Do Danii należą także Wyspy Owcze i Grenlandia.

****

1885 Szwecja (Sverige)

Znaczek szwedzki przedstawia króla Oskara II (1829-1907). Drukowano go w olbrzymich nakładach w 1885 i 1886 roku. Stempel pocztowy jest dość wyraźny – można z powodzeniem odczytać datę 20.12.1887.

W tym czasie Szwecja była jeszcze połączona unią personalną z Norwegią (Norwegia oddzieli się od Szwecji dopiero w 1905 r.). Oskar II panował w latach 1872-1907. Bardzo ciekawa jest historia królewskiej dynastii szwedzkiej. Gustaw IV Adolf, panujący w latach 1792-1809 był zdecydowanym przeciwnikiem Napoleona Bonaparte. Kiedy w 1808 roku utracił na rzecz Rosji Finlandię, został zmuszony do zrzeczenia się korony

na rzecz swego stryja – Karola XIII. Ten dalej prowadził politykę antynapoleońską. Był do tego stopnia zdecydowany, że jako swego następcę wyznaczył francuskiego marszałka Jean-Baptiste Bernadotte'a.
To również ciekawa postać. Wyróżnił się w kampaniach wojennych za czasów rewolucji francuskiej i cesarstwa. W 1804 roku został mianowany marszałkiem Francji a w 1806 obdarzony tytułem księcia Pontecorvo. Jednak zwrócił się przeciw Napoleonowi nie aprobując jego nadmiernych ambicji. Kiedy w 1810 roku został następcą tronu szwedzkiego sprzymierzył się z Anglią i Rosją. Walczył z Napoleonem podczas kampanii rosyjskiej, brał udział w bitwie narodów pod Lipskiem (1813). Kiedy, zgodnie z wolą Karola XIII, w 1818 roku został królem, przyjął imię Karola XIV. Panował w Szwecji do 1844 roku. Stał się założycielem nowej dynastii panującej w Szwecji do dzisiaj.

Wcześniej, jeszcze w 1814 roku, na mocy pokoju kilońskiego, nastąpiło połączenie unią personalną Szwecji z Norwegią. Norwegia oddzieli się od Szwecji dopiero w 1905 roku, znosząc tym samym unię, która przetrwała 91 lat.
Kolejnymi władcami obu krajów byli Oskar I (1844-1859) i Karol XV (1859-1872). Ten ostatni, brat i poprzednik prezentowanego władcy – Oskara II, w 1865 roku nadał swemu państwu liberalną konstytucję. W czasie panowania Oskara II w Szwecji nastąpiły dalsze, wyraźne przemiany gospodarcze i społeczne, przyspieszone przez wprowadzenie w 1888 roku zasady wolnego handlu. Po śmierci Oskara II królem Szwecji został Gustaw V (panujący w latach 1907-1950), który bronił neutralności Szwecji w czasie obu wojen światowych.

Powyżej i obok zamieszczono znaczki pochodzące również z lat 1885 i 1886 oraz z roku 1891 (zielony i karminowy). Znaczki z trąbkami w górnych narożnikach są najstarsze. Wszystkie znaczki są interesujące z uwagi na bardzo czytelne stemple pocztowe.

****

1885 Wielkie Księstwo Finlandii (Suomi Finland)

Znaczki fińskie drukowano od 1 stycznia 1885 do 1887 roku. Znaczek zielony wydrukowano w nakładzie 6,775 milionów sztuk, natomiast znaczek pomarańczowy w ilości aż 14,403 mln sztuk.
Prezentowane znaczki pochodzą z okresu stosunkowo dużej autonomii Wielkiego

Księstwa Finlandii (patrz znaczek z roku 1875), która trwała do końca lat osiemdziesiątych XIX wieku.
Wkrótce jednak nastąpił wzrost ucisku ze strony władz rosyjskich. W 1899 roku car ogłosił Manifest Lutowy, w którym język rosyjski ogłoszono językiem urzędowym, zniesiono fińską monetę i planowano wcielić armię tego kraju do rosyjskiej. Finowie coraz bardziej zaczynali domagać się niepodległości.
Szczyt rusyfikacji nastąpił w 1903 roku, kiedy gubernatorem mianowano Nikołaja Bobrikowa. Nasiliło to strajki i akty przemocy wobec Rosjan, których kulminacją było zastrzelenie Bobrikowa na schodach senatu 16 czerwca w 1904 roku przez fińskiego urzędnika Eugena Schaumana, który potem popełnił samobójstwo i pośmiertnie stał się bohaterem narodowym. W 1905 roku, kiedy Rosja przegrała wojnę z Japonią nastąpiła odwilż w stosunkach fińsko-rosyjskich i został zarzucony program rusyfikacji. Fiński ponownie stał się językiem urzędowym, a rok później został utworzony parlament –Eduskunta. Kobiety w Finlandii jako pierwsze na świecie otrzymały pełne polityczne prawa - zostały uprawnione do kandydowania w wyborach. Pierwsze wybory wygrali socjaldemokraci, czyniąc Finlandię najbardziej lewicowym krajem w Europie. Program rusyfikacji został wznowiony w 1908 roku i trwał aż do uzyskania przez Finlandię niepodległości - 6 grudnia 1917 roku parlament fiński proklamował niepodległość. 17 lipca 1919 roku została podpisana konstytucja, która ustanawiała republikę. Wybrany został pierwszy prezydent – Kaarlo Juho Ståhlberg. W tym też roku państwa zachodnie oficjalnie uznały Finlandię.

****

1885 -1893 Zachodnia Australia (Western Australia)

Dzisiaj jest to największy stan Australii, ze stolicą w Perth.
Pierwszymi mieszkańcami tych terenów były plemiona Aborygenów. Pierwsi biali ludzie osiedlili się w Australii Zachodniej w 1826, w Albany. Przed II wojną światową większość osadników stanowiły osoby, które przyjechały z Wielkiej Brytanii.

Zachodnia Australia była kolonią brytyjską do 1901 roku; wtedy przyłączyła się do Federacji Australijskiej i została dominium.
Dzisiaj królowa Australii, Elżbieta II, reprezentowana jest w Australii Zachodniej w osobie gubernatora stanowego, którego pozycja jest głównie ceremonialna. Rezydencja gubernatora znajduje się w samym centrum Perth i otoczona jest pięknymi ogrodami.

Łabędzie na znaczkach nie są umieszczone przypadkowo. Czarne łabędzie zamieszkują brzegi rzeki Swan River (Rzeki Łabędziej) płynącej właśnie w Australii Zachodniej. Rzeka ma długość ok. 350–360 km ale nazwa Swan River dotyczy tylko ok. 70-kilometrowego odcinka przy ujściu do Oceanu Indyjskiego w okolicach Fremantle. Znaczek żółty jest młodszy – drukowany był w latach 1902-1906.

****

****

1885 Tobago

Tobago to wyspa na Oceanie Atlantyckim, w archipelagu Małych Antyli, w pobliżu wybrzeży Wenezueli. Obecnie wchodzi w skład państwa Trynidad i Tobago. Wyspa Trynidad jest o wiele większa. Obie wyspy zamieszkują głównie Murzyni (potomkowie dawnych niewolników) i Hindusi (potomkowie robotników z Indii), których przodkowie sprowadzani byli na wyspy do pracy na plantacjach trzciny cukrowej i kakao.
Obecnie największe dochody przynosi wydobycie i przetwórstwo ropy naftowej i gazu ziemnego oraz naturalnego asfaltu. Trynidad został odkryty przez Kolumba w 1498 roku, potem wyspa była przedmiotem sporów pomiędzy mocarstwami – wreszcie w 1802 roku terytoria te zostały przyznane Wielkiej Brytanii. Niepodległe państwo Trynidad i Tobago, ze stolicą w Port-of-Spain, powstało w 1962 roku i weszło w skład brytyjskiej Wspólnoty Narodów.
Na znaczku z 1885 roku przedstawiona została, oczywiście, królowa Wiktoria. W tamtym czasie stolicą Tobago było miasto Scarborough.

****

1886 Belgia

Znaczki prezentowane na następnej stronie przedstawiają Leopolda II (1835-1909), króla Belgów od 1865 roku, syna Leopolda I (który był wujem brytyjskiej królowej Wiktorii). Król Leopold II był zręcznym politykiem i finansistą. Za jego rządów nastąpił szybki rozwój gospodarczy i kulturalny Belgii.

W 1878 roku opanował teren Kongo, który to kraj bezwzględnie eksploatował. Kongo było jego osobistą własnością aż do 1908 roku (kiedy przed śmiercią przekazał je Belgii). Stolicą Konga było miasto Leopoldville (nazwane tak od jego imienia) – dzisiaj jest to Kinszasa, stolica Zairu.
Stempel na pierwszym znaczku pokazuje datę 5 kwietnia 1888.

****

1887 Wielka Brytania

Znaczki wydano z okazji 50-lecia panowania królowej Wiktorii, w czasie rozkwitu Imperium Brytyjskiego. Cała wydrukowana wówczas seria liczy 12 walorów – każdy znaczek ma inną grafikę. Mimo ustalonego już w Imperium systemu rządów gabinetowych (ustrój Wielkiej Brytanii to monarchia parlamentarna) królowa usiłowała wywierać wpływ na sprawy państwowe – między innymi w pełni popierała imperializm kolonialny.
W tym czasie Wielka Brytania była bezsprzecznie największym światowym imperium. Ta imperialna polityka zagraniczna doprowadziła do wielu konfliktów (m.in. Faszoda 1898 i wojna burska 1899-1902).
****

1887 Meksyk (Mexico)

Na terytorium dzisiejszego Meksyku istniały rozwinięte cywilizacje prekolumbijskie, takie jak m.in. Olmekowie, Zapotekowie, Majowie, Toltekowie i najbardziej znana – cywilizacja Azteków. Aztekowie stworzyli potężne imperium ze stolicą w Tenochtitlán, położoną w miejscu obecnego miasta Meksyk. Państwo Azteków istniało od ok. połowy XIII w. do 1521 roku i obejmowało w okresie swej potęgi znaczny obszar południowej części Ameryki Północnej. Cywilizacja i imperium Azteków zostały zniszczone przez hiszpańskich konkwistadorów pod wodzą Hernána Cortésa w latach 1518–1521. Dzięki przebiegłości, wykorzystaniu wewnętrznych słabości państwa Azteków, przewadze uzbrojenia i dużej dozie szczęścia, stosunkowo niewielkie siły konkwistadorów, liczące ok. 600 osób, zdołały opanować imperium posiadające nawet kilkusettysięczną armię.

Po podboju Azteków na terenie współczesnego Meksyku utworzone zostało hiszpańskie wicekrólestwo Nowa Hiszpania. Ogromną rolę w tym okresie odgrywał Kościół katolicki, a zwłaszcza jezuici, którzy stworzyli zręby systemu edukacji, pomocy społecznej i położyli podwaliny pod rozwój kulturalny kraju. W tym czasie doszło do wymieszania się ludności pochodzącej z Hiszpanii z miejscowymi Indianami i czarnymi niewolnikami sprowadzanymi z Afryki. Podstawą gospodarki było wówczas wydobycie srebra i rolnictwo. Władzę w państwie sprawowali rodowici Hiszpanie, z którymi silnie konkurowali urodzeni na miejscu biali, zwani Kreolami. Ludność mieszana rasowo (Metysi) i Indianie stanowili podstawową siłę roboczą i tworzyli dolne warstwy społeczeństwa.

Historia Meksyku jako niepodległego państwa ma swój początek 24 sierpnia 1821 r., kiedy to po trwającej ponad 10 lat wojnie o niepodległość wojska hiszpańskie zostały pokonane przez

oddziały kreolskie pod dowództwem Augustyna I, a wicekról Juan Ruiz de Apodaca musiał abdykować.
Po wojnie o niepodległość, początkowo utrzymano monarchię, tworząc Cesarstwo Meksyku. Jednak w 1823 roku zaprowadzono ustrój republikański. Młoda republika straciła Teksas w wyniku secesji przeprowadzonej przez amerykańskich osadników. W 1845 roku wybuchła wojna amerykańsko-meksykańska, która doprowadziła kraj do ruiny. Kilka lat później, w czasie rządów Benito Juáreza, Meksyk został zaatakowany przez Francję. Francuzom udało się na pewien czas opanować państwo i przekształcić je w Drugie Cesarstwo z Maksymilianem I jako władcą. Armię republikańską, pod wodzą Juáreza, poparły, po zakończeniu wojny secesyjnej, Stany Zjednoczone. W 1867 r. republikanie pojmali Maksymiliana, który został rozstrzelany, a samo cesarstwo legło w gruzach.

****

1888 Nowa Południowa Walia (New South Walles)

Kolonia brytyjska w południowo-wschodniej Australii ze stolicą w Sydney. Od 1901 roku Nowa Południowa Walia została częścią Konfederacji Australijskiej.
Na pierwszym znaczku pokazano ponoć widok miasta Sydney (niestety, niezbyt czytelny) a na drugim przedstawiono żywy symbol tego kraju – australijskiego strusia emu, który osiąga wysokość nawet 2,0m a jego waga dochodzi do 50kg.

****

1888 Egipt

Prezentowane znaczki wydawane były od 1888 aż do 1906 roku. W tym czasie Egipt podlegał zwierzchnictwu Imperium Osmańskiego.
Historia współczesnego Egiptu rozpoczyna się w 1805 roku, kiedy Muhammad Ali ogłosił się dożywotnim paszą. W 1811 roku dokonał masakry mameluków, zmodernizował kraj i w 1820 roku podbił Sudan. W 1867 roku Ismail Pasza otrzymał tytuł chedywa (khedywa), czyli wicekróla. W 1869 roku rozpoczęto budowę kanału sueskiego. Egipt nie mogąc spłacić zaciągniętych długów, zgodził się powierzyć kluczowe stanowiska rządowe Francuzom i Brytyjczykom. Później Francuzi zostali wyparci przez Brytyjczyków i to oni właściwie rządzili tym krajem. W końcu, w 1914 roku, założenie brytyjskiego protektoratu nad Egiptem zakończyło okres formalnego zwierzchnictwa osmańskiego. Dopiero w 1922 roku protektorat ten został zlikwidowany i Egipt stał się królestwem.

Na znaczkach pokazano piramidę Cheopsa, największą spośród piramid w Gizie, i Wielkiego Sfinksa, mitycznego stwora o ciele lwa i ludzkiej głowie.

****

1888 Belgia

Znaczki o takim rysunku wydawane były w Belgii od 1869 roku w olbrzymich ilościach – różniły się tylko kolorami. Prezentowany, przykładowy znaczek tej serii wydrukowano w grudniu 1888 roku w nakładzie 15 milionów 570 tysięcy sztuk. Projektantem znaczka był H. Henricks, drzeworyt wykonał A. Doms.

****

1888 Bawaria (Bayern)

Tylko pozornie znaczki te są identyczne jak znaczek poczty Bawarii z 1867 roku. Prezentowane znaczki wydano już po reformie monetarnej w 1875 roku.
W miejsce dotychczasowych guldenów, kreuzerów i florenów wprowadzono marki i fenigi. W 1871 roku Bawaria została włączona do Cesarstwa Niemieckiego, ale z zachowaniem znacznej odrębności. Bawaria miała własną pocztę, kolej i armię w czasie pokoju, prowadziła też własną politykę zagraniczną. Odrębności te zlikwidowano dopiero w 1918 roku.

****

1889 Hiszpania

1 października 1889 roku w Hiszpanii wydrukowano znaczki z podobizną dziecka – to król Alfons XIII, urodzony 17 maja 1886 roku w Madrycie.
Król Hiszpanii, był synem (pogrobowcem) króla Alfonsa XII. Panował formalnie od urodzenia do roku 1931. Współczesny król Hiszpanii Juan Carlos I jest jego wnukiem.
Alfons XIII, mimo konserwatywnego wychowania z przekonań był liberałem. Był zwolennikiem reform konstytucyjnych, mających przybliżyć Hiszpanię do standardów europejskich. Mimo to, co najmniej dwukrotnie, podejmowano próby zamachu na jego osobę - w 1905 roku w Paryżu i rok później w Madrycie -ocalił go pancerz opracowany przez polskiego wynalazcę Jana Szczepanika.

Zwalczany był zarówno przez tradycjonalistów, jak i przez lewicę (anarchistów i socjalistów).

W 1920 roku nadał stołecznemu klubowi piłkarskiemu, któremu gorąco kibicował, tytuł klubu "Królewskiego" - Real. W 1923 roku przyczynił się do ustanowienia dyktatury wojskowej Miguela Primo de Rivery. Akceptował nie tylko dyktatorską formę rządów Miguela Primo de Rivery, lecz również kontrowersyjne przedsięwzięcia reżimu, m.in. stłumienie powstania Rifenów w 1927 roku (to plemiona berberyjskie, zamieszkujące góry Rif w Maroku, które w powstaniu pod wodzą Abd al-Karima proklamowały Republikę Rifu; powstanie zostało stłumione przez wojska francuskie i hiszpańskie) a przy tym starał się kreować swój wizerunek jako osoby wrażliwej społecznie (m.in. zakładając fundację pomocy ubogim).
W 1931 roku, po przegranych przez monarchistów wyborach samorządowych, zmuszony został do wyjazdu z kraju. Stało się to na początku rewolucji, w 1931 roku, w wyniku zdecydowanego zwycięstwa wyborczego republikanów.
Król został obalony i wypędzony z Hiszpanii. Osiedlił się pierwotnie w Paryżu, gdzie przebywały już jego małżonka i córki, później przeniósł się do Włoch. Latem 1931 roku przebywał nad Bałtykiem w sopockim Grand Hotelu (wówczas w niemieckim Zoppot). Był miłośnikiem wszelakich sportów (głównie polo) i – co zarzucali mu przeciwnicy – sybarytą i rozpustnikiem. Zmarł na obczyźnie, w Rzymie, w 1941 roku.

****

1889-1900
Niemcy

Reichspost, czyli Poczta Rzeszy, wydała znaczki przedstawiające cyfry lub czarnego orła – herb państwowy Cesarstwa Niemieckiego, proklamowanego w Wersalu w 1871 ro-ku, oraz koronę cesarską. Lata od 1870 do 1914 roku to okres rozkwitu krajów Rzeszy, mię-dzy innymi dzięki olbrzymim kontrybucjom wojennym nałożonym na pokonaną Francję. Wszystkie niemieckie miasta w tym czasie gwałtownie się rozbudowują, kwitnie przemysł. Stempel na pierwszym znaczku odcisnął napis „GOERLITZ” (Zgorzelec) i datę 15.9.99. pot, a na trzecim widoczna jest tylko data (miesiąc i rok): 6.97.
Twórcą cesarstwa i pierwszym kanclerzem Rzeszy Niemieckiej był Otto von Bismarck. Lecz w 1890 roku cesarz Wilhelm II doprowadził do dymisji Bismarcka mając zdecydowanie wyższe niż „żelazny kanclerz” ambicje kolonialne i aspiracje pangermańskie.

****

1889 Rosja

Prezentowane znaczki pochodzące z Cesarstwa Rosyjskiego, wydrukowane zostały 28 lat przed rewolucją,

która obaliła jedynowładztwo cara Mikołaja II i oddała całą władzę w ręce rad. W czasie kiedy wydano pokazane znaczki panował jeszcze car Aleksander III z dynastii Romanowów, syn Aleksandra II. Dopiero w 1894 roku, po śmierci Aleksandra III, na tronie zasiądzie ostatni car Rosji – Mikołaj II. Pokazane znaczki przedstawiają godło carskiej Rosji - dwugłowego orła trzymającego w łapach berło i jabłko, w ulubionej przez cesarską pocztę tonacji niebieskiej.

****

1889 Bułgaria

7 lipca 1887 roku, przy poparciu Austro-Węgier, bułgarski parlament ogłosił nowym księciem panującym Ferdynanda Koburga (1861-1948) z dynastii Sachsen-Coburg-Gotha.
W chwili wyjazdu do Bułgarii Ferdynand, miał 26 lat. Książę posiadał rozległą wiedzę w wielu dziedzinach, takich jak zoologia czy botanika. Był też zapalonym melomanem i świetnym muzykiem, malował i rysował. Zgromadził też imponujące zbiory filatelistyczne. Mimo trudnej sytuacji wewnętrznej, dzięki dużym zdolnościom dyplomatycznym potrafił utrzymać się na tronie. W 1908 roku wykorzystując wybuch rewolucji młodotureckiej, ogłosił się pierwszym niezawisłym królem (carem) Bułgarii, uwalniając się od tureckiej kurateli dzięki wpłaceniu kontrybucji. Ogłosił się carem Bułgarów – przyjął tytuł, jakim w średniowieczu obdarzano jego poprzedników.

****

1890-1893 Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (USA)

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej powstały z kolonii brytyjskich założonych w latach 1607-1633.
W chwili uzyskania niepodległości (1783) Stany Zjednoczone tworzyło 9 stanów. Utrzymały jedność mimo wojny secesyjnej (1861-1865).
Znaczek o nominale 2 centów przedstawia wodza naczelnego w amerykańskiej wojnie o niepodległość i pierwszego prezydenta USA – Georga Washingtona (1732-1799) – według popiersia Houdona. Przy pomocy cudzoziemskich oficerów, takich jak: M.J. La Fayette, F.W. Steuben, T. Kościuszko, K. Pułaski, przekształcił luźne oddziały milicyjne kolonistów w zdyscyplinowaną armię. Pokonał Anglików pod Trenton, Princeton, Saratogą i Yorktown.
W 1783 roku złożył naczelne dowództwo. W 1789 i w 1792 roku wybrany był na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Na trzecią kadencję nie wystawił swojej kandydatury.
Drugi znaczek, o nominale 5 centów, przedstawia Ulyssesa Granta, amerykańskiego generała i polityka. Pod koniec wojny secesyjnej został głównodowodzącym wojsk Unii. Następnie,

w latach 1869-1877, pełnił funkcję prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki. Na tym znaczku wyraźnie odciśnięto stempel pocztowy : New York 13 listopada 1894r.

****

1890 Austria (Osterreich) – Cesarstwo Austro-Węgierskie.

Znaczek przedstawia cesarza Austrii i króla Węgier Franciszka Józefa I (1830-1916). Był bratankiem i następcą Ferdynanda I z dynastii habsbursko-lotaryńskiej, który abdykował podczas Wiosny Ludów. Franciszek Józef cesarzem został w 1848 a królem węgierskim w 1867 roku.

Po klęsce pod Sadową w 1886 roku (kiedy wyraźnie zaznaczyła się dominacja zwycięskich Prus) ustąpił żądaniom Węgrów przekształcając w 1867 roku Austrię w monarchię austro-węgierską o ustroju kon-stytucyjno-parlamentarnym. W 1879 roku ponownie sprzymierzył się z Niemcami, od 1878 roku okupował a w1908 roku anektował Bośnię i Hercegowinę. W 1914 roku, wykorzystując jako pretekst zabójstwo następcy tronu, arcyksięcia Ferdynanda w Sarajewie, wypowiedział wojnę Serbii rozpoczynając tym samym ciąg zdarzeń, które doprowadziły do I wojny świato-wej.

****

1890 Republika Francuska (Republique Francais)

Po 30 latach od przegranej wojny z Prusami, dzięki silnemu, na niespotykaną dotąd skalę, burzliwemu rozwojowi przemysłu oraz w wyniku bezwzględnej eksploatacji swych kolonii, Francja znów znalazła się w gronie najbogatszych i najbardziej rozwiniętych krajów świata – jednym z mocarstw decydujących o kształcie ówczesnego świata. Na znaczku powtórzono motyw z lat 1876-1881, czyli alegoryczne postacie Pokoju i Handlu.

****

1891-1893 Filipiny (Filipinas)

Filipiny były kolonią hiszpańską aż do 1898 roku. Potem pozostawały pod administracją amerykańską, następnie w konfederacji, wreszcie w 1946 roku uzyskały niepodległość i powstała republika. Pokazany znaczek pochodzi z czasów kiedy Filipiny były kolonią hiszpańską i przedstawia króla Alfonsa XIII, o którym więcej w opisie hiszpańskiego znaczka z 1889 roku. Identyczne przedstawienie króla znajdzie się także na znaczku z Puerto Rico, pochodzącym z roku 1893. Znaczki są bardzo podobne – podobizna króla jest ta sama, różnią się tylko nazwą hiszpańskiej kolonii.

****

1891 Luksemburg (Luxembourg)

Na znaczku przedstawiono pierwszego wielkiego księcia Luksemburga Adolfa Wilhelma Augusta Karla Friedricha von Nassau-Weilburg, żyjącego w latach 1817-1905. Adolf był synem Wilhelma, księcia Nassau. Jego przyrodnią siostrą była królowa Szwecji - Zofia Wilhelmina Nassau. Adolf został księciem niemieckiego państwa Nassau w 1839 roku, po śmierci swego ojca. W czasie wojny prusko-austriackiej w 1866 roku (kiedy miała miejsce słynna bitwa pod Sadową) poparł cesarza Austrii, skutkiem czego Prusacy zajęli i anektowali Nassau, jego samego detronizując.

W 1890 roku królowa Holandii Wilhelmina musiała zrezygnować z tronu księstwa Luksemburga, gdzie wówczas obowiązywało jeszcze prawo salickie, wyłączające kobiety od następstwa tronu, kończąc tym samym unię personalną łączącą Holandię i księstwo. Nie mogąc sama objąć tronu księstwa przekazała Luksemburg księciu Adolfowi.

****

1891 Holandia

Znaczki pokazane obok są najstarszym przedstawieniem holenderskiej królowej Wilhelminy (1880-1962). Drukowane były w latach 1891-1893, a w użyciu pozostawały do 31 grudnia 1899 roku. Nakład był olbrzymi – znaczków o nominale 5 centów wydrukowano aż 77 milionów 816 tysięcy 400 sztuk, a znaczków o nominale 10c.- 5 milionów 516 tysięcy 800 szt. Więcej informacji o królowej Wilhelminie podano przy opisie holenderskich znaczków pochodzących z 1899 roku.

****

1891 Monako (Monaco)

Znaczek wydrukowany został 15 kwietnia 1891 roku. Przedstawiono na nim księcia Alberta I a obok alegoryczną figurę mającą przedstawiać księstwo Monaco (projektantem znaczka był E. Mouchon). Dewiza „Deo juvante" – „Z pomoca Boga" to dewiza książęcego rodu Grimaldich.

Albert I (1848-1922) to bardzo ciekawa i barwna postać. Był 11 księciem Monako, panującym od 10 września 1889 do 26 czerwca 1922. Urodził się w Paryżu. W latach młodości służył w armii hiszpańskiej ale podczas

wojny francusko-pruskiej przyłączył się do wojsk Trójkolorowych i został odznaczony Legią Honorową V klasy.
Studiował oceanografię i po latach otworzył w Monako Instytut Oceanografii, złożony z akwarium, muzeum i biblioteki. Ponadto do jego zasług należy odkrycie terytorium zwanego Prince Alice Bank na Azorach w 1896 roku. Wkrótce książę otworzył w Paryżu Instytut Ludzkiej Paleontologii, który prowadził liczne wykopaliska archeologiczne. Jego dokonania naukowe stały się znane na całym świecie i w 1909 roku Brytyjska Akademia Nauki przyjęła go w poczet swoich członków.
5 stycznia 1911Albert I uchwalił Konstytucję Monako, choć w ówczesnej sytuacji dokument miał niewiele znaczenie i został obalony wraz z wybuchem pierwszej wojny światowej. Książę pozostał pacyfistą, tworząc Międzynarodowy Instytut Pokoju w Monako jako miejsce pokojowego rozwiązywania konfliktów. Monako zadeklarowało w I wojnie światowej neutralność, ale i tak zaangażowało się w nią poprzez użyczanie miejscowych szpitali, żołnierzy, wśród których znalazł się również jedyny syn księcia Alberta i następca tronu, Ludwik Grimaldi. Albert posiadał kolekcję znaczków, którą potem przejął jego syn Ludwik. Ostatecznie trafiła ona do muzeum pocztowego, założonego w 1950 roku przez Rainiera III. Książę zmarł 26 czerwca 1922 roku w Paryżu, a na tronie zasiadł jego jedyny syn jako Ludwik II.

****

1892 Barbados

Barbados to jedna z wysp Antyli położona pomiędzy St. Vincent i Tobago. Kolonia brytyjska uzyskała autonomię dopiero w 1961 roku a pełną niepodległość dopiero w 1966 roku. Prezentowany znaczek, wydawany od 1892 do 1903 roku, przedstawia królującą Brytanię. W 1897 roku obchodzono uroczyście 60 rocznicę wstąpienia na tron królowej Wiktorii – najdłużej panującej władczyni imperium, będącego wówczas największą potęgą kolonialną świata.

****

1892 Portugalia (Portugal)

Na znaczku przedstawiony jest król Karol I Dyplomata lub Męczennik, po portugalsku Carlos Fernando Luís Maria Victor Miguel Rafael Gabriel Gonzaga Xavier Francisco de Assis José Simão de Bragança, urodzony 28 września 1863 roku, zmarły 1 lutego 1908 roku.
Był przedostatnim królem Portugalii. Panował w latach 1889-1908. Został zastrzelony 1 lutego 1908 roku, kiedy rodzina królewska wracała z pałacu w Vila Viçosa do Lizbony. Z tłumu padły strzały; Karol zmarł na miejscu, jego syn i następca Ludwik Filip został śmiertelnie ranny i zmarł dwadzieścia minut później. Drugi syn Manuel (późniejszy, ostatni król

Portugalii) został trafiony w ramię, a żonie Amelii szczęśliwie nic się nie stało. Mordercy, którzy należeli do portugal-skiej partii republikańskiej, zostali na miejscu zabici przez straż królewską.
Znaczek pochodzi z 1892 roku. Potwierdza to stempel pocztowy przybity w Lizbonie w 1894 roku. Projektantami znaczka byli: M.D.Neto (portret) i S. de Silva (ornament).

****

1892 Argentyna

Człowiek przedstawiony na argentyńskich znaczkach to Bernardino de la Trinidad Gónzalez Rivadavia y Rivadavia, (krócej Bernardino Rivadavia). To pierwszy prezydent Argentyny, urzędujący krótko, od 8 lutego 1826 do 7 lipca 1827 roku.

Pierwsi Europejczycy przybyli na ziemie argentyńskie na statku Amerigo Vespucciego w 1502 roku.

W 1516 roku hiszpański żeglarz, Juan Díaz de Solís, dotarł do ujścia La Platy. W 1536 roku Pedro de Mendoza założył Port Matki Boskiej Dobrych Wiatrów (Puerto de Santa María del Buen Ayre), znany dzisiaj jako Buenos Aires. Osadnictwo hiszpańskie rozwijało się jednak wolno z powodu głodu i konfliktów z rdzenną ludnością. W 1580 roku Hiszpania założyła stałą kolonię w Buenos Aires, jako część Wicekrólestwa Peru (Virreinato del Perú).
W 1776 roku, osady hiszpańskie na tym terenie wywalczyły sobie status wicekrólestwa, nazwanego Wicekrólestwem La Platy. Zajmowało ono tereny obecnej Argentyny, Urugwaju i Paragwaju oraz część terenu Boliwii. W tym okresie Buenos Aires przekształciło się w znaczący port morski. Hiszpania narzuciła koloniom chrześcijaństwo i język kastylijski. Na całym obszarze Ameryki kontrolowanym przez Hiszpanię dominowały hiszpańskie zwyczaje i moda.
W czasie wojen napoleońskich, w 1806 i 1807 roku, angielskie siły zbrojne przeprowadziły tak zwane inwazje angielskie na terytorium Río de la Plata. Oba ataki zostały odparte, doprowadziły jednak do osłabienia więzi z Hiszpanią i w konsekwencji, do zniesienia Wicekrólestwa, a następnie do powołania do życia innego organizmu państwowego, niezależnego od Królestwa Hiszpanii.
Rewolucja francuska i wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych podsyciły idee wyzwoleńcze w Ameryce Łacińskiej. W efekcie Rewolucji majowej 1810 roku doszło do proklamowania pierwszego, utworzonego głównie przez ludność kreolską, niezależnego rządu Zjednoczonych Prowincji Río de la Plata, nazwanego później pierwszą juntą.
W 1816 roku Zjednoczone Prowincje Ameryki Południowej ogłaszają niepodległość na Kongresie w Tucumán. José de San Martín, Manuel Belgrano i Martín Miguel de Güemes byli głównymi bojownikami o niepodległość. W latach 1817-1822, José de San Martín wspólnie z Simónem Bolívarem prowadzili walki wyzwoleńcze w Chile i Peru. Simón Bolívar wywalczył również niepodległość dla Wielkiej Kolumbii i Boliwii. Argentyna uważa San Martína za swego głównego bohatera, twórcę niepodległości kraju i honoruje go tytułem "Ojca Ojczyzny" (hiszp. "Padre de la Patria").
Począwszy od 1820 roku, unitaryści i federaliści debatowali nad formą rządu i ekonomią państwa. Wojny między prowincjami, czy też między Buenos Aires a pozostałymi prowincjami,

trwały ponad 40 lat. W 1826 roku nastąpiło chwilowe zjednoczenie kraju, a Kongres mianował prezydentem centrystę Bernardino Rivadavię – właśnie tego Pana pokazanego na znaczku (ur. 20 maja 1780 roku, zm. 2 września 1845 roku).
Wojna brazylijska, która zakończyła się niepodległością Urugwaju i ustanowieniem Unii w 1826 roku, doprowadziła też do końca prezydencji Rivadavii. Jego następcą został federalista Manuel Dorrego, który zakończył wojnę z Brazylią i uznał niepodległość Urugwaju. Unitaryści, buntujący się pod wodzą Juana Lavalle rozstrzelali Dorrego. Stało się to przyczyną wznowienia wojny domowej między unitarystami i federalistami. W prowincji Buenos Aires w 1829 roku władzę przejął federalista Juan Manuel de Rosas, przejawiając dyktatorskie i egoistyczne zapędy. W 1832 roku Wielka Brytania zajęła Malwiny, a Juan Manuel de Rosas rozpoczął walki z rdzenną ludnością Patagonii. Jego dyktatorskie rządy doprowadziły do powstań wewnątrz kraju. Doszło do Bitwy pod Caseros, w której wojska Justo José de Urquiza, wspomagane siłami urugwajskimi i brazylijskimi, oraz przeciwnikami dyktatury, pokonały tysiące żołnierzy federalnych. Juan Manuel de Rosas uciekł do Wielkiej Brytanii, a Justo José de Urquiza objął przewodnictwo w państwie. W końcu, w 1853 roku, Urquiza zorganizował Kongres Konstytucyjny w Santa Fe, który w następnym roku przyjął Konstytucję republikańską, federalistyczną i reprezentatywną, wprowadzając w życie model Juana Bautisty Alberdiego. Urquiza został mianowany prezydentem Konfederacji.
Dopiero po drugiej Bitwie pod Cepedą i Bitwie pod Pavón, zjednoczono kraj. W 1862 roku Bartolomé Mitre, który był wcześniej gubernatorem Buenos Aires, zostaje pierwszym konstytucyjnym prezydentem zjednoczonej Argentyny.

****

1892 Szwecja (Sverige)

Znaczek szwedzki wydrukowano 29 maja 1892 roku. Królem Szwecji był wówczas Oskar II (panował w latach 1872-1907). Znaczek zaprojektował i wygrawerował matrycę M. Mirowsky. Nakład był olbrzymi – wyniósł 91.740.000 sztuk.

****

1892-1897 Imperium Osmańskie (Turcja)

Panujący w tym czasie w Imperium Ottomańskim sułtan Abdülhamid II (który wstąpił na tron w wyniku przewrotu pałacowego 31 sierpnia 1876 roku) szukał oparcia zarówno w panislamizmie, jak też w Niemczech, którym zapewnił przeważający wpływ w Imperium Osmańskim.

Przy pomocy urzędników i oficerów niemieckich, począwszy od 1880 roku, przeprowadził szereg reform finansowych i wojskowych. W 1903 r. nadał Niemcom koncesję na budowę kolei bagdadzkiej. W 1908 roku, zmuszony rewolucją młodoturków, przywrócił państwu konstytucję, lecz 27 kwietnia 1909 roku, jako podejrzany o organizację kontrrewolucyjnego przewrotu, został zdetronizowany i internowany w Salonikach.

****

1892 Ekwador (Ecuador)

Na znaczkach Ekwadoru przedstawiony został Juan José Flores y Aramburu (znany jako Juan Flores). Urodził się 19 lipca 1800 roku, zmarł 1 października 1864 roku. Był politykiem i generałem pochodzenia wenezuelskiego; nazywany jest "założycielem Republiki". Brał czynny udział w walkach o niepodległość Ekwadoru. W latach 1822-1830 był intendentem w departamencie Quito w granicach Wielkiej Kolumbii. Od roku 1830 był przywódcą ruchu separatystycznego w Ekwadorze, został też pierwszym prezydentem suwerennej republiki (w latach 1830-1834 oraz 1839-1845). W 1832 roku zajął i przyłączył do Ekwadoru wyspy Galapagos. Nazwa kraju pochodzi od hiszpańskiego słowa oznaczającego równik.

****

1892 Honduras

Znaczek wydrukowano z okazji 400 rocznicy odkrycia Ameryki. Na znaczku przedstawiono Krzysztofa Kolumba i Martina Alonso Pinzona wypatrujacych brzegów Hondurasu. O Kolumbie powiedziano już bardzo dużo, o Pinzonie znacznie mniej.

Martín Alonso Pinzón (1441-1493) był żeglarzem i podróżnikiem, to on dowodził 50 tonową karawelą *Pinta* uczestniczącą w pierwszej wyprawie Kolumba do Ameryki. Pinzon urodził się w 1441 roku w Palos de la Frontera. Pochodził z zamożnej rodziny kupieckiej z Palos. Do wyprawy Kolumba wniósł znaczny wkład finansowy. Wraz z nim do ekspedycji przyłączyli się jego bracia, Vicente Yáñez Pinzón, który dowodził *Niną* oraz drugi brat, Francisco Martin, który był sternikiem na Pincie. Kolumb dowodził karaką *La Gallega* przemianowaną później na *Santa Maria*. Pinzón zwerbował na Pintę 26 żeglarzy a na Ninę 22.
22 listopada 1492 roku żeglując koło Kuby Martín Pinzón oddzielił się od wyprawy i sam popłynął w kierunku późniejszej Hispanioli (Haiti). 6 stycznia 1493 roku dołączył ponownie do Kolumba już po stracie Santa Marii w pobliżu przylądka Monte Cristi na Haiti. W drodze powrotnej do Hiszpanii okręty w trakcie sztormu koło Azorów ponownie rozdzieliły się.

Kolumb sądził, że Pinta zatonęła, tymczasem Pinzón pożeglował do portu Bayone pod Vigo. Chcąc wykorzystać sytuację, poprosił królewską parę o posłuchanie sobie przypisując odkrycie nowych lądów. Monarchowie odmówili. Wkrótce po powrocie Martín Alonzo Pinzón zmarł, prawdopodobnie na syfilis, którym zaraził się na Antylach. Mieszkańcy Palos i miejscowa tradycja mówi, iż to właśnie Pinzón był właściwym organizatorem wyprawy i odkrywcą Ameryki.
Honduras odkryto dopiero w trakcie czwartej, ostatniej wyprawy Kolumba do Ameryki. Flotylla złożona z czterech okrętów, licząca 150 osób załogi wyruszyła na zachód 9 maja 1502 roku. Ponieważ Vasco da Gama odkrył niedawno drogę do Półwyspu Indyjskiego wokół kontynentu afrykańskiego, Kolumbowi pilnie potrzebny był sukces udowadniający, że droga na zachód jest krótsza, wygodniejsza i bezpieczniejsza. Zamierzeniem Kolumba było znalezienie przesmyku, który ostatecznie miał doprowadzić go do Indii. Tego przejścia spodziewał się na zachód od Kuby i tam właśnie się skierował. Właśnie wtedy 18 września 1502 roku dotarł do wybrzeży Hondurasu a potem do Wybrzeża Moskitów na wschodnim wybrzeżu Nikaragui. Tam od krajowców dowiedział się o „bogatych królestwach" (cywilizacji Majów, być może także o państwie Inków) i „wielkim morzu" (Oceanie Spokojnym) leżącym dalej na zachód, lecz mimo poszukiwań nie zdołał odnaleźć wodnego przejścia na ten akwen. Straciwszy dwa z czterech statków, zrezygnowany powrócił na północ i dopłynął do Jamajki. Tam został zmuszony do osadzenia pozostałych statków na mieliźnie. Materiały pochodzące ze zniszczonych statków zostały użyte do budowy umocnionego osiedla. Jeden z towarzyszy Kolumba, Diego Mendez, na indiańskiej łodzi wyruszył na poszukiwanie pomocy dla rozbitków. Jednak dopiero po wielomiesięcznym błądzeniu zdołał dotrzeć na Haiti, skąd sprowadził pomoc. W międzyczasie Kolumb ciężko zachorował i w takim stanie odtransportowano go do Hiszpanii, gdzie przybył w listopadzie 1504 roku.

****

1893 Puerto Rico

Puerto Rico, czy też Portoryko, to wyspa na Morzu Karaibskim pomiędzy Dominikaną a Wyspami Dziewiczymi odkryta przez Krzysztofa Kolumba w trakcie jego drugiej wyprawy w latach 1493-96, przejęta przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w 1898 roku, po wojnie hiszpańsko-amerykańskiej. Dziecko przedstawione na znaczku to król Hiszpanii – Alfons XIII Bur-bon (1886-1941) panujący w Hiszpanii od 1902 do 1931 roku. Przyczynił się do ustanowienia w 1923 roku wojskowej dyktatury Primo de Rivery. Na początku rewolucji 1931 roku został obalony i wypędzony z Hiszpanii.

****

1893 Norwegia (Norge)

W owalu pokazana jest trąbka pocztowa, w którą wpisany jest nominał znaczka. Podobny motyw w zmienionych barwach i różnych nominałach był powtarzany wcześniej w roku 1877 i 1882, oraz później w 1909, 1920i 1937 roku, i wreszcie, po raz ostatni w 1940 roku.

****

1893 Rumunia (Romania)

Na obu znaczkach przedstawiony jest Karol I (na pierwszym znaczku niestety zasłonięty przez stempel pocztowy), żyjący w latach 1839-1914 - książę Rumunii w latach 1866-1881 a następnie król Rumunii, z dynastii Hohenzollern-Sigmaringen.

Rumuni od wieków zamieszkiwali księstwa naddunajskie: Mołdawię i Wołoszczyznę oraz wchodzący w skład Węgier Siedmiogród. Próbę zjednoczenia Rumunów podejmował już w końcu XVI wieku Michał Waleczny, ale była ona skazana na porażkę w czasach dominacji tureckiej. W 1821 roku na Wołoszczyźnie wybuchło antytureckie powstanie chłopskie. Na czele ludowego powstania stanął Tudor Vladimirescu. W 1821 roku powstańcy zajęli Bukareszt, dokąd wkrótce, na czele wojska złożonego z Greków, Serbów i Bułgarów, przybył przedstawiciel greckiej heterii A. Ipsilantis (Ypsilanti), generał armii rosyjskiej. Wkroczono do Mołdawii, odniesiono zwycięstwo pod Jassami. Jednak poglądy Vladimirescu były zbyt radykalne; popadł w konflikt z Ipsilantisem (byłym adiutantem cara), został skazany na śmierć przez sztab heterii i stracony.
W wyniku wojny rosyjsko-tureckiej w 1828 roku, na mocy traktatu zawartego w 1829 roku między Rosją a Turcją w Adrianopolu, Mołdawia i Wołoszczyzna przestały być zależne od Turcji a Rosja otrzymała część wybrzeża Morza Czarnego. W 1831 roku ogłoszono tzw. Reglament Organiczny – pierwszą konstytucję Rumunii.

Dopiero w połowie XIX wieku, w wyniku osłabienia Turcji pokonywanej kilkakrotnie przez Rosję, nadeszły czasy umożliwiające zjednoczenie ziem zamieszkałych przez Rumunów. Traktat paryski z 1856 roku zachowując formalne zwierzchnictwo Turcji nad Mołdawią i Wołoszczyzną ustanowił jednocześnie nad nimi wspólny protektorat Francji, Wielkiej Brytanii, Turcji, Sardynii, Austrii, Prus i Rosji.
W 1858 roku konferencja paryska powzięła decyzję o połączeniu księstw naddunajskich w jeden organizm państwowy Zjednoczone Księstwa Mołdawii i Wołoszczyzny. Każde z księstw miało mieć własny rząd, zgromadzenie narodowe i pochodzącego z wyboru, dożywotniego panującego. W 1859 roku w obu księstwach wybrano tę samą osobę – bojara mołdawskiego Aleksandra Ioana Cuzę.
Alexandru Ioan Cuza, już w 1861 roku dokonał formalnego zjednoczenia obu księstw i rok później ogłosił się księciem nowopowstałego państwa – Rumunii. Jako pierwszy jej władca przyjął imię Aleksander Jan I. Nowe państwo, Rumunia zostało uznane przez mocarstwa i przez Turcję, która zgodziła się na ten stan rzeczy, jednak tylko na okres panowania Cuzy.
W 1864r. uchwalono konstytucję, która rozszerzała prawa wyborcze. W tym samym roku nastąpiło uwłaszczenie chłopów na warunkach wykupu gruntów. Przeprowadzono też sekularyzację dóbr klasztornych. Cuza, a właściwie już Aleksander Jan I, założył uniwersytety w

Jassach i Bukareszcie. Jednak wprowadzane reformy wywołały silne niezadowolenie bojarów i konserwatywnej burżuazji. W 1866 roku Cuza został zmuszony do abdykacji.

W 1866 roku, za zgodą zainteresowanych mocarstw, tron książęcy objął, pokazany na znaczkach, Karol Hohenzollern, pochodzący z Sigmaringen (Badenia-Wirtembergia).
W czasie jego panowania wprowadzono nową konstytucję i ustawę o „umowach rolnych". Ciężkie warunki dzierżawy ziemi od obszarników spowodowały powstania chłopskie. Mimo tego, na przełomie XIX i XX wieku w Rumunii nastąpił szybki rozwój przemysłu, sektora bankowego, modernizacja portów naddunajskich i morskiego portu w Konstancy. Kapitał zagraniczny rozwijał rumuński przemysł naftowy.
W 1877 roku parlament Rumunii proklamował pełną niepodległość. Od sierpnia 1877 roku armia rumuńska wzięła udział w wojnie rosyjsko-tureckiej (1877-1878), oczywiście po stronie rosyjskiej, między innymi w oblężeniu i zdobyciu Plewny. Kongres berliński w 1878 roku uznał niepodległość Rumunii i przyznał jej północną Dobrudżę. Dzięki temu w 1881 roku można było ogłosić Rumunię królestwem. Książę Karol został królem – Karolem I.
Król narzucił Rumunii orientację proniemiecką. W 1883 roku zawarł tajny sojusz z trójprzymierzem. W 1913 roku zaatakował Bułgarię i uzyskał południową Dobrudżę. Karol I zmarł w 1914 roku w Sinaia. Dopiero po jego śmierci, w 1916 roku Rumunia przystąpiła do I wojny światowej po stronie Ententy. Dzięki temu, na mocy powojennych traktatów, obszar państwa wzrósł dwukrotnie (kosztem Węgier i Bułgarii).
****

1893,1894 Belgia (Belgique-Belgie)

Na pokazanych znaczkach pojawiają się już napisy w dwóch językach; francuskim (jakim posługują się mieszkańcy walońskiej części kraju) i flamandzkim (języku mieszkańców Flandrii).
Znaczki zaprojektowane przez H. Hendricksa i E. Mouchona rytował A. Doms. Drukowane były z przywieszkami, charakterystycznymi tylko dla znaczków belgijskich z lat 1891-1913. Napis na przywieszce, przeznaczony dla listonoszy, informował w dwóch językach aby przesyłki nie dostarczać w niedzielę. Bardzo interesujące są stemple pocztowe - na przykład stemple z miast Anvers i Liege z wyraźnymi, czytelnymi datami wysyłki.

Nakłady były bardzo duże: szaro-niebieski znaczek o nominal-nej wartości 1c wydrukowano w ilości 1 miliona 134 tysięcy szt., znaczek żółty (2c) – 4 miliony 580 tysięcy szt., a znaczek zielony (5c) w olbrzymiej ilości 118 milionów sztuk. Znaczki pozostawały w użyciu aż do 14 października 1915 roku.

****

1893 Wenezuela

Na znaczku przedstawiono Simona Bolivara – bohatera wielu krajów Ameryki Południowej, zwanego tam El Libertador – Wyzwoliciel. Jest głównym bohaterem długoletnich walk o wyzwolenie spod rządów hiszpańskich wielu krajów południowoamerykańskich.
Urodził się w Caracas. Jako wenezuelski generał i polityk w latach 1810-1815 stał na czele powstania niepodległościowego stłumionego przez Hiszpanów.

W 1817 roku na nowo podjął walkę zakończoną zwycięstwem pod Boyaca w 1819 roku, dzięki czemu już w 1818 roku Wenezuela uzyskała niepodległość.
W 1819 roku oswobodził Nową Granadę a do 1822 roku także królestwo Quito.
Na kongresie w Angosturze proklamował powstanie republiki Wielkiej Kolumbii, powstałej z wyzwolonych i połączonych krajów. Sam stanął na jej czele jako prezydent. Na jego cześć północną część Peru nazwano Boliwią. Wspomagając generała Jose San Martina przyczynił się do wyzwolenia Ekwadoru i Peru. Po bitwie w pobliżu peruwiańskiej miejscowości Ayacucho, stoczonej w 1824 roku, gdzie zastępca Bolivara, generał Sucre pokonał wojska hiszpańskie, w posiadaniu Madrytu pozostały już tylko wyspy: Kuba i Puerto Rico. Ekwador został włączony do Wielkiej Kolumbii.

Simon Bolivar był zwolennikiem i orędownikiem utworzenia konfederacji wszystkich wyzwolonych krajów Ameryki Południowej. Ideę tę propagował na kongresie w Panamie w roku 1826. Bezskutecznie – lokalne różnice i regionalne poczucie odrębności, a także ambicje lokalnych przywódców, okazały się silniejsze. Nie doszło do utworzenia federacji wszystkich republik południowoamerykańskich. Wielka Kolumbia w ciągu niespełna dziesięciu lat rozpadła się na samodzielne państwa : Nową Granadę (nazwaną później Kolumbią), Wenezuelę i Ekwador.
Simon Bolivar został oskarżony o dążenia dyktatorskie i chęć ustanowienia monarchii.
Wobec braku możliwości realizacji swych idei w 1830 roku ustąpił ze stanowiska prezydenta Wielkiej Kolumbii i wkrótce zmarł (w Santa Marta, w Kolumbii).

Na prezentowanym znaczku nie ma nazwy kraju a rozszyfrować go pozwala jedynie napis „Instruccion", co po hiszpańsku oznacza „nauka". Napis ten zamieszczano tylko na znaczkach opłaty skarbowej przeznaczonej na fundusz bezpłatnego nauczania w szkołach podstawowych Wenezueli, w latach 1893-1914. Znaczki te używane były także okresowo jako znaczki opłaty pocztowej w obrocie wewnętrznym.

****

1894 Brazylia (Estados Unidos Brazil)

Na brazylijskim znaczku pokazano słynną „Głowę cukru” – po portugalsku *Pão de Açúcar*. Jest to góra w Rio de Janeiro nad Zatoką Guanabara nad Oceanem Atlantyckim wznosząca się na wysokość 396 m n.p.m. Nazwę nadali jej koloniści przybyli z Portugalii w XVI wieku. Brazylia była portugalską kolonią, potem cesarstwem (patrz opis obok znaczka brazylijskiego z roku 1900) i wreszcie republiką.
W 1891 roku weszła w życie konstytucja republikańsko-federalistyczna, wzorowana na konstytucji Stanów Zjednoczonych (nawet dotychczasowe prowincje przemianowano na stany). Stąd napis widoczny na znaczku „Estados Unidos Brazil” – Stany Zjednoczone Brazylii.

****

1894 Labuan

Labuan to wysepka u wybrzeży Borneo, na której w 1847 roku Anglicy stworzyli bazę wypadową przeciwko Holendrom. Dzięki temu w 1888 roku objęli protektorat nad Północnym Borneo, Sarawakiem i Brunei. Traktat z 1891 roku ustalił granice wpływów angielskich i holenderskich. Od 1950 roku holenderska część Borneo stała się prowincją Republiki Indonezyjskiej a część angielska (bez Brunei) od 1963 roku znalazła się w składzie Malezji.
W 1964 roku całe Borneo Północne znalazło się w składzie Federacji Malajskiej pod nazwą Sabah.
Na znaczku przedstawiono herb Borneo Północnego z czasów protektoratu brytyjskiego.

****

1894 Belgia

Znaczek znalazł się w obiegu 20 lutego 1894 roku. Wydrukowano go dla upamiętnienia ważnego dla króle-stwa Belgii wydarzenia, jakim była Światowa wystawa w Antwerpii. Znaczek przedstawiający herb miasta (Antwerpii) zaprojektował H. Hendrickx, sztychował V. Lemaire; w obiegu pocztowym pozostawał do 30 grudnia 1897 roku. Nakład wyniósł 2 miliony 810 tysięcy sztuk.

****

****

1894 Serbia (Србија)

Na znaczku przedstawiono Aleksandra I Obrenovicia (ur. 14 sierpnia 1876 r., zm. 11 czerwca 1903r.), króla Serbii od 1889 r., syn króla Milana I Obrenowicia i Mołdawianki, Natalii z domu Keszko.
Znaczek wydrukowano w listopadzie 1894 roku w państwowej drukarni w Belgradzie.
W użyciu pozostawał do 24 czerwca 1903 roku.

Od 1817 roku Serbia pozostawała księstwem podległym zwierzchniej władzy osmańskich Turków.
W 1875 roku wybuchło antytureckie powstanie w Hercegowinie. W 1876 roku do Hercegowiny dołączyła Serbia, wspomagana przez Rosję, aby poprzeć powstanie bułgarskie.

W 1878 roku Rosja wypowiedziała oficjalnie wojnę Turcji i wkrótce jej wojska dotarły do bram Konstantynopola. Stosunki na Bałkanach uregulował kongres berliński z 1878 roku, na którym Turcja zrzekła się praw zwierzchnich do państw bałkańskich, zatrzymując pod swym panowaniem w Europie tylko Albanię, część Macedonii i Trację. Od 1880 roku Serbia została królestwem – pierwszym królem został książę Milan Obrenović, od tamtej chwili – król Milan I Obrenović.
Aleksander I Obrenowić – jego syn - do 1893 roku panował pod regencją ojca. W 1894 roku anulował liberalną konstytucję z 1888 roku. Nadane przez niego konstytucje (1895, 1901) ograniczały uprawnienia Skupsztiny. W polityce zagranicznej orientował się na Austrię. Nie był popularny w społeczeństwie. Wraz z żoną Dragą został zamordowany w wyniku spisku oficerów. Jego następcą został znacznie popularniejszy Piotr I Karadziordziewić z konkurencyjnej dynastii Karadziordziewiciów.

****

1894 Stany Zjednoczone

Znaczek wydawany przed pocztę Stanów Zjednoczonych Ameryki przedstawia „ojca narodu" George'a Washingtona w takim samym ujęciu jak na znaczku nr 26. Nie są to jednak znaczki identyczne – różnią się dwoma niewielkimi detalami.

****

1895 Luksemburg

Na prezentowanych znaczkach wartości 1 i 2c pokazano profil księcia Adolfa Wilhelma Augusta Karla Friedricha von Nassau-Weilburg, ur. 24 lipca 1817 roku - zm. 17 listopada 1905 roku – pierwszego wielkiego księcia Luksemburga z niemieckiej dynastii Nassau.

Znaczki wydrukowano w maju 1895 roku w nakładzie 1 miliona 999 tysięcy i 900 sztuk każdy. W użyciu pozostawały do końca 1908 roku.
31 stycznia 1844 roku Adolf poślubił Elżbietę Michajłownę Romanową, wielką księżną Rosji, wnuczkę cara Pawła I. Jego żona zmarła w połogu niecały rok po ślubie. 23 kwietnia 1851 roku Adolf ożenił się po raz drugi, z Adelajdą Marią Anhalt-Dessau, najstarszą córką Fryderyka - księcia Anhalt-Dessau. Para miała 5 dzieci, z których tylko dwoje dożyło do pełnoletności: Wilhelm IV (1852–1912), który po śmierci Adolfa w 1905 przejął tron książęcy oraz Hilda Charlotta Wilhelmina (1864-1952), która została żoną Fryderyka II, wielkiego księcia Badenii.

****

1895 Salwador

Salwador to republika nad Oceanem Spokojnym położona pomiędzy Gwatemalą a Hondurasem, niepodległa od 1821 roku – wcześniej była to posiadłość hiszpańska. Salwador to najmniejszy kraj Ameryki Środkowej. Salwador bywał często obiektem ataków ze strony sąsiadów. W kraju tym, podobnie jak w innych państwach Ameryki Łacińskiej, miała miejsce rywalizacja między konserwatystami a liberałami, ale w 1876 roku wypracowano tam ustawę zasadniczą – konstytucję, która, z niewielkimi poprawkami, przetrwała ponad sto lat. Rozwój plantacji kawowych spowodował zanik drobnych gospodarstw i odejście ze wsi Indian, a następnie ich rozmycie się w masie Metysów. Na znaczku przedstawiono generała A. Ezeta – prezydenta republiki w latach 1890-1894.

****

1895 Nikaragua

Nikaragua to państwo w Ameryce Środkowej, niepodległe od 1821 roku, dawna kolonia hiszpańska. Od zachodu oblewane wodami Pacyfiku a od wschodu Oceanu Atlantyckiego. Od północy graniczy z Hondurasem a od południa z Kostaryką. Na znaczku pokazano charakterystyczny wulkan o nazwie Momotombo, wznoszący się na północnym wybrzeżu jeziora Managua, kilkanaście kilometrów na wschód od miasta Leon. Momotombo wznosi się na wysokość 1297 m n.p.m. Jego symetryczna sylwetka stała się symbolem Nikaragui. Najstarsza erupcja tego wulkanu w czasach historycznych odnotowana została w 1610 roku. Zniszczona została wówczas pobliska hiszpańska osada, której ruiny zachowały się do dzisiaj jako Leon Viejo. Od tego czasu zanotowano wiele spokojnych erupcji typu strombolińskiego, ale od czasu do czasu jego erupcje były bardziej gwałtowne. Ostatnia erupcja miała miejsce w 1905 roku.

****

1895 Ekwador (Ecuador)

Ekwador to dawna kolonia hiszpańska, która uzyskała niepodległość w 1811 roku. Ekwador położony nad Pacyfikiem od północy graniczy z Kolumbią od południa z Peru. Wraz z Kolumbią i Wenezuelą Ekwador do 1830 roku współtworzył Republikę Wielkiej Kolumbii, która przestała istnieć w 1830 roku.
Znaczek przedstawia prezydenta Ekwadoru – Vicente Rocafuerte. Czerwony nadruk „Franqueo Oficial" znaczy opłata urzędowa.

****

1895 Portugalia (Portugal)

Na znaczkach przedstawiony jest król Portugalii, następca Ludwika I – Karol I (Carlos I), zwany Dyplomatą, panujący oficjalnie w latach 1889-1908. Portugalia była w tym czasie jeszcze monarchią parlamentarną, ale już w latach 1907-1908 dyktatorską władzę przejmie Joao Franco. W 1908 roku Karol I i jego starszy syn zostali zamordowani. W 1910 roku doszło do rewolucji, która obaliła następnego króla Manuela II (młodszego syna Karola I), i w jej następstwie proklamowano republikę.
Znaczki przedstawiające króla Carlosa I (projektantem był E. Mouchon), wydawane były w dwóch seriach, liczących ogółem 22 walory różniące się tylko barwą. Znaczki pozostawały w użyciu do końca sierpnia 1910 roku.

****

1895-1896 Belgia (Belgique – Belgie)

Są to znaczki przyklejane na paczki wysyłane i przewożone koleją.
Na pierwszym znaczku pieczątka przykryła trochę napis na górnej wstędze: CHEMINS DE FER – SPOORWEGEN.
Czytelne są natomiast

wyraźne stemple, dzięki którym możemy dowiedzieć się, że pierwszy znaczek przyklejono na przesyłce nadanej w Tournai, a drugi w Brukseli.

****

1895-1916 Belgia (Belgique – Belgie)

To z kolei są znaczki dopłaty do niedostatecznie ofrankowanej przesyłki, tzw. „porto". Takie znaczenie ma to słowo obecnie, choć na przełomie XIX i XX wieku porto oznaczało też uiszczanie opłaty przez odbiorcę, w odróżnieniu od „franco" – opłaty uiszczanej przez nadawcę. Drzeworyt, który posłużył do drukowania znaczków wykonał A. Doms. Napisy wykonano w dwóch językach: francuskim i flamandzkim.

****

1895, 1896 Bułgaria

W kwietniu 1893 roku książę Ferdynand I Koburg poślubił Marię Luizę Burbon-Parmeńską (carem Bułgarii ogłosił się dopiero w 1908 r.). Z tego związku urodziło się czworo dzieci: Borys III (1894-1943), Cyryl (1895-1945), Eudoksja (1898-1985) i Nadeżda (1899-1958). Do rozwiązania pozostała delikatna kwestia wyboru religii dla dzieci. Chrzest w obrządku prawosławnym byłby pożądany z politycznego punktu widzenia, gdyż silniej związałby nową dynastię z bułgarskim narodem, ale Ferdynand, katolik z urodzenia, ciągle się wahał, a jego żona, żarliwa katoliczka, stanowczo się temu sprzeciwiała. Racja stanu w końcu zwyciężyła i w lutym 1896 roku najstarszy syn Borys, książę następca tronu, staje się członkiem Kościoła prawosławnego, mając za ojca chrzestnego cara Mikołaja II – to wydarzenie zostało uwiecznione na trzech znaczkach pokazanych powyżej. Chrzest Borysa w obrządku wschodnim pociągnął za sobą ekskomunikę Ferdynanda przez papieża Leona XIII.

****

1895, 1896 Włochy (Italia)

Znaczek pokazany po prawej na kolejnej stronie przedstawia nowy herb (godło) państwa powstałego po zjednoczeniu szeregu większych i mniejszych państewek istniejących na terenie Półwyspu Apenińskiego, pod berłem jednego króla Wiktora Emanuela II.

Politykiem uparcie dążącym do utworzenia federacji państw Półwyspu Apenińskiego był premier rządu Królestwa Sardynii – Camillo Benso di Cavour, a ideę tę wprowadził w życie Giuseppe Garibaldi.

W czasie kiedy posługiwano się tym znaczkiem królem Italii był Humbert I (Umberto I), widoczny na znaczku po lewej stronie, wydrukowanym 31 marca 1895 roku. Pięć lat później Umberto I został zamordowany przez anarchistę w Monza.

****

1896 Związek Południowej Afryki Transwalu i Oranii (Zuid Afrika Republiek)

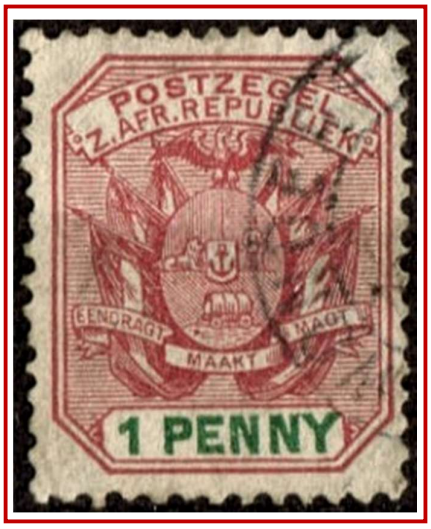

Bardzo ciekawy znaczek z Transwalu – z bardzo ciekawych czasów, kiedy na południu Afryki istniała niepodległa Republika Burska. Brytyjczycy, mając oparcie w zajętym przez nich Kraju Przylądkowym, posuwali się stamtąd stopniowo w kierunku północnym. Z terenów zajmowanych przez Brytyjczyków wycofywali się Burowie – osadnicy holenderskiego pochodzenia, którzy nie chcieli podporządkować się brytyjskim rządom. Ustępując przed presją imperium brytyjskiego Burowie wkraczali na nowe tereny i osiedlali się na nich przełamując opór czarnej ludności. Tak powstały burskie republiki Orania i Transwal.

Republikę Transwalu koloniści holenderscy utworzyli w 1836 roku. Brytyjczycy przyłączali jednak kolejno te republiki do swoich posiadłości. Natal został podbity w 1843 roku a Transwal został zaanektowany w 1877 roku. Przyczyną tak silnego dążenia Brytyjczyków do zajęcia burskich republik było odkrycie na tych terenach bogatych złóż diamentów a później także złota.
Burowie skutecznie walczący z Brytyjczykami zdołali odzyskać w 1881 roku niezależność Transwalu i Oranii i z tego właśnie czasu pochodzi pokazany obok znaczek pocztowy. Już 3 lata później, w 1899 roku, doszło do nowego konfliktu zbrojnego między Wielką Brytanią a Związkiem Transwalu i Oranii. Republika burska długo opierała się znacznie silniejszemu imperium brytyjskiemu i dopiero w 1902 roku Burowie zmuszeni zostali do uznania zwierzchności brytyjskiej. W 1910 roku z południowoafrykańskich posiadłości brytyjskich utworzono Związek Południowej Afryki, a Natal, Transwal i Orania stały się prowincjami tego Związku.

****

1896 Kuba (Isla de Cuba)

Dziecko przedstawione na znaczku przedstawia królewskiego następcę tronu – przyszłego króla Hiszpanii – Alfonsa XIII Burbona (1886-1941), panującego w Hiszpanii od 1902 do 1931 roku. Jak łatwo się zorientować, Kuba była w tym czasie kolonią hiszpańską.

Wyspa została odkryta przez Krzysztofa Kolumba w 1492 roku i w latach 1511-1513 podbita przez Diego Velazqueza. Od początków kolonizacji eksterminowanych Indian zastępowano czarnymi niewolnikami zatrudnianymi na plantacjach (zwłaszcza tytoniu, później także trzciny cukrowej). W 1878 roku Kuba otrzymała ograniczoną autonomię. W 1880 roku zniesiono na wyspie niewolnictwo.
W 1895 roku wybuchła wojna o niepodległość – z tych czasów pochodzi prezentowany znaczek.
Przywódcami walki o niepodległość, czyli przywódcami independystów, byli: poeta Jose Marti oraz generałowie Maximo Gomez i Antonio Maceo. Kubańczycy nie nacieszyli się długo wywalczoną niepodległością. W 1898 roku, wykorzystując jako pretekst zatonięcie na redzie w Hawanie krążownika „Maine", USA wypowiedziały wojnę Hiszpanii, która w jej wyniku musiała między innymi zrzec się Kuby. Na podstawie traktatu paryskiego do roku 1901 wyspę okupowały wojska amerykańskie, a i potem, po uchwaleniu konstytucji wprowadzającej ustrój prezydencki, Kuba została całkowicie uzależniona od Stanów Zjednoczonych Ameryki.

****

1896 Belgia

Znaczki belgijskie, drukowane w październiku i listopadzie 1896 roku, wydano dla rozpropagowania Międzynarodowej Wystawy organizowanej w Brukseli w 1897 roku. Na niebiesko-fioletowym znaczku (5c) pokazano herb Brukseli – świętego Michała pokonującego diabła, natomiast na znaczku jasnobrązowym (10c), poza świętym Michałem, pokazano także sylwetkę brukselskiego ratusza i sylwetkę starego Pałacu Sprawiedliwości. Znaczki wydano w nakładzie 1 miliona 840 tysięcy sztuk każdy. W użyciu pozostawały do 30 grudnia 1897 r.

****

1896-1899 Peru

Niesłychanie ciekawe znaczki pocztowe pochodzące z odległego andyjskiego państwa. Na znaczkach przedstawiono hiszpańskiego konkwistadora Francisco Pizarro (ok.1475-1541) oraz władcę Inków Manco Capaca (Manko Kapaka).

W ciągu czterech stuleci, od XII do XVI wieku, płaskowyże andyjskie zostały opanowane przez plemię Inków, twórców zaawansowanej cywilizacji. Według indiańskich legend to właśnie Manko Kapak, żyjący w XII lub XIII w., był pierwszym Inką, synem Słońca i Księżyca, który nauczył ludzi pracy na roli, rzemiosł i kopalnictwa.
On jest też legendarnym założycielem miasta Cuzco, stolicy państwa Inków. Inkowie nie znali jednak koni i broni palnej. Dzięki temu, że początkowo hiszpańscy konkwistadorzy uważani byli za bogów i wzbudzali wśród Indian panikę, Pizarro, z pomocą swych braci: Gonzala i Hermanda, podbił w 1533 roku imperium Inków, opanował ich stolicę Cuzco i podstępnie doprowadził do stracenia ich wodza Atahualpy.

W tym momencie pojawia się drugi, już nie legendarny, Manko Kapak (Manco Capac) żyjący w latach ok.1500-1544. Po zgładzeniu Atahualpy w 1533 roku Pizarro osadził na tronie właśnie Manko Kapaka. Ten już dwa lata później, w 1535 roku, stanął na czele masowego powstania Indian. Po początkowych zwycięstwach w 1537 roku Kapak został rozbity i musiał wycofać się w góry. Jednak nie uległ i po kilku latach wznowił walkę. W 1544 roku został zamordowany przez Hiszpanów.
Przeżył jednak swego przeciwnika. Chociaż w 1537 roku Hiszpanie zniszczyli potęgę Inków, nie uniknęli wewnętrznej rywalizacji. Po wybuchu konfliktu między zdobywcami, w 1541 roku Pizarro został zamordowany przez stronników swego rywala – Diego de Almagro, którego wcześniej, w 1538 roku, kazał udusić.

W 1544 roku odkryto bogate złoża srebra w Potosi, co umożliwiło szybkie wzbogacenie się kolonialnej społeczności. Dzięki temu w 1553 roku utworzono Wicekrólestwo Peru, które obejmowało wszystkie posiadłości hiszpańskie w Ameryce Południowej, poza Wenezuelą.
W latach 1569-1581 wicekról Francisco de Toledo zorganizował system kolonialny, dążąc do integracji ludności indiańskiej z resztą społeczeństwa. Niezbyt to się udało, skoro w latach 1780-1782 w Peru miało miejsce powstanie indiańskie skierowane przeciw hiszpańskiej administracji kolonialnej, pod wodzą Jose Gabriela Condorcanqui (Metysa Tupaca Amaru II, w linii prostej potomka ostatniego władcy Inków), które silnie wstrząsnęło krajem. Powstanie stłumiono a jego przywódcę schwytano i stracono.

Dopiero w 1821 roku Peru uzyskało niepodległość, którą proklamował bohater walk narodowych w całej Ameryce Południowej, generał Jose de San Martin.
Niepodległość tę przypieczętowało zwycięstwo pod Ayacucho w 1824 roku. W kolejnych latach kraj przechodził serię wojskowych zamachów stanu. Nieco dłużej trwały dyktatorskie

rządy prezydenta Ramona Castilli (było to w latach 1845-1851 i następnie 1855-1862). Ale w tym czasie następuje też rozwój gospodarczy, głównie dzięki eksploatacji pokładów saletry i guana (!). Ale w wojnie z Chile, o prawo eksploatacji pokładów saletry i dostęp do Oceanu Spokojnego, Peru poniosło klęskę i straciło prowincję Tarapaca.
W czasie, kiedy wydano prezentowane znaczki, prezydentem Peru był, popierany przez oligarchię kupiecką, Nicolas de Pierola.

****

1897-1898 Nowa Południowa Walia (New South Walles)

W końcu XIX wieku była to kolonia brytyjska w południowo-wschodniej Australii. Na znaczku różowym pokazano herb – godło Nowej Południowej Walii a na znaczku niebieskim przedstawiono głowę królowej Wiktorii panującej w Imperium Brytyjskim w latach 1837-1901.

W 1901 roku kolonia Nowa Południowa Walia weszła w skład powstałej wówczas Konfederacji Australijskiej.

****

1897-1900 Queensland

W czasie gdy drukowano widoczne obok znaczki Queensland był kolonią brytyjską (wcześniej, do 1859 roku była to część Nowej Południowej Walii) . Od 1901 roku kolonia została częścią Konfederacji Australijskiej.
Na znaczkach pokazano, oczywiście, królową brytyjską Wiktorię.

****

1897-1905 Funchal (Madera)

Znaczek pochodzący z Madery przedstawia króla Portugalii Carlosa I. Madera to portugalski archipelag leżący na Oceanie Atlantyckim na zachód od Maroka oraz nazwa głównej wyspy tego archipelagu. A Funchal to stolica i główne miasto Madery.

****

1897 Ekwador (Ecuador)

Znaczki Ekwadoru już występowały – zwykle przedstawiano na nich prezydentów republiki (jednej z czterech powstałych po rozpadzie Wielkiej Kolumbii w 1830 roku). Znaczek widoczny obok nie jest właściwie znaczkiem pocztowym – służył jako znaczek opłaty skarbowej (timbre fiscal).
Ptak trzymający w pazurach owal pomiędzy sztandarami to kondor. Nie ma w tym nic dziwnego – cała centralna część kraju (*Sierra*) pokryta jest górskimi pasmami Andów Ekwadorskich (dwa główne łańcuchy to Kordyliera Zachodnia i Kordyliera Środkowa rozdzielone Wielką Centralną Doliną), z najwyższym szczytem Chimborazo (6267 m n.p.m.). Przez szereg lat szczyt ten uważany był za najwyższą górę świata – wspaniale pisał o nim Aleksander von Humboldt. Jest to obszar aktywny sejsmicznie; występują tam liczne wygasłe i czynne wulkany jak Cotopaxi (5896 m n.p.m.) czy Sangay (5230 m n.p.m.). Położony w centralnej części kraju wulkan Cotopaxi jest najaktywniejszym wulkanem na świecie.
Walutą Ekwadoru prawie do końca XX wieku było sucre (1 sucre = 100 centavos), jednak od 10 września 2000 roku obowiązującą walutą został dolar amerykański.

****

1898 – 1903 Kanada (Canada)

Na tym znaczku królowa Wiktoria pokazana jest nareszcie w sposób naturalny, niewyidealizowany, jako osoba w pełni dojrzała. Taki wizerunek znamy z podręczników historii.
Wiktoria poślubiła księcia Alberta z dynastii Sachsen-Coburg-Gotha. W 1840 roku urodziło się ich pierwsze dziecko – także Wiktoria, późniejsza cesarzowa Niemiec.
Rok później na świat przyszedł syn, Albert, książę Walii, późniejszy król Edward VII. Wiktoria urodziła jeszcze siedmioro dzieci. Poprzez małżeństwa jej dzieci brytyjski dom królewski został spokrewniony z domami panującymi Niemiec, Rosji, Grecji, Danii i Rumunii. Z tego powodu Wiktoria nazywana była także „Babką Europy".
Jak przystało na Kanadę, w górnych narożnikach znaczka widoczne są liście klonu.

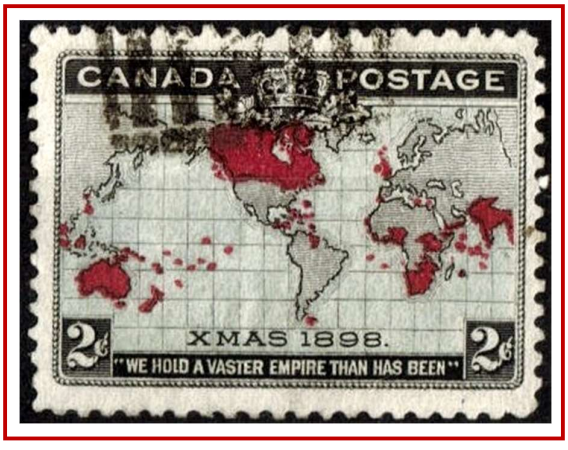

Następny znaczek kanadyjski wydany został w czasie świąt Bożego Narodzenia 1898 roku. Obrazuje ówczesną potęgę Imperium brytyjskiego – kolorem czerwonym zaznaczono jego kolonie i dominia.
W porównaniu z terytoriami Kanady, kolonii afrykańskich, Indii i Australii, wyspy Wielkiej Brytanii są tylko niewielką plamką). W tym czasie Kanada była już dominium (kolonią była do 1868roku).

****

1898 Portugalia

Prezentowane znaczki wydrukowano 1 kwietnia 1898 roku w serii liczącej 8 walorów, w celu upamiętnienia 400 rocznicy odkrycia przez Vasco da Gamę morskiej drogi do Indii. Na znaczku o nominalnej wartości 2,5 reis, wydanym w nakładzie 4 milionów 166 tysięcy i 199 sztuk, pokazano flotę da Gamy biorącą udział w pierwszej wyprawie. Są to statki: Św. Gabriel, Św. Rafael i Berrio. Flagowym okrętem był Św. Gabriel. Stąd też na drugim znaczku (25 reis), wydrukowanym nakładzie 4 milionów 258 tysięcy i 145 sztuk, przedstawiono archanioła Gabriela ochraniającego tę wyprawę.
Vasco da Gama urodził się ok. 1469 roku w Sines, niewielkim porcie w prowincji Alentejo. Ojciec Vasco – Estêvão da Gama, piastował funkcję gubernatora (alcaide mor) miasta Sines i sędziego (commendador) Cercal. Matka Vasco da Gamy, Isabel Sodr, była Angielką. Vasco był ich trzecim synem (najstarszym z rodzeństwa był Paulo da Gama). Jako szlachcic oraz syn gubernatora i sędziego, otrzymał staranne wykształcenie w Lizbonie, gdzie spędził młodość. W 1484 roku został żeglarzem. Wiadomo, że między 1484 a 1492 r. studiował astronomię i nawigację w szkole w Évorze. W 1492 r. dowodził obroną kolonii portugalskiej przed Francuzami na wybrzeżu Gwinei.
Na początku XV wieku szkoła nawigacji księcia portugalskiego, Henryka Żeglarza, przyczyniła się do poszerzenia wiedzy o wybrzeżu Afryki. W pierwszej połowie lat 60. XV wieku celem stało się okrążenie Afryki od południa i zdobycie dostępu do Indii, które opływały w drogocenny pieprz oraz inne bardzo pożądane w Europie przyprawy.
W roku 1488 Bartolomeu Dias powrócił z wyprawy do południowego krańca Afryki, który nazwał Przylądkiem Burz (potem nazwę zmieniono na Przylądek Dobrej Nadziei) i aż do rzeki Fish River (Ponta da Pescaria, dzisiejsza Republika Południowej Afryki). Z drugiej strony Pedro de Covilhão wyruszając z Indii, zapuścił się na południe, przemierzając Ocean Indyjski aż do terenów, do których dotarł Dias. Pozostało tylko połączyć te dwie wyprawy w jedną. Zadanie to powierzono ojcu Vasco, Estevão da Gama, który jednak zmarł przed rozpoczęciem przygotowań. Wtedy podjęcie wyprawy powierzono jego synowi – Vasco da Gamie.

Wyruszył 8 lipca 1497 roku z Santa Maria de Belém, obecnie dzielnicy Lizbony, nieopodal kaplicy Ermida do Restelo (inaczej Capela de São Jerónimo), założonej przez Henryka Żeglarza. W kaplicy tej Vasco da Gama i jego załoga modlili się przed wypłynięciem (po powrocie da Gamy, Manuel I zbudował w tym miejscu Klasztor Hieronimitów (Mosteiro dos Jerónimos) dla upamiętnienia odkrycia drogi morskiej do Indii).
Vasco da Gama opuścił Lizbonę mając pod swymi rozkazami cztery okręty (São Gabriel, São Rafael, Bervio oraz okręt transportowy o nieznanej nazwie) i 160 ludzi załogi, wśród których było wielu skazańców.
Trasa wyprawy wiodła przez Atlantyk koło Wysp Kanaryjskich i Wysp Zielonego Przylądka. Mimo że część drogi do Przylądka Dobrej Nadziei była na tamte czasy już dobrze znana, rejs nie należał do łatwych. Vasco musiał radzić sobie z buntami załogi, z gwałtownymi sztormami oraz ze szkorbutem wśród załogi. 16 grudnia wyprawa minęła Fish River i kontynuowała

żeglugę po wodach nieznanych Europejczykom. W dniu 25 grudnia wybrzeżu, które wówczas mijali nadano nazwę Natal (dosł. Boże Narodzenie). W styczniu osiągnęli wybrzeże dzisiejszego Mozambiku, kontrolowanego przez Arabów wschodniego wybrzeża Afryki, które stanowiło część sieci handlowej Oceanu Indyjskiego. Będąc tak daleko, da Gama wynajął w Malindi pilota, który poprowadził ekspedycję w dalszej drodze do Kalikat (Kozhikode) na południowo-zachodnim wybrzeżu Indii (gdzie dotarto 20 maja 1498 r). Gwałtowne niekiedy negocjacje z miejscowymi władcami spotkały się z oporem handlowców arabskich. Ostatecznie da Gama zdołał uzyskać niejasną ugodę handlową, lecz zmuszony był szybko odpłynąć kiedy radża Kalikatu zażądał aby, jako formę zabezpieczenia, pozostawił wszystkie towary. Da Gama zatrzymał towary, lecz pozostawił kilku Portugalczyków z poleceniem prowadzenia stacji handlowej (faktorii).

W drodze powrotnej wielu członków załogi zmarło na szkorbut. Do Portugalii dopłynęło tylko 55 osób. Po swoim powrocie do Portugalii we wrześniu 1499 roku da Gama został szczodrze nagrodzony jako człowiek, któremu udało się sfinalizować plan, którego realizacja zajęła osiem lat. Otrzymał tytuł „Admirała mórz indyjskich" i 12 lutego 1502 roku pożeglował ponownie do Indii na czele floty składającej się już z dwudziestu okrętów w celu wyegzekwowania interesów portugalskich i zagarnięcia siłą towarów, których nie mógłby nabyć drogą pokojową. Dwa lata wcześniej wysłano Pedro Alvaresa Cabrala (w czasie swojej podróży odkrył on Brazylię), który stwierdził, że załoga faktorii handlowej została wymordowana, i spotkał się z silnym oporem Kalikatu.
Vasco da Gama zaatakował i wymusił okup od wschodnioafrykańskiego portu arabskiego Kilwa Kisiwani, który był zaangażowany w opór przeciw Portugalii. Da Gama prowadził działalność piracką przeciwko arabskim statkom handlowym, następnie rozgromił flotę Kalikatu składającą się z około 29 okrętów i ostatecznie podbił to portowe miasto. W zamian za pokój otrzymał cenne koncesje handlowe i olbrzymią ilość łupów, co zapewniło mu wyjątkowe uznanie korony portugalskiej. Po powrocie do Portugalii otrzymał tytuł hrabiego Vidigueira i ziemie należące poprzednio do królewskiej rodziny Bragança.

Zdobywszy złowrogą reputację człowieka, który umie „naprawić" problemy pojawiające się w Indiach, został tam jeszcze raz wysłany w roku 1524 z zamiarem zastąpienia niekompetentnego wicekróla posiadłości portugalskich Eduardo de Menezesa, lecz zmarł wkrótce po przybyciu do Kalikatu. Pochowany został w pierwszym katolickim kościele Indii, kościele św. Franciszka w Koczin, a w roku 1539 jego szczątki przeniesiono do Portugalii i pochowano ponownie w Vidigueira.
Obecnie sarkofag ze szczątkami Vasco da Gamy, zbudowany w stylu manuelińskim, znajduje się w klasztorze Hieronimitów w Belém, na zachodnim przedmieściu Lizbony.
****

1898 Honduras

Republika Hondurasu to państwo w Ameryce Środkowej położone pomiędzy Morzem Karaibskim a Oceanem Spokojnym (Zatoka Fonseca). Graniczy z Gwatemalą, z Nikaraguą i z Salwadorem. Do Hondurasu należą również przybrzeżne wyspy, z których największe to Wyspy Bahia. Wewnątrz kraju ciągnie się kilka pasm górskich pochodzenia wulkanicznego. Najwyższy szczyt to Cerro Las Minas (2890 m n.p.m.).
W okresie przedkolumbijskim Honduras był objęty wpływami cywilizacji Majów. W 1502 roku do brzegów Hondurasu dotarł Krzysztof Kolumb.

Odkryty i podbity przez Hiszpanów w 1524 roku (przez Pedro de Alvarado), w 1535 roku Honduras stał się częścią wicekrólestwa Nowej Hiszpanii. Jednak walki z Indianami trwały aż do 1578 roku, kiedy zdobyto Tegucigalpę – stolicę kraju.
Hiszpanie wprowadzili katolicyzm i obowiązujący, urzędowy język hiszpański. W 1821 roku Honduras uzyskał niepodległość -wyzwolił się spod zależności od Hiszpanii stając się częścią Meksyku. Od 1823 roku wchodził w skład Zjednoczonych Prowincji Ameryki Środkowej. Stolicą państwa została w 1824 roku Tegucigalpa a prezydentem Zjednoczonych Prowincji generał Francisco Morazan.

W 1838 roku związek ten został rozwiązany, Honduras uzyskał pełną niepodległość, a w następnym roku otrzymał pierwszą konstytucję.
W ciągu XIX wieku trwają ciągle drobne konflikty graniczne z sąsiadami. Pod koniec XIX wieku kraj dostaje się w strefę wpływów Stanów Zjednoczonych Ameryki. Interesy USA były reprezentowane przez amerykańskich plantatorów skupionych w United Fruit Company. Od początku XX wieku nasilał się wpływ koncernów amerykańskich, które opanowały eksport bananów i hodowlę zwierząt. Stany Zjednoczone kilkakrotnie interweniowały też zbrojnie w obronie swych interesów w tym kraju.

****

1898 Węgry (Magyar Kir. Posta)

W wyniku wieloletnich dążeń Węgrów, w 1867 roku Cesarstwo Austriackie zostało przekształcone w dualistyczną monarchię Austro-Węgier. Węgry uzyskały swobodę w sprawach wewnętrznych.

Rozpoczęto intensywną rozbudowę gospodarki, podniósł się poziom życia, a edukacja na terenie Węgier stała się całkowicie narodowa. Jednocześnie zaczął się proces wzmożonej madziaryzacji, szczególnie silny wśród Słowaków, Rumunów i Rusinów (Chorwaci z silną burżuazją oparli się madziaryzacji, uzyskując w ramach Korony św. Stefana autonomię). Aż do końca Austro-Węgier nie wprowadzono w węgierskiej części powszechnego prawa wyborczego, co spowodowało, iż nie-Węgrzy zawsze pozostawali w mniejszości w organach ustawodawczych.
Kwestie spraw zagranicznych, finansów oraz wojska (nie licząc wojsk tzw. II rzutu – obrony krajowej – (Magyar-Kiralyi Honvedseg) nadal pozostały w gestii Wiednia. Na prezentowanych znaczkach pokazano koronę świętego Stefana, kopertę, trąbkę pocztową oraz napis Królewska Poczta Węgier.

****

1898-1899 Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (USA)

Znaczek przedstawia Beniamina Franklina (wg popiersia wykonanego przez Houdona).
Beniamin Franklin (1706-1790) to wybitna postać: uczony, filozof i wynalazca (m.in. wynalazł piorunochron). Był współautorem Deklaracji Niepodległości Stanów Zjednoczonych i uczestnikiem pokojowych rokowań z Anglią w Wersalu. To on doprowadził do uznania przez Anglię niepodległości Stanów Zjednoczonych w 1782 r.

W latach 1757-75 reprezentował w Anglii kolonie broniąc amerykańskiego stanowiska w sprawie podatków nakładanych na kolonie przez rząd angielski. Do roku 1775 był ministrem poczty kolonii angielskich. Będąc reprezentantem Pensylwanii przy rządzie brytyjskim wyjeżdża do Paryża jako poseł. Tam, w 1776 roku będąc członkiem II Kongresu Kontynentalnego zostaje współautorem Deklaracji Niepodległości Stanów Zjednoczonych. Jest jednym z najaktywniejszych uczestników pokojowych rokowań z Anglią prowadzonych w Wersalu. W tym czasie, w 1777 roku, wojska angielskie kapitulują pod Saratogą. W obliczu regularnej wojny (wypowiedzianej Anglii przez kolonistów) Francja staje otwarcie po stronie wolnych stanów amerykańskich i finansuje ich wojnę o niepodległość. Łącznie na ten cel przeznacza kwotę około 18 milionów liwrów. W 1778 roku Benjamin Franklin, występując w imieniu amerykańskich republik, zawiera pakt z Francją, do którego w następnym roku przyłącza się także Hiszpania.
Na intensywny handel Holandii z amerykańskimi stanami Anglia odpowiada wypowiedzeniem wojny Holandii.
W 1782 roku Beniamin Franklin doprowadził do uznania przez Anglię niepodległości Stanów Zjednoczonych. W latach 1785-87 brał czynny udział w pracach nad konstytucją amerykańską. W 1790 roku wnioskował w Kongresie zniesienie niewolnictwa. Często występował przeciw dziedzicznym przywilejom. Jego działalność naukowa wiąże się z utworzeniem w 1727 roku klubu „Junto", przekształconego w 1743 roku w Amerykańskie Towarzystwo Filozoficzne. Prowadził badania nad elektrycznością (wynalazł piorunochron), nad przemieszczaniem się cyklonów, nad właściwościami Golfstromu. Miał duży udział w tworzeniu akademii przekształconej potem w Uniwersytet w Pensylwanii.

****

1898-1899 Haiti

Na znaczku Republiki Haiti przedstawiono jej ówczesnego prezydenta Simona Sama. Haiti to wyspa do której Krzysztof Kolumb dotarł w 1492 roku i nazwał ją Hispaniolą; pod tą nazwą weszła w skład hiszpańskiego imperium kolonialnego (później — Santo Domingo).
W XVI wieku ludność autochtoniczna została niemal całkowicie wyniszczona. Zachodnia część wyspy, penetrowana przez francuskich piratów, którzy już 1644 roku założyli Port-de-Paix, w 1697 roku przeszła we władanie Francji jako Saint-Domingue. W XVIII wieku kolonia francuska przeżywała rozkwit - Francuzi rozwinęli uprawę trzciny cukrowej, kawy, indygo, bawełny, sprowadzając do pracy na plantacjach niewolników z Afryki, którzy pod koniec wieku

stanowili większość mieszkańców kolonii.
W 1791 roku na wyspie wybuchło powstanie niewolników pod wodzą kapłana wudu. Przywódców murzyńskich, w tym m.in. F.D. Toussainta Louverture'a, wsparli rywalizujący z Francuzami Hiszpanie. W 1793 roku zostało zniesione niewolnictwo; w 1794 roku Toussaint przeszedł wraz ze swym oddziałem na stronę Francji i po okresie walk wewnętrznych oraz po zwycięstwie nad wojskami interwencyjnymi hiszpańskimi (1796) i brytyjskimi (1798) proklamował w 1801 roku konstytucję Saint-Domingue, autonomicznego państwa sprzymierzonego z Francją i ogłosił się jego dożywotnim gubernatorem.
Niepodległościowe aspiracje Toussainta spowodowały zbrojną interwencję francuską (niestety, uczestniczyli w niej także żołnierze Legionów Polskich). Toussainta obalono a Francuzi zaczęli przywracać dawne porządki.

Obawy przed przywróceniem niewolnictwa przyczyniły się do wybuchu w 1802 r. kolejnego powstania, które przerodziło się w regularną wojnę o niepodległość pod przywództwem J.J. Dessalinesa. Skupił on wokół siebie zarówno oddziały Murzynów jak i Mulatów, dzięki czemu pokonał Francuzów. W wyniku tej wojny 1 stycznia 1804 roku proklamowano niepodległość Saint-Domingue (odtąd pod nazwą Haiti), a Dessalines ogłosił się cesarzem (jako Jakub I) i podjął nieudaną próbę zdobycia wschodniej części wyspy. Polityka wewnętrzna cesarza nasiliła konflikty między Murzynami a Mulatami - w czasie buntu mulackich właścicieli ziemskich w 1806 roku Dessalines został zamordowany, a państwo rozpadło się.

Na północy powstało Państwo Haiti (od 1811 roku Królestwo Haiti), rządzone przez gen. H. Christophe'a (król Henryk I) i wojskowo-ziemiańskie elity murzyńskie. W południowej i zachodniej części ukształtowała się mulacka Republika Haiti, gdzie urząd prezydenta sprawowali kolejno: A. Pétion (1806–18) i J.P. Boyer (1818–20). W 1820 roku, po buncie wojska i arystokracji w Królestwie Haiti i samobójczej śmierci Christophe'a, prezydent Boyer zjednoczył oba państwa i do 1843 roku sprawował urząd prezydenta.

W 1822 roku zajął także niepodległą od 1821 roku wschodnią część wyspy (Dominikanę). Francja uznała niepodległość Haiti w zamian za wysokie odszkodowania dla byłych właścicieli ziemskich. Konieczność ich spłaty skłoniła Boyera do przywrócenia półniewolniczego systemu wielkoplantacyjnego; zrodziło to opozycję, która obaliła Boyera. W całym kraju wybuchły zamieszki. Od osłabionego Haiti w 1844 roku oderwała się Dominikana. W 1847 roku prezydentem został gen. F. Soulouque (od 1849 cesarz Faustyn I), opierający swą władzę na elitach murzyńskich i dążący do odbudowania wielkiego Haiti.
Nieudane zbrojne próby przyłączenia Dominikany osłabiły państwo. Po obaleniu Faustyna I, w 1859 roku przywrócono republikę, ale panowała w niej anarchia i polityczno-rasowe konflikty między ludnością murzyńską i mulacką, a zacofana gospodarka była uzależniona od obcych kapitałów; taki stan utrzymał się do 1915 roku. Znaczek pochodzi z czasów istnienia tej republiki.
****

1898 Kuba (Cuba)

Ten niepozorny znaczek wydrukowano na Kubie tuż przed zajęciem i okupacją wyspy przez wojska amerykańskie. Przedstawiono na nim młodego Alfonsa XIII, który formalnie panował w Hiszpanii od urodzenia do ustanowienia Drugiej Republiki Hiszpańskiej w 1931 roku.
Na Kubie już w 1868 roku wybuchło powstanie w wyniku którego część wyspy wyrwała się spod panowania Hiszpanów. Carlos Manuel Cespedes został pierwszym prezydentem

„Republiki pod Bronią”. Uchwalono nawet pierwszą, republikańska konstytucję.
Ten pierwszy, tak poważny zryw narodu kubańskiego krwawo zdławił specjalny hiszpański korpus ekspedycyjny. Ale powstańczy ferment nie ustawał. W 1892 roku wybitny poeta i polityk kubański Jose Marti założył Kubańską Partię Rewolucyjną. W 1894 roku dochodzi do kolejnego powstania.
W trakcie zaciętych walk – do akcji wkraczają Stany Zjednoczone Ameryki. W hawańskim porcie cumował wówczas amerykański okręt wojenny USS „Maine”. W 1898 roku okręt niespodziewanie eksploduje w porcie i tonie; ginie 260 członków załogi. Eksplodował proch do dział składowany w ładowni na dziobie krętu. Winą obarczono Hiszpanię i na tej podstawie Stany Zjednoczone wypowiadają jej wojnę. Znaczna część historyków uważa, że była to prowokacja, która miała usprawiedliwić amerykańską interwencję na Kubie.
Hiszpania w tym czasie nie była w stanie podjąć równorzędnej walki. Traktat pokojowy kończący tę wojnę podpisano w Paryżu. Hiszpania została upokorzona i musiała zrezygnować z wielu swych zamorskich posiadłości. Traktat przyznawał Stanom Zjednoczonym zwierzchnictwo nad Kubą, Portoryko, kilkoma innymi wyspami Antyli Zachodnich, a poza tym także nad wyspą Guam i nad Filipinami.

****

1899 Kolumbia (Colombia)

Znaczki wydano w departamencie Antioquia, wchodzącym w skład Republiki Kolumbii.

Kolumbia uzyskała niepodległość w 1819 roku po zwycięskiej bitwie stoczonej przez Simona Bolivara z Hiszpanami pod Boyaca.
Na kongresie w Angosturze Bolivar proklamował powstanie Republiki Wielkiej Kolumbii w miejsce dotychczasowego hiszpańskiego wicekrólestwa Nowej Granady. W skład Republiki Wielkiej Kolumbii wchodziła Kolumbia, Ekwador i Wenezuela.

Na znaczkach (kilku wybranych z serii liczącej kilkanaście znaczków) przedstawiony jest generał Jose Maria Cordoba. To bardzo ciekawa postać. Żył krótko, w latach 1799-1829. Był generałem kolumbijskim, uczestnikiem walk niepodległościowych z Hiszpanami.
W 1828 roku został ministrem wojny w rządzie Kolumbii. W 1829 roku stanął na czele buntu przeciwko Simonowi Bolivarowi ale został pokonany i zabity. Tym niemniej nie udało się utrzymać jedności państwa - w 1830 roku Ekwador i Wenezuela odłączyły się od Wielkiej Kolumbii. Dzisiejsza Republika Kolumbii powstała w 1886 roku. Właśnie z tych czasów pochodzą prezentowane znaczki.
W 1903 roku od Kolumbii odłączyła się także Panama, która również ogłosiła niepodległość. Znaczenie Panamy wzrosło z chwilą wybudowania w latach 1850–1855 kolei łączącej Ocean Spokojny z Morzem Karaibskim, a zwłaszcza w związku z budową (od 1881 roku) Kanału Panamskiego. Dzięki kanałowi statki aby przepłynąć z zachodu na wschód Ameryki nie muszą opływać Ameryki Południowej i przechodzić przez Cieśninę Magellana. W 1903 roku z inspiracji USA Panama oderwała się od Kolumbii i utworzyła odrębną republikę. Traktat z 1903 przyznał USA wieczystą dzierżawę Strefy Kanału Panamskiego i prawo stacjonowania na terenie Panamy wojsk amerykańskich

****

1899 Argentyna (Republica Argentina)

W 1516 roku Hiszpan J. Diaz de Solis odkrył ujście La Platy. W 1536 roku założono Buenos Aires a w 1776 roku utworzono wicekrólestwo La Platy, ze stolicą w Buenos Aires.

W 1816 roku kongres w San Miguel de Tucuman ogłosił niepodległość Argentyny, lecz rzeczywista jedność kraju stała się faktem dopiero w 1862 roku.

Kobieta wsparta na tarczy herbowej na tle zachodzącego słońca symbolizuje tę jedność i niepodległość. Znaczek wydano w czasie, kiedy wraz z masowym napływem emigrantów z Europy, głównie z Włoch („Od Apeninów do Andów"), gospodarka argentyńska przeżywała burzliwy rozwój. Stworzono tam warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu związanemu z hodowlą bydła i owiec, oraz z rozbudową sieci kolejowej. W stosunku do miejscowych Indian stosowano politykę podboju i niewolnictwa. Powstawała warstwa liberalnej oligarchii wielkich właścicieli ziemskich i eksporterów. Te stosunki własnościowe oraz uzależnienie gospodarki od obcych kapitałów powodowały tworzenie się radykalnej opozycji, która będzie miała wpływ na dalsze losy tego kraju.

****

1899 Austria (Osterreich)

Na znaczku przedstawiono głowę antycznego boga Merkurego, który w tym wypadku symbolizuje handel. W Austrii od Wiosny Ludów, czyli od 1848 roku panuje cesarz Franciszek Józef I. Jego rządy jeszcze dzisiaj są często idealizowane jako czas ładu, tolerancji i dobrobytu. Na dwóch następnych znaczkach pochodzących także z 1899 roku pokazany jest Franciszek Józef I, czyli Franz Joseph I, cesarz Austrii i król Węgier.

Dlatego napis wokół głowy cesarza, ozdobionej nie tylko wieńcem z liści wawrzynu, lecz także słynnymi wąsami i bokobrodami, głosi, że znaczki wydała Cesarsko-Królewska Poczta Austriacka.

****

1899 Szwajcaria (Helvetia)

Skromny znaczek, na którym pojawił się jednak charakterystyczny znak rozpoznawczy Szwajcarii – krzyż równoramienny. Początek dzisiejszej Szwajcarii dał związek wieczysty zawarty w 1291 roku przez trzy leśne kantony: Uri, Schwyz i Unterwalden. W 1513 roku Związek Szwajcarski obejmował 13 kantonów. W 1848 roku uchwalono konstytucję, która wprowadziła państwo związkowe i rząd centralny z siedzibą w Bernie.

Obecna Szwajcaria – Konfederacja Szwajcarska, składa się z 23 kantonów.

Kobieca postać z włócznią w prawej ręce i tarczą z herbem Szwajcarii w lewej – to alegoryczna postać Helvetii. Datownik utrwalił datę 5 XII 02 (1902).
W 1874 roku wprowadzono w Szwajcarii prawo referendalne a w 1891 prawo inicjatywy ludowej. W czasie I wojny światowej (podobnie jak i w czasie II wojny światowej) Szwajcaria zachowała neutralność i wspierała działalność humanitarną.

****

1899 Japonia

Typowe znaczki z Kraju Wschodzącego Słońca – w centrum wszystkich trzech prezentowanych znaczków umieszczono symbol słońca.

Wojskowa interwencja państw zachodnich w latach 1854-1864 zmusiła Japonię do otwarcia kraju na handel międzynarodowy. W 1867 roku ostatni szogun Yoshinobu zrzekł się władzy, którą przejął cesarz Mutsuhito (panujący do 1912 roku). Zaczęto wprowadzać instytucje na wzór zachodni (konstytucja z 1889 roku) w celu stworzenia z Japonii potęgi politycznej i gospodarczej.
Nastąpił okres ekspansji terytorialnej. W wyniku wojny z Chinami, prowadzonej w latach 1894-1895, Japonia zdobyła Tajwan.
Zwycięstwo w wojnie z Rosją w 1905 roku przyniosło Japonii wpływy w Mandżurii i Korei (anektowanej w 1910 roku). W czasie I wojny światowej, już za czasów cesarza Yoshihito, panującego do 1926 roku, Japonia stanęła po stronie aliantów, dzięki czemu po wojnie otrzymała niemieckie posiadłości w Chinach i na Pacyfiku.
****

1899 Holandia (Nederland)

Seria znaczków pokazana powyżej przedstawia królową Wilhelminę, żyjącą w latach 1880-1962, a panującą w Holandii w latach 1890-1948, córkę Wilhelma III. W okresie jej niepełnoletności, to jest w latach 1890-1898, regencję sprawowała jej matka Emma. W 1901 roku Wilhelmina poślubiła księcia Henryka Mecklenburg-Schwerin, ale mimo tego w czasie I wojny światowej Holandia zachowała neutralność. W czasie II wojny światowej, po najeździe Niemiec hitlerowskich na Holandię, królowa Wilhelmina w 1940 roku wyemigrowała wraz z rządem do Londynu, gdzie proklamowała dalsze prowadzenie wojny. Jej postawa stała się dla Holendrów symbolem walki z agresją hitlerowską. W 1948 roku abdykowała na rzecz córki Juliany.

Kolejne, trzy proste znaczki pokazują jedynie ich nominalne wartości w owalnych tarczach. W czasie, kiedy wydano te znaczki (1899 r) w Holandii powstała partia socjalistyczna, przeprowadzono ważne reformy społeczne, nastąpił rozwój ruchu związkowego.

****

1899 Indie Holenderskie (Ned.-Indie)

Indie Holenderskie to dzisiejsza Indonezja, której niepodległość, proklamowaną przez późniejszego prezydenta Sukarno w 1945 roku, Holandia uznała dopiero w 1949 roku.
Trudno było Holandii wyrzec się tej bardzo cennej i od dawna eksploatowanej kolonii. Już w 1602 roku powstała holenderska Kompania Wschodnioindyjska, która podporządkowała sobie jawajskie sułtanaty. W 1641 roku Holendrzy zdobyli Malakkę a w 1799 roku Indonezja stała się holenderską kolonią.
W latach 1830-1860 stopniowo wprowadzono system przymusowej pracy ludności miejscowej wzbogacający przede wszystkim metropolię.
Nasilenie dążeń niepodległościowych nastąpiło dopiero na początku XX wieku. Na znaczku przedstawiona została królowa Wilhelmina.
Inną kolonią holenderską była Gujana (Surinam). Pasmo górskie na Wyżynie Gujańskiej, długości około 100 kilometrów, nazwano Górami Wilhelminy (najwyższy szczyt – Tafelberg wznosi się tam na wysokość 1280 m nad poziom morza).

1899 Queensland

Znaczek wydrukowano w brytyjskiej kolonii na terenie Australii tuż przed powstaniem Konfederacji Australijskiej. W latach 1907-1910, już po powstaniu Konfederacji, ten sam znaczek został wydany ze znakiem wodnym (filigranem) przedstawiającym koronę a pod nią dużą literę „A”.

****

1899-1902 Kuba (Cuba)

Znaczek o wartości nominalnej 1 centavo przedstawia pomnik Krzysztofa Kolumba, który dopłynął do wybrzeży Kuby z Hispanioli (Haiti) w 1494 roku, w czasie swej drugiej wyprawy. Kolumb uważał Kubę za część lądu stałego, za jakiś jego półwysep.

W 1510 roku z Hispanioli wyruszyła wyprawa Diego Velazqueza mająca za zadanie opanowanie wyspy. Wódz Indian – Huatey walczący z Hiszpanami skończył życie na stosie bo nie chciał przyjąć wiary katolickiej. Według legendy wolał iść do piekła aby tylko nie spotkać się z Hiszpanami w niebie.
Po fizycznym wyniszczeniu niewolników indiańskich Hiszpanie sprowadzają na Kubę niewolników z Afryki Równikowej. Wraz z rozwojem rolnictwa rośnie liczba kubańskich czarnych niewolników.
Stany Zjednoczone Ameryki już od chwili powstania patrzyły łakomym okiem na położoną tak blisko wyspę. Dwukrotnie proponowali Hiszpanii odkupienie wyspy ale Madryt odmawiał. Hiszpania stłumiła też zryw niepodległościowy i zbrojnie zlikwidowała próby utworzenia wolnej Kuby w latach 1868-1878. Kolejne powstanie, którego ideowym przywódcą był poeta, dziennikarz i polityk Jose Marti wybuchło w 1894 roku. Wtedy do akcji wkroczyli Amerykanie. Po wygranej wojnie z Hiszpanią rozpoczęli okupację wyspy. Powstańców kubańskich zepchnięto na margines i zmuszono do samorozwiązania. Okupacja amerykańska trwała do końca 1901 roku.
Ale i po formalnym zakończeniu okupacji to Amerykanie urządzili na wyspie wybory i tak naprawdę to oni wybrali Kubańczykom prezydenta. W grudniu 1901 roku został nim Tomas Estrada Palma, który nawet nie przyjechał na Kubę w czasie trwania tzw. kampanii prezydenckiej. Formalną niepodległość wyspa uzyskała w maju 1902 roku z rąk prezydenta USA Theodore’a Roosevelta.
Nie znaczy to, że Amerykanie definitywnie opuścili wyspę. Wciąż ją kontrolowali, w razie potrzeby wysyłając tam kolejne ekspedycje swoich marines.
Z tych czasów pochodzą prezentowane znaczki. Na znaczku 2 centavos przedstawiono po prostu grupę palm królewskich.

****

1900 Rzesza Niemiecka (Deutsches Reich)

Znaczki wydane przez Pocztę Rzeszy przedstawiają popiersie legendarnej, symbolicznej Germanii, w różnych kolorach. Na znaczku czerwonym (o wartości 10 fenigów) widoczny jest stempel poczty we Wrocławiu (Breslau) z datą 2.6.19. W tamtym czasie Cesarstwo Niemieckie było w pełni rozkwitu, trwał gwałtowny rozwój przemysłowy. Powstała też silna partia socjaldemokratyczna.

****

1900 Francja (Republika Francuska)

W tym czasie Francja znowu jest jedną z potęg militarnych i gospodarczych, znowu stara się mieć decydujący głos w sprawach europejskich i światowych. Narasta konkurencja i wyścig w podziale wpływów na rynkach światowych. Pierwsze 4 znaczki, których projektantem był E. Mouchon, głoszą chwałę Francji, która pierwsza upomniała się o prawa człowieka (Droits de l'homme).

Kolejne cztery znaczki, typu „Blanc" (od nazwiska autora-projektanta), z uskrzydloną alegorią Republiki, wydrukowano w tym samym czasie co znaczki typu „Mouchon".
Kolejny znaczek jest przedstawicielem serii typu „Merson" z pierwszej serii tego wzoru, potem powielanego w innych barwach i nominałach w latach 1906, 1920, 1925/26 i 1927.

Dzięki rozwojowi przemysłu i zyskom czerpanym z kolonii Francja znowu staje się jedną z

głównych potęg gospodarczych i politycznych. Zaczyna się wyścig o wpływy gospodarcze i polityczne w Europie i na świecie, oraz o dominację kolonialną w Afryce, Azji i Oceanii, połączoną z bezwzględnym wyzyskiem. Głównymi, tradycyjnymi konkurentami Francji były Niemcy i Wielka Brytania. Wkrótce doprowadzi to do konfliktu o olbrzymim zasięgu – do I wojny światowej.

****

1900 Urugwaj (Republica Oriental del Uruguay)

Na znaczku przedstawiono jakąś postać alegoryczną – kogo ma utożsamiać (wolność, pokój czy sprawiedliwość) – nie ustalono. Urugwaj, leżący nad Oceanem Atlantyckim u ujścia La Platy, odkrył podróżnik hiszpański Juan Diaz de Solis.

Około 1726 roku Hiszpanie zbudowali twierdzę Montevideo. W 1821 roku, po upadku powstania Jose Artigasa, który jest bohaterem narodowym Urugwaju, kraj został przyłączony do Brazylii. W 1828 roku Urugwaj, wciśnięty pomiędzy dwa znacznie większe państwa (Brazylię i Argentynę), uzyskał niepodległość.
W czasie, kiedy wydano prezentowany znaczek kraj był szybko rozwijającą się, demokratyczną republiką.

****

1900 Belgia (Belgique-Belgie)

Większy znaczek o wartości 10 c przedstawia króla Belgów Leopolda II, zaprezentowanego już na znaczku z 1886 roku. Stempel na znaczku przybito 10 czerwca 1901 roku. Ciekawą jest przywieszka, na której napis w dwóch językach; francuskim i flamandzkim, głosi, aby przesyłki nie dostarczać w niedzielę. Był to napis informacyjny dla doręczycieli, drukowany tylko w Belgii i tylko w latach 1891-1913.
Drugi, niepozorny znaczek służył jako opłata porto.

****

1900 Bośnia i Hercegowina

Oba znaczki pochodzą z okupowanej przez Austro-Węgry Bośni i Hercegowiny. Stąd napisy czytelne na odbitych stemplach: K. und K. Milit.Post, czyli Cesarsko-królewska poczta wojenna. Na znaczku o nominalnej wartości 5 hellerów widoczna jest także nazwa miasta Visegrad, a na znaczku wartości 10 hellerów wyraźna data: 9.3.03.

****

1900 Niemiecka Afryka Południowo-Zachodnia (Deutsch - SudwestAfrika)

Jest to niemiecka kolonia istniejąca w Afryce w latach 1884-1915.
Zaczęło się od tego, że niemiecki kupiec Adolf Luderitz kupił od miejscowego wodza plemiennego ziemie w okolicach Angra Pequena. W 1884 roku przekazał ten obszar pod opiekę władz niemieckich. Po zdławieniu w 1904 roku powstania ludu Herero (Hotentotów) napłynęły nowe fale osadników z Niemiec.

Do 1914 roku mieszkało tam już prawie 13 tysięcy Niemców. W 1915 roku tereny te zajęły wojska południowoafrykańskie, walczące u boku Brytyjczyków. Po wojnie Brytyjczycy przekazali kolonię Republice Południowej Afryki jako terytorium mandatowe Ligi Narodów. Ostatecznie, dopiero w 1990 roku terytorium to odzyskało niepodległość - dzisiaj jest to Namibia.

****

1900 Tasmania

Prezentowany znaczek pochodzi z 8-znaczkowej serii prezentującej krajobrazy wyspy odkrytej w 1642 roku przez Van Diemena. Z tego tytułu do 1857 roku wyspa nazywała się Ziemią Van Diemena. Dopiero Brytyjczycy zmienili jej nazwę kiedy została ich kolonią.
W 1901 roku Tasmania została włączona do Konfederacji australijskiej. Na znaczku przedstawiono szczyt Mount Wellington.

****

1900 Brazylia (Stany Zjednoczone Brazylii – Estados Unidos do Brazil)

Brazylia została kolonią portugalską od 1500 roku, kiedy objął ją w posiadanie Pedro Alvarez Cabral.
W XVIII wieku, w odróżnieniu od kolonii hiszpańskich, w Brazylii dopuszczono także Kreolów do wyższych szczebli administracji. Dzięki temu antagonizmy pomiędzy Kreolami a ludnością przybyłą z Portugalii były mniejsze niż w koloniach hiszpańskich.
Podobnie jak w całej Ameryce Południowej wielkie zmiany nastąpiły dopiero w „okresie napoleońskim".
Kiedy w 1807 roku wojska francuskie wkroczyły do Portugalii, regent, książę Jan udał się do Brazylii. Aby zjednać sobie Kreolów, w 1815 roku przekształcił kolonię w królestwo, związane z metropolią unią realną.
Po upadku Napoleona, od 1816 roku już formalnie zasiadał na tronie portugalskim jako Jan VI. Kiedy w 1820 roku musiał wracać do Portugalii, w Brazylii, pozostawił jako regenta swego syna Pedra.
W Brazylii tymczasem narastały dążenia do zerwania unii z Portugalią. W 1822 roku ruch zbrojny tych środowisk doprowadził do proklamowania niepodległości Brazylii. Ale związków z metropolią nie zerwano całkowicie. Regent przyjął tytuł cesarza Brazylii, zaakceptował postulat uchwalenia konstytucji i jako Pedro I rozpoczął panowanie. W 1824 roku, mimo zastrzeżeń cesarza, uchwalono konstytucję. Oderwanie się Urugwaju oraz naruszenie przez cesarza konstytucji, spowodowały w 1831 roku jego abdykację na rzecz syna, Pedra II. Nie uspokoiło to jednak nastrojów społecznych.

W latach 1835-1844 a następnie 1848-1849 mają miejsce powstania pod wodzą republikanów, których rezultatem było ostateczne zniesienie niewolnictwa w 1888 roku. W końcu sojusz armii i republikanów doprowadził do obalenia cesarstwa.
Jesienią 1889 roku na czele republikanów stanął cieszący się poważaniem weteran wojenny, pułkownik Deodoro da Fonseca. Cesarz dobrowolnie abdykował i opuścił kraj. Deodoro da Fonseca stanął na czele państwa. W 1891 roku został pierwszym prezydentem republiki.
Hasłem republiki było „Porządek i postęp" (Ordem e Progresso).
W 1891 roku weszła w życie konstytucja republikańsko-federalistyczna, wzorowana na konstytucji Stanów Zjednoczonych (nawet dotychczasowe prowincje przemianowano na stany). Stąd napis na znaczku „Estados Unidos Brazil" – Stany Zjednoczone Brazylii a postać na nim widniejąca ma symbolizować Wolność.

****

1900 Wielka Brytania

Filatelistyka powstała wraz z pojawieniem się pierwszego znaczka pocztowego w 1840 roku w Wielkiej Brytanii.
Znaczek wydrukowany 17 kwietnia 1900 roku zamyka prezentację brytyjskich znaczków pochodzących z XIX wieku.
Na tym ostatnim XIX-wiecznym znaczku Wielkiej Brytanii przedstawiono największa monarchinię tego okresu – brytyjską królową Wiktorię I.

****

1900 Gwatemala (Guatemala)

Przed przybyciem Hiszpanów, na terenie obecnej Gwatemali mieszkali Indianie należący do kultury Majów.
W 1523 roku tereny dzisiejszej Gwatemali zostały odkryte i podbite przez hiszpańskich konkwistadorów (Pedro de Alvarado), którzy założyli tam kolonię wchodzącą w skład Nowej Hiszpanii.
W 1821 roku Gwatemala uzyskała niepodległość, wkrótce potem kraj był okupowany przez Meksyk.
W 1839 roku proklamowana została niepodległa republika. Na znaczku przedstawiono godło republiki (dzisiejsze godło wzbogacono dodatkowo jeszcze o dwie skrzyżowane szable i dwa karabiny). Na karcie widnieje napis: „Libertad 15 de Septiembre de 1821″.

****

1900 Ekwador (Ecuador)

XIX-wieczną historię Ekwadoru zdominowała rywalizacja dwóch regionów gospodarczo-polityczno-kulturalnych : *Sierry* z ośrodkiem w Quito i *Costy* z ośrodkiem w Guayaquil.
Nowo odkryte tereny Amazonii, nieznane i niezagospodarowane, pozostawały poza kontrolą państwa i stanowiły obszar sporny między Ekwadorem, Peru i Kolumbią.

Rządy konserwatystów z Sierry – reprezentujących wielkich właścicieli ziemskich i armię, eksponujących rolę Kościoła katolickiego (należeli do nich prezydenci Juan Jose Flores i G. García Moreno) – przeplatały się z rządami liberałów z Costy – przedstawicieli burżuazji handlowo-przemysłowej.
Walkom o władzę towarzyszyły konflikty zbrojne z Peru i Kolumbią. Od 1852 roku rządy objęli liberałowie, nastąpiło zniesienie niewolnictwa i wygnanie jezuitów, wprowadzono bezpłatne szkolnictwo. Ale już w 1861 roku do władzy doszli konserwatyści, którzy w 1869 roku ustanowili konstytucję przyznającą prawa polityczne wyłącznie katolikom.
Zaostrzająca się rywalizacja między konserwatystami a liberałami doprowadziła do wojny domowej, trwającej w latach 1895–1896. Po zwycięstwie liberałów, to oni przejęli władzę w Ekwadorze i sprawowali ją prawie nieprzerwanie do 1944 roku. Dominującą rolę w gospodarce i polityce zaczęła wtedy odgrywać *Costa*, zwłaszcza prowincja Guayaquil.
Po otwarciu Kanału Panamskiego intensywnie zaczął rozwijać się handel zagraniczny, Ekwador stał się jednym z największych na świecie eksporterów kakao.

****

1900-1901-1916 Węgry (Magyar Kir. Posta)

Na pierwszym, dość niepozornym, ciętym znaczku pokazano herb Węgier i koronę świętego Stefana (pierwszego króla Węgrów).

Na dwóch następnych znaczkach koronę tę nosi dumnie na głowie Franciszek Józef I – cesarz Austrii i król Węgier. Warto zwrócić uwagę na węgierską walutę. Od 1900 do 1926 roku podstawową walutą była korona, która dzieliła się na 100 fillerów (hellerów).

W Królestwie Węgierskim, stanowiącym część Austro-Węgier, do 1916 roku panował Franciszek Józef I – cesarz Austrii i król Węgier.
W czerwcu 1908 roku obchodzono 60. rocznicę wstąpienia Franciszka Józefa I na tron, co świętowano bardzo uroczyście. Zjawiło się wtedy w Wiedniu z życzeniami wiele koronowanych głów z całej Europy, by wymienić tylko Edwarda VII, króla angielskiego czy wszystkich książąt niemieckich na czele z Wilhelmem II, Cesarzem Niemiec. Hołd ten znacznie umocnił prestiż Austro-Węgier, pogrążających się jednak coraz silniej w zależność wobec Niemiec.

Jesienią tego roku Austro-Węgry ogłosiły aneksję Bośni i Hercegowiny. Doprowadziło to do zaostrzenia sytuacji na Bałkanach. Kilka lat później, 28 czerwca 1914 roku w Sarajewie zabity zostanie następca tronu Franciszek Ferdynand. 28 lipca Austria wypowie Serbii wojnę, co w konsekwencji doprowadzi do wybuchu I wojny światowej. Informację o wybuchu wojny cesarz przekaże swoim poddanym w proklamacji "Do Moich Ludów". Cesarz umrze 21 listopada 1916 w pałacu Schönbrunn. Jego następcą zostanie Karol I (dla Węgrów król Karol IV).

W połowie października 1918 roku nowy władca zdecyduje się na ogłoszenie manifestu o federalizacji monarchii. Będzie już jednak za późno. Klęska Austro-Węgier w wojnie była nieunikniona a państwo rozpadnie się na narodowe części jak kostki domina. W Budapeszcie manifest cesarza uznany zostanie za sygnał do rozstania z Austrią. 30 października w stolicy Węgier wybuchnie rewolucja i nowy rząd węgierski, z premierem Mihálym Károlyim, 16 listopada 1918 roku proklamuje republikę.

****

1900-1909 Nowa Zelandia

Na pozór wszystkie trzy znaczki są identyczne. Ale tylko na pozór.
Pierwsze dwa różnią się ząbkowaniem i znakiem wodnym (tu niewidocznym).

Pierwsze dwa znaczki wydrukowano w czasie gdy Nowa Zelandia była jeszcze brytyjską kolonią – trzeci drukowano w latach 1909-1910. Także rysunek alegorycznej postaci nie jest identyczny. To jak zabawa dla dzieci w wyszukiwanie niewielkich różnic w rysunkach, które wydają się jednakowe. W tym przypadku na pierwszych dwóch znaczkach linie na globusie biegną pionowo a na trzecim znaczku ukośnie.

****

1901-1904 Victoria

Znaczek brytyjskiej kolonii w Australii wydrukowano jeszcze przed powstaniem Konfederacji Australijskiej. Kolonia wzięła swą nazwę oczywiście od imienia królowej Wielkiej Brytanii i cesarzowej Indii.

****

1901, 1902, 1905 Chile

Na znaczkach chilijskich w pierwszych latach XX wieku, aż do 1910 roku, występował wyłącznie wizerunek Krzysztofa Kolumba (w różnych ujęciach).

Niepodległą republikę Chile proklamowano w 1818 roku. Pierwszym prezydentem został B. O'Higgins. W 1881 roku, na mocy traktatu z Buenos Aires, do Chile przyłączono zachodnią Patagonię. Natomiast w 1884 roku, dzięki zwycięstwu nad Peru i Boliwią w wojnie o saletrę, Chile zaanektowało całe boliwijskie wybrzeże oraz najdalej na południe wysuniętą nadmorską prowincję Peru z miastami Arica i Iquique. Okres gospodarczej stabilizacji państwa zakończył kryzys spowodowany I wojną światową.

****

1901 Kostaryka (Costa Rica)

Kostaryka to państwo w Ameryce Środkowej nad Morzem Karaibskim i Oceanem Spokojnym liczące około 5 milionów mieszkańców. Graniczy od północy z Nikaraguą (na długości 309 km) i od południa z Panamą (330 km).
Stolicą Kostaryki jest miasto San Jose.

W 1502 roku do wybrzeża Kostaryki dotarł Krzysztof Kolumb, który spodziewał się tu odkryć legendarną krainę złota. To on nazwał to wybrzeże *Costa Rica*, czyli „bogate wybrzeże".

Terytorium dzisiejszej Kostaryki podbił w imieniu Hiszpanii Juan Vasquez de Coronado w latach 1561–1565. Coronado założył pierwszą stolicę Kostaryki - Cartago.
Przeciwko Hiszpanom występowali zbrojnie miejscowi Indianie. Także później wzniecali kolejne bunty (m.in. w latach 1673 i 1709) lecz spotkały się one z ostrą reakcją kolonizatorów i doprowadziły do niemal całkowitej eksterminacji Indian.
Kostaryka proklamowała niepodległość 15 września 1821 roku po czym wraz z sąsiednimi republikami weszła w skład Stanów Zjednoczonych Ameryki Środkowej (lub inaczej: Zjednoczonych Prowincji Ameryki Środkowej). Było to państwo istniejące między 1823 a 1840 rokiem, które obejmowało obszar Gwatemali, Hondurasu, Kostaryki, Nikaragui i Salwadoru. W założeniu państwo miało być republiką federacyjną, wzorowaną na Stanach Zjednoczonych. Na czele państwa stał prezydent.
1 lipca 1823 roku państwo to ogłosiło niepodległość zarówno od Hiszpanii jak i od Meksyku. Liczba mieszkańców wynosiła poniżej 1,5 miliona. Nie było stałej stolicy, armii ani skarbu. Emitowano jednak własną walutę – srebrne reale i złote escudos. Republika posiadała własną konstytucję, uchwaloną w 1824 roku, jednak jej stosowanie napotykało na trudności. Ludność republiki nie tworzyła narodu – istniały wyraźne podziały zarówno według kryterium geograficznego jak i religijnego i klasowego. Idee liberalne reprezentowane przez twórców państwa napotykały na sprzeciw konserwatystów popieranych przez kler oraz wielkich posiadaczy ziemskich. W latach 1838–1840 terytorium państwa było ogarnięte wojną domową.

Pierwszym państwem, które wystąpiło z federacji był Honduras (1838). Republika rozpadła się ostatecznie w 1840 roku, kiedy to cztery z pięciu stanów wchodzących w jej skład ogłosiło niepodległość. Formalne rozwiązanie federacji nastąpiło w lutym 1841 roku, kiedy Salwador został ogłoszony niepodległym państwem.

Kostaryka jest niezależną republiką od roku 1839. W 1871 roku przyjęta została konstytucja Kostaryki, która była później kilkakrotnie poprawiana. Pod koniec XIX wieku rząd wprowadził reformy liberalne w dziedzinie prawodawstwa i edukacji. Na początku XX wieku doszło do ustabilizowania sytuacji politycznej kraju. Na znaczku pokazano Teatr Narodowy w San

Jose – stolicy kraju. Do 1901 roku walutą Kostaryki było peso (1Peso = 100 centavos), od 1901 roku nową walutą został colon (1 Colon = 100 centimos).

****

1902, 1903 Meksyk (Mexico)

Pozostajemy w Ameryce. W Meksyku, po śmierci Benito Juáreza, w 1877 roku władzę przejął Porfirio Diaz, który sprawował dyktatorskie rządy aż do 1911 roku, kiedy w końcu na skutek wzrastającego oporu społeczeństwa i wzrostu znaczenia opozycji stracił władzę i musiał udać się na wygnanie. Władzę po nim objął Francisco Madero.

Od tego momentu zaczęła się destabilizacja kraju, chaos polityczny i przewroty wojskowe. W międzyczasie w 1917 roku przyjęto nową, liberalną konstytucję, która jednak nie pomogła krajowi wyjść z kryzysu.
Po wyborze Plutarco Elíasa Callesa na prezydenta w 1923 roku rozpoczęła się długa era rządów *Partido Revolucionario Institucional* (PRI) – Partii Rewolucyjno-Instytucjonalnej, która rządziła metodami autorytarnymi praktycznie aż do wyborów prezydenckich w 2000 roku. Partia ta początkowo miała charakter lewicowo-populistyczny. Opowiadała się za reformą rolną i nacjonalizacją przemysłu, później jednak jej program coraz bardziej ewoluował w kierunku rządów technokratów i zwolenników gospodarki wolnorynkowej.

****

1903-1908 Nowa Zelandia

Znaczek pochodzi z serii liczącej 14 walorów, propagującej krajobrazy oraz faunę wysp Nowej Zelandii. Pierwsza seria identycznych znaczków (lecz o innych barwach) była wydrukowana w 1898 roku. W tym czasie Nowa Zelandia była jeszcze brytyjską kolonią; w 1909 roku została brytyjskim dominium. Dlatego system monetarny był identyczny jak w Wielkiej Brytanii, dopiero w 1967 roku wprowadzono nowy system : 100 centów = 1 dolar.

Na prezentowanym znaczku pokazano Górę Cooka (Aoraki) – najwyższy szczyt Nowej Zelandii, położony w Alpach Południowych, łańcuchu górskim ciągnącym się wzdłuż zachodniego wybrzeża Wyspy Południowej. Jego wysokość wynosi 3724 m npm. Brytyjska nazwa została nadana na cześć kapitana Jamesa Cooka, który dotarł do Nowej Zelandii w 1770 roku. Nazwa maoryska pochodzi z miejscowych legend - Aoraki miał być jednym z trzech synów Ojca Niebios, który zamienił się w skałę.
Na zboczach Aoraki znajdują się dwa lodowce górskie. Szczyt objęty jest ochroną w ramach Parku Narodowego Góry Cooka. Pierwszego wejścia na szczyt dokonano w 1894 roku.

****

1904 Jamajka (Jamaica)

Jamajka to wyspa i państwo na Morzu Karaibskim w archipelagu Wielkich Antyli, położone na południe od Kuby i na zachód od Haiti.
W 1494 roku odkrył ją Krzysztof Kolumb. Na początku XVI wieku wyspa została skolonializowana przez Hiszpanię ale w 1655 roku przejęli ją Anglicy. Do końca XVIII wieku Jamajka przeżywała okres świetności jako kolonia cukrownicza, centrum handlu niewolnikami i siedziba piratów rabujących posiadłości hiszpańskie (siedzibą piratów był Port Royal, najbogatsze i najbardziej znane miasto Nowego Świata).

Po wymarciu Indian Arawaków władze kolonialne sprowadzały na wyspę niewolników murzyńskich. W połowie XVIII wieku murzyni stanowili już 89% mieszkańców wyspy. Zbiegli niewolnicy tworzyli w górach wolne enklawy. Spośród nich wyłoniła się odrębna grupa etniczna, Maroni. Powstania niewolników do których doszło w połowie XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku przyczyniły się do przyśpieszenia abolicji niewolnictwa (1838). Abolicja nie przyczyniła się do znaczniejszej poprawy warunków ekonomicznych mieszkańców. W 1865 roku w Morant Bay wybuchł bunt ludności murzyńskiej. Brytyjskie władze w odwecie zlikwidowały lokalny samorząd i przekształciły wyspę w kolonię Korony. Z tego czasu pochodzi prezentowany znaczek.

W pierwszej połowie XX wieku rosło przeludnienie kraju i emigracja zarobkowa - przede wszystkim do Stanów Zjednoczonych, na Kubę i do państw Ameryki Środkowej. Po 1918 roku zwiększyło się uzależnienie gospodarcze wyspy od Stanów Zjednoczonych (szczególnie przez działalność United Fruit Company).
Większość obecnie uprawianych na wyspie roślin została tam sprowadzona przez ludzi. Europejczycy przywieźli trzcinę cukrową, banany i owoce cytrusowe. W XVII wieku kupcy hiszpańscy przywieźli z Malezji orzechy kokosowe. Popularny na wyspie owoc ackee został sprowadzony na statkach niewolniczych z Afryki Zachodniej w 1778 roku. Natomiast drzewo pimentowe, z którego uzyskuje się ziele angielskie, jest rośliną miejscową. Narodowym kwiatem jest kwitnący na fioletowo gwajakowiec. Całą wyspę bujnie porasta przywieziony z Chin bambus.

****

1905 Barbados

Barbados to jedna z wysp Małych Antyli. Nazwa wyspy pochodzi z języka portugalskiego. Portugalczycy zwrócili uwagę na rosnącą tam odmianę figowca, którego korzenie tworzyły siatkę przypominającą brodę. Drzewa te nazwano „drzewami brodatymi” (*os barbados*) – od drzew nazwa przeszła na całą wyspę.

Europejczycy, portugalscy podróżnicy odkryli wyspę na początku XVI wieku. W 1627 roku na wyspie wylądowali angielscy koloniści. Mieszkali tam również Holendrzy.
W 1637 roku Holendrzy przywieźli z Brazylii trzcinę cukrową i założyli pierwsze plantacje tej rośliny. Wkrótce kolonia stała się jedną z najważniejszych wśród angielskich posiadłości w Nowym Świecie. Na Barbados sprowadzano niewolników z Afryki, którzy pracowali przy uprawie trzciny cukrowej. W 1834 roku w całym Imperium Brytyjskim zniesiono niewolnictwo.

Kryzys systemu kolonialnego doprowadził do powstania ruchów domagających się oderwania od metropolii, co ostatecznie nastąpiło dopiero 30 listopada 1966 roku (rocznice tego wydarzenia są świętem narodowym kraju). Mimo to Barbados i Wielka Brytania są połączone unią personalną – Barbados należy do Wspólnoty Narodów (*Commonwealth*).
Znaczek wydrukowano dla przypomnienia o 100 rocznicy śmierci Horatio Nelsona. Znaczek przedstawia pierwszy monument poświęcony pamięci admirała, wystawiony w 1813 roku.

****

1909 Gwatemala (Guatemala)

Znaczek właściwie pochodzi z roku 1902; nadruk jednak przybito na nim w roku 1909.

Od początku niepodległości Gwatemali (uzyskanej w 1821 roku) w kraju istniały konflikty między liberałami a konserwatystami.
W latach 1844-1865 dyktatorską władzę sprawował konserwatysta Rafael Carrera. Carrera prowadził politykę umacniającą pozycję Kościoła katolickiego w państwie. Słabość konserwatywnych rządów wykorzystana została przez Brytyjczyków którzy opanowali część wybrzeży kraju gdzie utworzyli własną kolonię znaną jako Honduras Brytyjski (to współczesne Belize).
W 1873 roku władzę przejął liberał Justo Rufino Barrios. Barrios wprowadził szereg liberalnych reform, wprowadził w życie nową konstytucję, dokonał sekularyzacji państwa i dóbr Kościoła, przeprowadził reformę edukacji oraz rozwinął w Gwatemali kolej. Okres jego rządów to okres szybkiego wzrostu gospodarczego oraz zbrojnych prób odbudowy federacji republik Środkowej Ameryki. Po śmierci Barriosa doszło do wzrostu wpływów USA.
W 1898 roku dyktatorską władzę objął Manuel Estrada Cabrera, który swoje rządy sprawował aż do 1920 roku. Prezydent Cabrera zezwolił na wejście do kraju United Fruit Company, która od tego czasu wywierała duży wpływ na sytuację polityczną Gwatemali. Cabrera sprawował rządy despotyczne a swoich rywali eliminował drogą zabójstw.

****

1889 – 1909 - 1913 Rosja

Na koniec zostawiłem znaczki rosyjskie będące w obiegu pocztowym na ziemiach polskich. Znaczki rosyjskie obowiązywały na terenie zaboru rosyjskiego od 1 kwietnia 1865 roku do roku 1915 (patrz opis zamieszczony przy znaczku rosyjskim z 1875roku).
W pierwszym rzędzie zamieszczono przykłady znaczków z 1889 roku a w drugim znaczków z lat 1909 i 1913.
Na znaczkach z roku 1913 znalazły się portrety carów rosyjskich (Piotra I Wielkiego

i Mikołaja II). Znaczki z portretami władców Rosji pochodzą z dużej serii, liczącej łącznie 17 znaczków, wydrukowanej 1 stycznia 1913 roku dla uczczenia 300-lecia panowania domu Romanowów.

Dodatkową ciekawostką są czytelne stemple pocztowe przybite na znaczkach w polskich miastach. Na pierwszym znaczku widoczna jest część napisu Warszawa i data IV.1904.
Na znaczku z portretem Piotra I można odczytać napis Ostrowiec Radom i datę 14.7.14, a na znaczku z portretem cara Mikołaja II – napis Radom.

****

Czy to już koniec? Jeżeli przyjąć założenie czysto matematyczne, to powinienem skończyć prezentację dziewiętnastowiecznych znaczków na roku 1900. Rok 1901 to już pierwszy rok nowego, XX wieku, a więc kilkanaście ostatnich znaczków nie powinno się tu znaleźć.
Ale biorąc pod uwagę najważniejsze wydarzenia historyczne, to tak naprawdę XIX wiek i XIX-wieczny ład społeczny skończył się definitywnie dopiero z chwilą wybuchu a może nawet po zakończeniu I wojny światowej. Z tego powodu przesunąłem tę moją umowną granicę i dorzuciłem jeszcze kilka znaczków wydrukowanych już po roku 1900.